

Poznań, 6 grudnia 2024 r.

WK-0911/27/2024

Pan
Bogdan Kukulski
Wójt
Gminy Słupca

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, ze zm.), informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Gminy Słupca obejmującej rok budżetowy 2023, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 października 2024 r., spowodowane nieprzestrzeganiem przepisów prawa, a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych w 2023 roku ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono naruszenie przepisów:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634, ze zm., od 4.07.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm., od 16 stycznia 2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342),
- zarządzenia nr 3/2017 Wójta z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy w Słupcy, zmienionego zarządzeniem nr 1/2018 Wójta Gminy Słupca z dnia 2 stycznia 2018 roku w sprawie wprowadzenia Zakładowego Planu Kont oraz zarządzeniem nr 123/2022 Wójta Gminy Słupca z dnia 30 listopada 2022 roku w sprawie zmiany zarządzenia nr 3/2017 z dnia 2 stycznia 2017 roku w sprawie ustalenia zasad polityki rachunkowości.

a mianowicie:

- 1) w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 3/2017 Wójta Gminy Słupca z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy w Słupcy, opisującym obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego stwierdzono sprzeczne zapisy. Dla pozostałych środków trwałych zapisano, że: *„Pozostałe środki trwałe to środki wymienione w § 6 ust. 3 „rozporządzenia”, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje). Obejmują środki trwałe o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób*

prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania.

Ujmuje się je na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” i umarza się je w 100% w miesiącu przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmowanie jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Podlegają one ewidencji ilościowo-wartościowej w księdze inwentarzowej.

W ewidencji Gminy Słupca przyjęto następujące zasady:

Umarza się jednorazowo i w całości zalicza się w koszty w momencie przyjęcia do używania składniki majątkowe, których wartość jest niższa niż 3.500 zł.

Od początku 2018 r. obowiązuje art. 16d pkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, zgodnie z którym limit wartości środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych umożliwiające jednorazowe zaliczenie wydatków na nabycie tych środków lub wartości do kosztów uzyskania przychodów został podwyższony z 3.500 zł do 10.000 zł. Nowy limit dotyczy składników majątku przyjętych do używania po dniu 31 grudnia 2017 r. (art. 16d ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych został zmieniony przez art. 2 pkt 21 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne - Dz. U. poz. 2175).

Powyższe stanowiło naruszenie art. 10 ust. 2 w związku z ust. 1 ustawy o rachunkowości, zobowiązującym kierownika jednostki do aktualizacji przyjętych przez niego zasad (polityki) rachunkowości.

Skarbnik Gminy wyjaśnił, że: „przez przeoczenie w tym zakresie polityka rachunkowości nie została zaktualizowana”,

- 2) w załączniku nr 3 do zarządzenia nr 3/2017 Wójta Gminy Słupca z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy w Słupcy, określającym „Zakładowy plan kont i wykaz kont ksiąg pomocniczych” wskazano konto pozabilansowe 975 - „Wydatki strukturalne”, które służyło do ewidencji wartości zrealizowanych wydatków strukturalnych.

Niemniej w roku 2023 na wymienionym koncie nie ujęto żadnych zapisów.

Ujęcie w polityce rachunkowości powyższego konta nie miało w 2023 roku i obecnie uzasadnienia.

Z dniem 2 września 2017 roku uchylono art. 39 ust. 2 i ust. 4 pkt 2 ustawy o finansach publicznych nakazujący klasyfikować wydatki publiczne według określonej przez Ministra Finansów szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. straciło moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 760). W Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, będącym załącznikiem nr 3 do tego rozporządzenia, wymienione było konto 975 – „Wydatki strukturalne”.

Powyższe postanowienie polityki rachunkowości było niezgodne z:

- a) art. 10 ust. 2 w związku z ust. 1 ustawy o rachunkowości, zobowiązującym kierownika jednostki do aktualizacji przyjętych przez niego zasad (polityki) rachunkowości,

- b) art. 40 ust. 1 w związku z ust. 2 i 4 pkt 1 lit. a oraz art. 9 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, stanowiących, że jednostka samorządu terytorialnego prowadzi rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem m.in. planu kont budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, określonych przez Ministra Finansów,
 - c) § 19 ust. 2 w związku z § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), wskazujących, że plan kont będący załącznikiem do rozporządzenia stanowi podstawę do ustalenia zakładowego planu kont,
- 3) zarządzeniem nr 1/2018 z 2 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Zakładowego Planu Kont w wykazie kont dla jednostki – Urząd Gminy w Słupcy, Wójt Gminy Słupca wprowadziła konta, dla których nie wskazano opisu klasyfikacji zdarzeń na stronie Wn i stronie Ma na tych kontach, występujących operacji, korespondencji kont, a także zasad prowadzenia ksiąg pomocniczych i ich powiązania z kontami księgi głównej.
- Ustalono, że Plan kont wprowadzony zarządzeniem nr 1/2018 dla Zespołu „2”, jako Wykaz kont dla jednostki – Urząd Gminy w Słupcy, w rzeczywistości i praktyce część kont została wprowadzona do ksiąg Organu (Budżetu Gminy Słupca).
- Stanowiło to niedopełnienie obowiązków wynikających z przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a w związku z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, które stanowią, że zakładowy plan kont powinien zawierać m.in. przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązanie z kontami księgi głównej, a do ustalania w formie pisemnej i aktualizacji dokumentacji stanowiącej zasady (polityka) rachunkowości zobowiązany jest kierownik jednostki,
- 4) nieprawidłowo dokonano wyceny na dzień 31 grudnia 2023 r. środków zgromadzonych na rachunku walutowym ustalając stan środków w wysokości 150.320,84 zł dla środków w wysokości 33.736,27 euro.
- Kontrola ustaliła, że średni kurs Narodowego Banku Polskiego obowiązujący w dniu 31 grudnia 2023 r. wynosił 4,3480 zł/EUR (kurs według tabeli nr 251/A/NBP/2023 z dnia 29.12.2023 r.). Według tego kursu środki zgromadzone na rachunku walutowym na 31.12.2023 r. winny być wycenione w wysokości 146.385,30 zł.
- Powyższe naruszało:
- a) art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że na ostatni dzień każdego roku obrotowego należy przeprowadzić inwentaryzację środków zgromadzonych na rachunkach bankowych drogą uzyskania od banków potwierżeń prawidłowości stanu wykazanego w księgach rachunkowych jednostki,
 - b) art. 30 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, z którego wynika obowiązek wyceny, nie rzadziej niż na dzień bilansowy, składników aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski; w świetle tego przepisu środki pieniężne w walucie obcej znajdujące się na dzień bilansowy na rachunku walutowym należy wycenić po ww. kursie. Powstałe w związku z wyceną bilansową różnice kursowe zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych,
 - c) przepisy wewnętrzne zawarte w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 3/2017 Wójta

Gminy Słupca z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości, gdzie określono obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego w następujący sposób: „Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej. Walutę wycenia się według kursu średniego danej waluty ustalonego przez Prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje gospodarcze wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach w dniu ich przeprowadzenia – o ile odrębne przepisy dotyczące środków pochodzących z Unii Europejskiej i innych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz środków niepodlegających zwrotowi, pochodzących ze źródeł zagranicznych, nie stanowią inaczej – odpowiednio po kursie faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji – w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań”.

Skarbnik Gminy złożył wyjaśnienie o treści: „Środki w walucie obcej EUR zostały wycenione i ujęte na koncie księgowym wg kursu banku, w którym te środki są zgromadzone na dzień 31.12.2023.”,

- 5) wartość udziałów w spółce pod firmą „Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa „KZN-Wielkopolska” sp. z o.o.” z siedzibą w Rawiczu została ujęta na koncie 030-000-00000-0000-00 „Długoterminowe aktywa finansowe – finansowy - majątek – trwałe” zamiast na koncie 030-000-00000-0000-03 prowadzonym dla ewidencji udziałów w tej spółce – nazwa konta: „Długoterminowe aktywa finansowe – finansowy - majątek – trwałe - KZN-WLKP-SP-Z-O-O”

Było to niezgodne z:

- a) zasadami funkcjonowania konta 030 - „Długoterminowe aktywa finansowe” określonymi w Planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia, które stanowią, że: „(...) ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 030 powinna zapewnić ustalenie wartości poszczególnych składników długoterminowych aktywów finansowych według tytułów”,
- b) obowiązującą polityką rachunkowości przyjętą zarządzeniem nr 3/2017 z dnia 2 stycznia 2017 roku, gdzie w załączniku nr 3, w opisie kont księgi głównej jednostki przy koncie 030 - „Długoterminowe aktywa finansowe” wskazano, że: „(...) ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 030 powinna zapewnić ustalenie wartości poszczególnych składników długoterminowych aktywów finansowych według tytułów”.

Skarbnik wyjaśnił, że: „(...) zaewidencjonowano nabytą kwotę udziałów na koncie księgowym innym niż dotyczącym spółki przez pomyłkę. Na tym koncie nie występują żadne zapisy księgowe, widnieją tam tylko zwiększenie udziałów dotyczących KZN-Wielkopolska.”,

- 6) zwrot środków niewykorzystanych na wydatki dokonywany przez jednostki organizacyjne księgowano stosując zasadę zapisu technicznego w celu zachowania „zgodności obrotów pomiędzy obrotami konta ze sprawozdaniem RB-27S”.

W załączniku nr 3 do zarządzenia nr 3/2017 Wójta Gminy Słupca z dnia 2 stycznia 2017 roku w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w opisie konta 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych” nie wskazano żadnych przesłanek do dokonywania ujemnego zapisu technicznego.

Powyższe stanowiło naruszenie:

- a) art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości,

b) zasad funkcjonowania konta 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych” określonych w Planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia, który stanowi, że: *„na stronie Wn konta 223 ujmuje się środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Ma konta 223 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 902.*

W złożonym na tę okoliczność wyjaśnieniu Główna księgową wskazała, że: *„dokonuje się zapisów technicznych na koncie 223 Rozliczenie wydatków budżetowych w celu zachowania zgodności obrotów pomiędzy obrotami konta, z sprawozdaniem RB 27S.”,*

7) koszty na rzecz banku (opłaty i prowizje) za czynności związane z wykonywaniem umowy na prowadzenie rachunków bankowych ujmowano na koncie 751 - „Koszty finansowe” zamiast na koncie 402 - „Usługi obce”.

Opłaty za przelewy bankowe oraz za korzystanie z karty płatniczej, jak również opłaty za prowadzenie rachunku, jednostka ujmuje w ciężar kosztów podstawowej działalności operacyjnej. W ramach kont zespołu 4 koszty związane z obsługą rachunku bankowego księguje się po stronie Wn konta 402 – „Usługi obce” w korespondencji ze stroną Ma konta 130 – „Rachunek bieżący”.

Skarbnik wyjaśnił, że: *„(...) przyjęto zasadę księgowania prowizji i opłat bankowych jako pozostałe koszty finansowe na koncie 751 „Koszty finansowe”,*

8) analiza planu kont dla Urzędu Gminy w Słupcy oraz „Zestawienia stanów kont syntetycznych” dla Urzędu Gminy według stanu za okres 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wykazała, że do ewidencjonowania operacji gospodarczych stosowano konta, które nie były przewidziane w wykazie kont dla Urzędu określonym w Zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia nr 3/2017 Wójta Gminy Słupca z dnia 2 stycznia 2017 roku w sprawie zasad (polityki) rachunkowości.

Powyższe dotyczyło:

a) konta 332 określonego w księgach jako „Towary”, które wykazywało:

- B.O. saldo na stronie Wn w wysokości 213.000,00 zł,
- obroty na stronie Wn w wysokości 1.500.339,16 zł,
- obroty na stronie Ma w wysokości 1.386.725,33 zł,
- B.Z. 0,00 zł,

b) konta 411 określonego w księgach jako „Pozostałe obciążenia”, które wykazywało:

- obroty po stronie Wn w wysokości 27.499,81 zł,
- obroty po stronie Ma w wysokości 27.499,81 zł,

c) konta 991 określonego w księgach jako „Rozrachunki” wykazywało:

- obroty po stronie Wn w wysokości 1.153.111,30 zł,
- obroty po stronie Ma w wysokości 1.153.111,30 zł.

Stanowi to naruszenie:

a) art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości stanowiącego, że jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy,

b) art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości nakładającego na kierownika jednostki obowiązek aktualizacji dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości,

9) stwierdzono przypadki, że konta syntetyczne ujęte w zestawieniu obrotów i sald budżetu i Urzędu posiadały inne nazwy niż określone w „Zakładowym planie kont i wykazie kont

ksiąg pomocniczych” stanowiących załącznik nr 3 do zarządzenia nr 3/2017 Wójta Gminy Słupca z dnia 2 stycznia 2017 roku w sprawie zasad (polityki) rachunkowości.

Powyższe naruszało:

a) art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym: „jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości (...)”,

b) art. 10 ust. 2 w związku z ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości, nakazujących kierownikowi jednostki ustalenie dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości, w tym sposób prowadzenia zakładowego planu kont oraz aktualizację tej dokumentacji.

Nieprawidłowości w tym zakresie zostały również stwierdzone w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2019 (wniosek pokontrolny nr 1, pkt.1). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 14 kwietnia 2021 r. (znak sprawy: FB-38.4.3032.21) Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 1 pkt 1, podała że: „Zobowiązano Skarbnika Gminy i służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości oraz do przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej:1)W porozumieniu z informatykiem do usunięcia błędów w wydrukach z programu FKB oraz Besti@ celem doprowadzenia do zgodności nazwy kont stosowanych w prowadzonej ewidencji księgowej z obowiązującą polityką rachunkowości.”,

- 10) stwierdzono, że konto pozabilansowe 980 - „Plan finansowy wydatków budżetowych” na 31.12.2023 r. wykazuje saldo Ma w wysokości 10.277,50 zł, a zgodnie z załącznikiem nr 3 do zarządzenia Wójta nr 3/2017 z 2 stycznia 2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości konto 980 na koniec roku nie wykazuje salda.

Inspektor złożyła następujące wyjaśnienie: „Wyjaśniam, że omyłkowo zaksięgowano po stronie Ma bez znaku (-) korektę planu niewykorzystanego, konta: b980-900-90015-6050 kwota 3.000,00 zł, konto 980-750-75011-4040 kwota 2.138,75 zł. To spowodowało podwojenie salda po stronie Ma na łączną kwotę 10.277,50 zł. Saldo od początku roku na wszystkich kontach 980, wykazało 0,00 zł.”,

- 11) nie zachowano zasady ciągłości bilansowej, co skutkowało niezgodnością bilansu otwarcia (BO) na dzień 01.01.2024 r. z bilansem zamknięcia (BZ) na dzień 31.12.2023 r. w zakresie salda Ma dla konta pozabilansowego 999 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”. Konto na 31.12.2023 r. wykazywało saldo Ma 289.856,59 zł, a na 01.01.2024 r. przeniesiono saldo Ma w wysokości 286.451,31 zł – różnica wyniosła 3.405,28 zł.

Powyższe narusza art. 5 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości, które stanowią że przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu

komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald. Wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych powinny składać się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, oraz być sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym.

Skarbnik wyjaśnił, że: „(...) nie zauważono różnicy podczas przeniesienia salda BO na koncie 999 Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat w kwocie 3.405,28 zł. w 2023 roku były to nowo założone konta, których brakowało w planie kont 2024 r.

Różnica wynika z braku sald na koncie:

999-750-75023-4041	2.487,08
999-750-75023-4042	130,90
999-750-75023-4111	425,28
999-750-75023-4112	22,38
999-750-75023-4121	60,93
999-750-75023-4122	3,21
999-750-75075-4210	275,50
Razem	3.405,28 zł

Podczas kontroli salda na powyższych kontach zostaną doksiegowane w ewidencji bieżącej.”

- 12) w ewidencji środków trwałych w grupie „0” - grunty wystąpiła różnica między obrotami zwiększeń i zmniejszeń na koncie 011, a obrotami wynikającymi z prowadzonej ewidencji w programie środków trwałych STW+ w kwocie 6.139,34 zł.

Dla grupy 0 w księgach Urzędu na koncie 011 wystąpiły obroty Wn w wysokości 111.909,90 zł i obroty Ma w wysokości 128.870,42 zł, natomiast w księdze pomocniczej prowadzonej w programie STW+ zwiększenia wynosiły 118.049,24 zł i zmniejszenia 135.009,76 zł.

Stanowiło to naruszenie art. 16 ustawy o rachunkowości stanowiącego, że: „konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Na kontach ksiąg pomocniczych można w ciągu okresu sprawozdawczego stosować, obok lub zamiast jednostek pieniężnych, jednostki naturalne. Należy wówczas sporządzić na koniec okresu sprawozdawczego zestawienie zapisów dokonanych na kontach ksiąg pomocniczych w jednostkach naturalnych i ustalić ich wartość”.

Skarbnik Gminy wyjaśnił: „(...) iż różnica w kwocie 6.139,34 zł wynika z pominięcia przekazania dokumentów dotyczących gruntu w miejscowości Młodojewo-Parcele nr księgi wieczystej KNIS/00021131.”

- 13) na koncie 071 - „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” nie prowadzono ewidencji odpisów amortyzacji od wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo. Częściowo ewidencję odpisów prowadzono na koncie 072 - „Umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych”.

Wartość umorzenia wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo zaewidencjonowanych na koncie 072 wynosiła 9.257,17 zł, podczas gdy umorzenie tych wartości na 31.12.2023 r. według ksiąg pomocniczych wynosiło 32.090,96 zł. Kwota 22.833,79 zł umorzenia wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo nie została ujęta w księdze głównej Urzędu na żadnym koncie, a została ujęta w ewidencji pomocniczej prowadzonej w programie STW+.

W bilansie Urzędu w pozycji A.I Wartości niematerialne i prawne wykazano kwotę 0,00 zł, a winna być wykazana wartość netto wartości niematerialnych i prawnych w wysokości 14.886,77 zł (saldo Wn konta 020-001 - 46.977,73 zł minus umorzenia 32.090,96 zł).

W Aktywach, w poz. A.II.1 Środki trwałe wykazano kwotę 81.445.677,63 zł, a z ewidencji wynika kwota 81.407.957,07 zł – różnica wynosi 37.720,56 zł.

Powyższe działanie stanowiło naruszenie:

- 1) art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości nakazującego stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości oraz rzetelnie i jasno przedstawiać sytuację oraz art. 4 ust. 2 nakazującego ujmować w księgach zdarzenia zgodnie z ich treścią ekonomiczną,
- 2) art. 16 ustawy o rachunkowości stanowiącego, że: *„konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Na kontach ksiąg pomocniczych można w ciągu okresu sprawozdawczego stosować, obok lub zamiast jednostek pieniężnych, jednostki naturalne. Należy wówczas sporządzić na koniec okresu sprawozdawczego zestawienie zapisów dokonanych na kontach ksiąg pomocniczych w jednostkach naturalnych i ustalić ich wartość”*,
- 3) art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w którym postanowiono, że: *„księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco”* i ust. 2 w którym zapisano, że: *„księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.”*

oraz było niezgodne z:

- 4) opisami kont w „Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia:
 - a) opis konta 071 - „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” brzmi: *„Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych stosowanych przez jednostkę.”. Odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 400.”*,
 - b) opis konta 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” brzmi: *„Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania. Umorzenie jest księgowane w korespondencji z kontem 401”*,
- 5) przepisami wewnętrznymi - przyjętymi zasadami klasyfikacji zdarzeń opisanymi w załączniku nr 3 do zarządzenia Wójta Gminy Słupca nr 3/2017 z 2 stycznia 2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości zgodnie z którym:
 - a) konto 071 *„służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych stosowanych przez jednostkę (konto przeciwstawne 400). Wykaz stosowanych stawek stanowi odrębny dokument”*,
 - b) konto 072 *„służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania”*.

Nierzetelnie prowadzona ewidencja księgowana na koncie 071 – „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” oraz na koncie 072 - „Umorzenie

pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” spowodowała, że w sprawozdaniach finansowych jednostki nie wykazano wartości niematerialnych i prawnych, co było niezgodne ze stanem rzeczywistym.

Skarbnik wyjaśnił, że: „kwota wynikająca z ewidencji pomocniczej w wysokości 32.090,96 zł. jest ujęta częściowo na koncie księgowym 072-000-00000-0000-01, lecz przez przeoczenie nie została ona zweryfikowana.”,

- 14) w ewidencji księgowej jednostki na koncie 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie ujęto należności (zaległości) wynikających z informacji przekazanej przez urząd skarbowy w kwocie 5.764,00 zł. W konsekwencji nie zaprezentowano na nim rzeczywistego stanu zaległych należności Urzędu.

W sprawozdaniu Rb-27S w zakresie należności (zaległości) wykazano w rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- 756/75601/0350 kwotę 895,29 zł,
- 756/75615/0500 kwotę 571,00 zł,
- 756/75616/0360 kwotę 3.838,00 zł,
- 756/75616/0500 kwotę 459,71 zł.

Ustalono, że w sprawozdaniu jednostkowym powyższe należności zostały wykazane na podstawie informacji o dochodach budżetowych pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz jednostki samorządu terytorialnego wykazywanych w systemie BeSTia.

Stanowiło to naruszenie zasad funkcjonowania konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” zawartych w:

- 1) Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia,
- 2) Planie kont dla urzędu stanowiącym załącznikiem nr 3 do zarządzenia Wójta nr 3/2017 z 2 stycznia 2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości, zgodnie z którymi: „na koncie 221 ujmują się również należności z tytułu podatków pobieranych przez właściwe organy na rzecz budżetu gminy. Zapisy z tego tytułu dokonywane są na koniec kwartału roku sprawozdawczego na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej (zaległości i nadpłaty).”

Powyższe należności zostały wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S oraz Rb-N, lecz nie zostały wykazane w bilansie Urzędu.

Skarbnik Gminy wyjaśnił, że: „wpływy z tytułu podatków i opłat są ewidencjonowane wg informacji z Urzędu Skarbowego i wpływu przelewu w organie. W urzędzie nie ma ewidencji należności, zostanie ona wprowadzona od bieżącego okresu”.

Nierzetelnie prowadzona ewidencja księgowa na koncie 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” spowodowała, że w sprawozdaniach finansowych jednostki nie wykazano wartości niematerialnych i prawnych, co było niezgodne ze stanem rzeczywistym,

- 15) w księdze głównej konto 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na dzień 31.12.2023 r. nie wykazywało prawidłowych sald Wn i Ma, ponieważ na kontach prowadzonych według klasyfikacji budżetowej wykazywane były salda sald. Natomiast z ewidencji pomocniczej prowadzonej do konta wynikały prawidłowe salda Wn i Ma dla poszczególnych rodzajów należności.

Ustalono, że konto 221 w ewidencji księgi głównej na 31.12.2023 r. wykazywało saldo Wn 2.071.025,48 zł i saldo Ma 2.040,10 zł, natomiast z ewidencji pomocniczej wynikało saldo Wn 2.185.367,64 zł i saldo Ma 116.382,16 zł.

Powyższe dotyczyło:

Klasyfikacja	Saldo Wn	Saldo Ma	Sprawozdanie	Sprawozdanie
--------------	----------	----------	--------------	--------------

		konta 221	konta 221	Rb-27S w kol. 8 należności ogółem	Rb-27S w kol. 10 nadpłaty
70007	0750	57.082,75	0	63.457,09	6.374,34
75615	0310	301.786,29	0	309.866,42	8.080,13
75615	0320	0	1.855,10	473,00	2.328,10
75615	0340	5.965,00	0	6.805,00	840,00
75616	0310	575.275,35	0	599.357,52	24.082,17
75616	0320	70.284,82	0	90.907,34	20.622,52
75616	0330	1.209,02	0	1.300,02	91,00
75616	0340	302.214,02	0	307.311,01	5.096,99
75618	0460	50.111,34	0	50.114,42	3,08
90002	0490	488.121,72	0	536.800,65	48.678,93
		1.852.050,31	1.855,10	1.966.392,47	116.197,26

W Protokole weryfikacji nr 2 sporządzonym na dzień 31.12.2023 r. wskazano saldo Ma w wysokości 2.040,10 zł i saldo Wn 2.071.025,48 zł, jako kwoty do ujęcia w pozycjach bilansowych podlegające ujęciu w bilansie z wykonania budżetu jednostki Urząd Gminy.

Do protokołu załączono wydruk z ksiąg jednostki do klasyfikacji budżetowej (analitycznie). Nie weryfikowano sald z ewidencją pomocniczą prowadzoną do konta 221, ani z dokumentami źródłowymi. Salda konta 221 uznano za prawidłowe a stanowiły one salda sald. W protokołach nie wskazano prawidłowych sald ustalonych na podstawie danych źródłowych, dokumentów i ewidencji pomocniczej prowadzonej dla podatków, opłaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz należności cywilno prawnych. Wobec powyższego weryfikacja nie spełniła warunków prawidłowo przeprowadzonej.

W Sprawozdaniu Rb-27S wykazano dane w prawidłowej wysokości na podstawie ewidencji pomocniczej prowadzonej w organie podatkowym, ewidencji prowadzonej dla opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi oraz należności cywilno – prawnych.

W bilansie Urzędu wykazano należności i zobowiązania w nieprawidłowej wysokości wynikające wprost z sald Wn i Ma konta 221.

Powyższe działanie stanowiło naruszenie:

- a) art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości nakazującego stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości oraz rzetelnie i jasno przedstawiać sytuację oraz art. 4 ust. 2 nakazującego ujmować w księgach zdarzenia zgodnie z ich treścią ekonomiczną,
- b) art. 16 ustawy o rachunkowości, stanowiącego, że: „*konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Na kontach ksiąg pomocniczych można w ciągu okresu sprawozdawczego stosować, obok lub zamiast jednostek pieniężnych, jednostki naturalne. Należy wówczas sporządzić na koniec okresu sprawozdawczego zestawienie zapisów dokonanych na kontach ksiąg pomocniczych w jednostkach naturalnych i ustalić ich wartość*”,
- c) art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, stosownie do których księgi rachunkowe należy prowadzić tak, aby dokonywane w nich zapisy odzwierciedlały stan rzeczywisty,

Inspektor złożyła następujące wyjaśnienie: „Wyjaśniam, że Per saldo konta 221 w księgach urzędu przedstawia zapisy uzgodnione z ewidencją analityczną dla poszczególnych dochodów. W sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie 8 Należności ogółem oraz w kolumnie 10 Nadpłaty wykazano dane z Sald rozrachunkowych z poszczególnych opłat na dzień 31.12.2023 r. według ewidencji analitycznej.”

Nieprawidłowości w tym zakresie zostały również stwierdzone w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2019 (wniosek pokontrolny nr 1, pkt.2, lit c). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 14 kwietnia 2021 r. (znak sprawy: FB-38.4.3032.21) Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 1 pkt 2 lit c, podała że: Ewidencję z tytułu dochodów budżetowych prowadzi się na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w sposób umożliwiający ustalenie stanu należności z tytułu dochodów budżetowych oraz stanu zobowiązań z tytułu nadpłat w tych dochodach.”,

16) na koncie 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” nie ujęto wydatków majątkowych w klasyfikacjach:

- a) 600/60016/06050 - wykonanie wydatków majątkowych wynosiło 594.855,85 zł a obroty na koncie wynosiły 593.625,85 zł – różnica to 1.230,00 zł,
- b) 700/70005/6060 - wykonanie wydatków majątkowych wynosiło 16.514,92 zł a obroty na koncie wynosiły 14.597,76 zł – różnica to 1.917,16 zł,
- c) 921/92109/6050 - wykonanie wydatków majątkowych wynosiło 256.362,16 zł a obroty na koncie wynosiły 245.393,75 zł – różnica to 10.968,41 zł,
- d) 900/90013/6650 - wykonanie wydatków majątkowych wynosiło 9.761,00 zł a na koncie dla takiej klasyfikacji bark obrotów – różnica to 9.761,00 zł.

Nierzetelnie prowadzona ewidencja księgową na koncie 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” spowodowała, że w sprawozdaniach finansowych jednostki wykazano dane, które były niezgodne ze stanem rzeczywistym.

Powyższe działanie stanowiło naruszenie:

- 1) art. 4 ust. 1 oraz art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
- 2) art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Inspektor złożyła na tę okoliczność następujące wyjaśnienie: „Wyjaśniam, że poniższe pozycje różnicy na koncie 810 i wykonania w sprawozdaniu Rb-28S powstały na skutek nieświadomego pominięcia księgowania na koncie 810/800 przy zapłacie faktur z wyciągu bankowego.

Klasyfikacja budżetowa	Nr faktury ...z dnia...	Wystawca	Kwota	Przelew/dzień/wyc. bankowy nr ... z dnia...
600-60016-6050-01	11/06/2023 z dnia 22.06.2023	NADGEO Usługi Geodezyjno-Kartograficzne Słupca	1.230,00	WB/178 z dnia 27.06.2023
700-70005-6060-00	105/2023 z dnia 1.06.2023	Kancelaria Notarialna [...] Słupca	1.917,16	WB/00161 z dnia 7.06.2023
921-92109-6050-13	36/8/2023 z dnia 3.08.2023	PRIMARIO GRANDE SP. z O.O. WARSZAWA	7.150,00	WB/227 z dnia 8.08.2023
	FV/195/2023	Zakład Ślusarski	1.259,52	WB/202 z dnia

921-92109-6050-13	z dnia 17.07.2023	Dobrychłop Wierzbovice		18.07.2023
921-92109-6050-11	4663/2023 z dnia 8.12.2023	MICROSTAL Piotrowice Ul. Słupecka 3	2.558,89	WB/361 z dnia 18.12.2023
900-90013-6650-00	PK/4 z dnia 10.01.2023	Składka na rozbudowę schroniska	9.761,00	WB/43 z dnia 20.02.2023

17) na koncie 290 - „Odpisy aktualizujące należności” dokonywano operacji niezgodnych z opisem do tego konta zawartym Planie kont dla urzędu stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia Wójta Gminy Słupca nr 3/2017 z 2 stycznia 2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości, a mianowicie dokumentem PK/87/2023 z 31.12.2023 r. dokonano operacji:

- a) pn. „Umorzenie podatku” zapisem na stronie Wn konta 290 i na stronie Ma konta 760 na kwotę 57.020,50 zł,
- b) pn. „Odpis aktualizujący” zapisem na stronie Wn konta 720 i na stronie Ma konta 290 na kwotę 2.102,00 zł.

Ustalono, że w 2023 roku nie dokonywano odpisu należności wątpliwych, w tym m.in. należności, z których zapłatą dłużnik zalega. Konto 290 - „Odpisy aktualizujące dochody” na 31.12.2023 r. wykazuje saldo Ma w wysokości 16.816,50 zł, co dokładnie odpowiada wysokości wydanych decyzji w sprawie umorzenia podatków, odsetek oraz opłaty komunalnej w 2023 roku.

W związku z powyższym pozostałe należności w bilansie jednostki za 2023 r. zostały bezzasadnie pomniejszone o saldo konta 290, które odzwierciedlało wysokość wydanych w 2023 roku decyzji z tytułu umorzenia podatków i opłat.

Było to niezgodne z opisem zasad funkcjonowania konta zawartym w:

- 1) Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia,
- 2) Planie kont dla Urzędu stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia Wójta Gminy Słupca nr 3/2017 z 2 stycznia 2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości zgodnie, z którymi saldo Ma konta 290 oznacza stan na koniec danego okresu dokonanych odpisów aktualizujących na należności nieściągalne, przedawnione, jeżeli dłużnika postawiono w stan likwidacji, upadłości, należności przeterminowane lub nieprzeterminowane o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności.

Nierzetelnie prowadzona ewidencja księgową na koncie 290 - „Odpisy aktualizujące dochody” spowodowała, że w sprawozdaniach finansowych jednostki wykazano wartość niezgodną ze stanem rzeczywistym.

Stanowiło to naruszenie art. 20 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Powyższej nieprawidłowości nie ujawniono podczas inwentaryzacji konta 290, co świadczy o nierzetelnie przeprowadzonej inwentaryzacji tego konta.

Skarbnik udzielił następujących wyjaśnień: „Na koncie 290 ujęte są odpisy aktualizujące umorzenia podatków w danym roku. Księgowanie było korektą zapisów księgowych do wartości umorzenia wynikającego z ewidencji analitycznej i wartości wynikającej ze sprawozdania Rb-27S. Zapisy konta zostaną zweryfikowane i uaktualnione zgodnie z opisem konta.”,

- 18) dochody budżetu stanowiące przychody Urzędu Gminy w Słupcy ujęto na koncie 720 - „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w wysokości 15.994.245,00 zł zamiast w wysokości 36.618.446,17 zł.

Ustalono, że dokumentem PK z 31.12.2023 r. w księgach nr 85 o treści: „Przypis za rok 2023 subwencja” w księgach Urzędu zapisem:

- a) na stronie Wn konta 221-001-00000-0000-00,
- b) na stronie Ma konta 720-001-00000-0000-00,
- c) na stronie Wn konta 800-000-00000-0000-01,
- d) na stronie Ma konta 221-001-00000-0000-00

ujęto kwotę 15.994.245,00 zł o treści „Rok 2023 subwencja”.

Kontrola ustaliła na podstawie dokumentów, że nie ujęto w ewidencji Urzędu między innymi przychodów z tytułu dotacji i udziałów na sumę 20.624.201,17 zł.

Nierzetelnie prowadzona ewidencja księgową na koncie 720 - „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” oraz na koncie 800 - „Fundusz jednostki” spowodowała, że w sprawozdaniach finansowych jednostki wykazano wartości niezgodne ze stanem rzeczywistym.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 ustawy.

Główna księgową i Skarbnik wyjaśnili, że: „PK z dnia 31.12.2024 r. subwencja za rok 2023 zaksięgowana w Jednostce Urzędu Gminy na kontach 221/001 WN, 720/001 MA oraz 800/001 WN oraz 221/001 MA na kwotę 15..994.245,00 zł zawiera:

1. Subwencja ogólna – 75801/2920 – 12.004,893,00;
2. Subwencja wyrównawcza – 75807/2920 – 3.989.352,00”.

Ponadto Skarbnik wyjaśnił, że: „w księgach Urzędu Gminy w Słupcy (jednostka) księgowane są dochody jednostki oraz wartość subwencji ogólnej i wyrównawczej, natomiast w księgach organu ujmowane są dochody Gminy oraz pozostałych jednostek wg sprawozdań. Od nowego roku obrotowego dochody gminy będą ujmowane w księgach jednostki jako przychody.”,

- 19) stwierdzono różnicę pomiędzy obrotami kont 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych” prowadzonych dla Urzędu Gminy w Słupcy w księgach Organu a kontem 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych” prowadzonym w księgach Urzędu Gminy w Słupcy w wysokości 3.040,00 zł.

Główna księgową wyjaśniła, że: „różnice pomiędzy obrotami kont 223, a wykonaniem wydatków ww. jednostek w sprawozdaniach RB 28S wynikają z braku zapisów techniczny czyszczących obroty kont rozrachunkowych tj.

1. UG – operacja księgową WB/223 z 10.07.2023 r – 800,00 oraz WB/286 z 8.09.2023 r – 2.240,00;(…)”,

- 20) w dniu 31.03.2023 r. dokonano przelewu w kwocie 79.163,00 zł (rozdział 80103 - w kwocie 6.430,00 zł oraz rozdział 80104 - w kwocie 72.733,00 zł) na konto jednostki - Centrum Usług Wspólnych zamiast na konta poszczególnych jednostek oświatowych.

Ustalono, że Centrum Usług Wspólnych nie dokonało zwrotu tych środków na rachunek budżetu. Centrum Usług Wspólnych kwotę w wysokości 58.668,00 zł rozdysonowało z własnego konta na konta jednostek oświatowych:

- a) ZSP Cienin Kościelny - kwota 14.466,00 zł,
- b) ZSP Cienin Zaborny - kwota 12.055,00 zł,
- c) ZSP Młodojowo - kwota 13.662,00 zł,
- d) SP Koszuty - kwota 1.206,00 zł,
- e) ZSP Kotunia - kwota 12.055,00 zł,

f) SP Kowalewo Opactwo - kwota 5.224,00 zł
natomiast w dniu 05.04.2023 r. (WB nr 123) kwotę 20.494,00 zł zwróciło na konto budżetu Gminy, jako niewykorzystane środki.

Główna księgową wyjaśniła, że: „dokonano błędnie przelewu dnia 31.03.2023 r. na jednostkę Centrum Usług Wspólnych zgodnie z Wb nr 117 w kwocie 6.430,00 zł (dotacja 80103/2030) oraz w kwocie 72.733,00 zł (dotacja 80104/2030). Jednostka CUW nie dokonała zwrotu z tytułu ww. dotacji, natomiast dnia 5.04.2023 r. zgodnie z WB nr 123 zwróciła na konto budżetu Gminy środki w kwocie 20.494,00 zł. Różnica pomiędzy przelewem dotacji z dnia 31.03.2023 r. 79.163,00 zł, a zwrotem środków z jednostki CUW – 20.494,00 zł stanowi kwotę 58.668,00 zł (PK/295- korekty). Jednostka CUW rozdysponowała środki pomiędzy własne placówki i dokonała przelewów na:

1. ZSP Cienin Kościelny kwota 14.466,00 zł,

2. ZSP Cienin Zaborny kwota 12.055,00 zł,

3 ZSP Młodojewo kwota 13.662,00 zł,

4. SP Koszuty kwota 1.206,00 zł,

5. ZSP Kotunia kwota 12.055,00 zł,

6. SP Kowalewo Opactwo kwota 5.224,00 zł.

Jednostki oświatowe wykazały realizację wykonania wydatków w sprawozdaniach RB 28S. Na koniec roku budżetowego dokonano rozliczeń i przeksięgowania na kontach rozrachunkowych 223 zgodnie ze sprawozdaniami z wykonania wydatków Rb RB 28S. (PK 295).”,

21) na koncie 909 - „Rozliczenia międzyokresowe” pod datą naliczania odsetek od pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w związku z umową nr 334/U/400/887/2016 dokonywano jednocześnie operacji ich spłaty zapisem na stronie Wn konta 260 oraz na stronie Ma konta 909 pomimo, że zapłata następowała w innym terminie.

W wyniku przyjętego sposobu ewidencji na koniec 2022 r. i 2023 r. nie wystąpiły zobowiązania z tytułu odsetek od pożyczki.

Ponadto ustalono, że odsetki za IV kwartał 2022 r. w wysokości 26.405,05 zł w 2023 r. zapłacono w dniu 27.01.2023 r. - WB nr 20, podczas gdy termin płatności wskazany był na 20.01.2023 r.

W sporządzonych sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2022 rok i 2023 rok w kolumnie 7 „Zobowiązania” jednostka w klasyfikacji 757/75702/80110 nie wykazywała żadnych wartości.

Ustalono, iż nie zostały one także wykazane w bilansie z wykonania budżetu Gminy za 2022 r. oraz za 2023 r.

Powyższe było niezgodne opisem do kont określonym w załączniku nr 3 do zarządzenia Wójta Gminy Słupca nr 3/2017 z 2 stycznia 2017 r.:

a) konto 260 - „Zobowiązania finansowe”, gdzie w opisie podano, że na stronie Wn konta ujmuje się wartość spłaconych zobowiązań finansowych.

b) konto 909 - „Rozliczenia międzyokresowe”, gdzie w opisie podano, że na stronie Wn konta ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np.: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260).

oraz naruszał § 11 rozporządzenia, który wskazuje, że: „odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału”.

Główna księgową wyjaśniła: „(...) że błędnie zaksięgowano przelew odsetek od pożyczki pod datą 31.12.2023 r. zamiast dokonać ewidencji i rozliczenia konta 909 /rozliczenia w czasie/ w następnym roku budżetowym, w chwili dokonania zapłaty odsetek.”

Ponadto Skarbnik wyjaśnił, że: „(...) Nota Odsetkowa nr 1868/2022 r. została zapłacona w 27.01.2023 roku, tj. w dniu, w którym wpłynęła do referatu finansowo-księgowego.”

22) kontrola konta 080 - „Środki trwałe w budowie (Inwestycje)” wykazała, że:

a) poza dwoma przypadkami (PK/00232 z 30.09.2023 r.) wszystkie środki trwałe i pozostałe środki trwałe zrealizowane w wyniku inwestycji były przenoszone na majątek Gminy z ewidencji konta 080 - „Środki trwałe w budowie (Inwestycje)” poleceniem księgowania pod datą 31.12.2023 r., pomimo, że z ewidencji i z dokumentów wynika, że winny być one wyksięgowane wcześniej zapisem na stronie Wn konta 011 - „Środki trwałe” lub 013 - „Pozostałe środki trwałe” oraz na stronie Ma konta 080,

b) zakupiony na podstawie faktury VAT 37/05/2023 z dnia 12.05.2023 r. za kwotę 5.000,00 zł środek trwały, w dniu 31.12.2023 r. dowodem PK 364 przyjęto na ewidencję środków trwałych jako klimatyzacja Ochotniczej Straży Pożarnej w Wierzbovicach i zakwalifikowano do grupy 800 „Narzędzia, przyrządy, sprawdziany” itp. z umorzeniem 100%.

Zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych, zaliczone do środków trwałych klimatyzatory podlegają sklasyfikowaniu w grupie 6 "Urządzenia techniczne", podgrupie 65 „Urządzenia przemysłowe”, rodzaju 652 KŚT „Urządzenia klimatyzacyjne”.

Jeśli urządzenia klimatyzacji zostaną trwale wbudowane w nieruchomość jednostki, wówczas stanowią wyposażenie budynku, a więc jego ulepszenie.

Ponadto ustalono, że zakupiona klimatyzacja stanowiła odrębny środek trwały o wartości nieprzekraczającej 10.000,00 zł i winna być więc ujęta na koncie 013 - „Pozostałe środki trwałe” oraz sfinansowana z wydatków bieżących w § 4210,

c) na podstawie PK 364 z dnia 31.12.2023 r. sporządzonego do OT nr 2023/3 z 03.03.2023 r. przyjęto na stan środków trwałych zapisem na stronie Wn konta 011 oraz na stronie Ma konta 080 jedną instalację fotowoltaiczną na terenie Gminy Słupca, na kwotę 468.474,00 zł, podczas, gdy „instalację fotowoltaiczną” stanowiły w rzeczywistości 3 instalacje o różnych mocach i różnych lokalizacjach.

Ustalono, że na środek trwały „Instalacja fotowoltaiczna na terenie Gminy Słupca” składają się instalacje zamontowane w 3 lokalizacjach na terenie Gminy Słupca tj:

- Urząd Gminy, ul. Sienkiewicza 16, 62-400 Słupca (dach na budynku Urzędu) o mocy 25,2 kWp (60 paneli),
- oczyszczalnia ścieków, Cienin Zaborny-Parcele 95, 62-400 Słupca (montaż na gruncie o mocy 49,56 kWp w ilości 118 paneli,
- stacja uzdatniania wody, Wilczna 77B, 62-400 Słupca o mocy 14,7 kWp w ilości 35 paneli.

Przeprowadzona inwentaryzacja nie wykazała rozbieżności w powyższym zakresie, co świadczy o nierzetelnym jej przeprowadzeniu,

d) na podstawie ewidencji księgowej analitycznej ustalono, że nakłady poniesione na zadanie pn. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Marcewek” ewidencjonowano na koncie 080-600-600-60016-6050-02 („Środki trwałe w budowie – Inwestycje-Budowa-Drogi-Piotrowice”). Na wymienionym koncie figurują zapisy dotyczące kilku inwestycji, a mianowicie: drogi w Cieninie Zabornym, Młodojewie, Piotrowicach ul. Jeziorna i Marcewku.

Powyższe narusza zasady funkcjonowania konta 080 - „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” wynikające z:

- Planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych będącego załącznikiem nr 3 do rozporządzenia,
- zarządzenia nr 3/2017 Wójta Gminy Słupca z dnia 02 stycznia 2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w opisie konta 080 – „Środki trwałe w budowie (Inwestycje) gdzie zapisano, że „ewidencję analityczną do konta 080 prowadzi się z podziałem na poszczególne zadania inwestycyjne”.

W sprawie prowadzenia konta 080 Skarbnik złożył następujące wyjaśnienie: „Wyjaśniam, iż ewidencja prowadzonych inwestycji jest prowadzona na kontach 080 dla każdej inwestycji odrębnie. Omyłkowo zaewidencjonowano jedną inwestycję rozliczoną w roku budżetowym na koncie innej inwestycji. Z opisu zdarzeń gospodarczych na tymże koncie wynika, której inwestycji dotyczy”.

- 23) wypłaty z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej księgowano na podstawie wyciągu bankowego na stronie Wn konta 409 oraz na stronie Ma konta 130 z pominięciem konta rozrachunkowego 240 - „Pozostałe rozrachunki” i dowodów źródłowych.

Stanowiło to naruszenie art. 20 ust. 2 i art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, nakazującego stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości oraz rzetelnie i jasno przedstawiać sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Sporządzone na stanowisku merytorycznym listy przelewów zawierały skreślenia i ręcznie naniesione poprawki, w tym w zakresie kwot wypłat. Listy nie zawierały podpisu osoby sporządzającej i zatwierdzającej wypłatę oraz dekretacji.

Stanowiło to naruszenie art. 21 i art. 22 ust 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Inspektor złożyła wyjaśnienie o następującej treści: „Do tej pory podstawą do zaksięgowania był tylko wyciąg bankowy oraz weryfikacja z danymi otrzymanymi od osoby merytorycznej. Nie otrzymano dokumentu w postaci Listy wypłat zatwierdzonej do wypłaty z podpisami oraz Polecenia księgowania ze stanowiska, gdzie zwrot w/w podatku jest naliczany.

Kwoty wypłat podatku akcyzowego z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej księgowane są na podstawie wyciągu bankowego następująco: 409-010-01095-4430 Wn / 130-010 -01095-4430 Ma.

Od kolejnego zwrotu, tj. październik 2024 roku naliczenie będzie wprowadzone do ksiąg rachunkowych z uwzględnieniem konta rozrachunkowego na podstawie wcześniej przygotowanych List wypłat oraz Polecenie księgowania, o czym poinformowano pracownika merytorycznego zajmującego się zwrotem podatku akcyzowego”.

- 24) na koncie 991 - „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników” księgowano przypis podatku w wysokości zainkasowanego podatku w dniu jego wpłaty.

Było to niezgodne z:

- a) § 26 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375),
- b) opisem konta 991 - „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników” wynikającym z Zasad rachunkowości oraz plan kont dla organu podatkowego w brzmieniu: „na stronie Wn konta 991 ujmuje się kwotę przypisanych podatnikom należności do pobrania przez

inkasenta, na stronie Ma konta 991 ujmuje się wpłaty kwot pobranych przez inkasenta, dokonane na rachunek bankowy lub do kasy urzędu. Odpisy kwot należności przypisanych inkasentowi do pobrania ale nie pobranych należy dokonać pod datą 31 grudnia.”,

- 25) listy płac dotyczące wypłat zasiłków chorobowych, zasiłków opiekuńczych, rodzicielskich i macierzyńskich księgowano na stronie Wn konta 405 - „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” oraz na stronie Ma konta 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” a następnie zapis ze znakiem minus na stronie Wn konta 405 - „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” oraz na stronie Ma konta 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” zamiast na stronie Wn konta 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” oraz na stronie Ma konta 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”. Powyższe było niezgodne z opisem do konta 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” zawartym w „Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, w którym określono, że: *„Konto 229 służy do ewidencji, innych niż z budżetami, rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Na stronie Wn konta 229 ujmuje się należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma - zobowiązania, spłatę i zmniejszenie należności z tytułu rozrachunków publicznoprawnych”.* Inspektor wyjaśniła, że: *„(...) Polecenia Księgowania, na których znajdują się zasiłki chorobowe, macierzyńskie, rodzicielskie księguję 1.Wn 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” Ma 231”Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, a w kolejnej pozycji 2.Wn 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” Ma 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. W pozycji nr 1. Rozliczam wypłatę zasiłku, gdzie w Wyciągu Bankowym dokonuję księgowania Wn 231”Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” i Ma 130 do danego rozdziału i paragraf 411. Natomiast pozycja nr 2. zmniejszam kwotę naliczonych składek społecznych, gdzie przy zapłacie składek ZUS pomniejszona zostaje kwota przelewu dla danego wynagrodzenia. Powyższy sposób ewidencji pozwala mi na weryfikację ewidencji księgowej wynagrodzeń i zasiłków z naliczeniem przez stanowisko płac”,*
- 26) paragony fiskalne nr 1207483 na kwotę 132,48 zł wraz z podatkiem od towarów i usług oraz nr 1207485 na kwotę 116,37 zł wraz z podatkiem od towarów i usług z dnia 16.05.2023 r., z Jeronimo Martins Polska S.A - sklep 3782 62-400 Słupca, uznano za dokumenty księgowe, które ujęto w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Słupcy i dokonano na ich podstawie wydatku, pomimo, iż paragony nie zawierały nazwy nabywcy ani numeru NIP nabywcy. Powyższe było niezgodne z art. 21 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w związku z art. 106e ust.5 pkt. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, ze zm., od 9 sierpnia 2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1570, ze zm.), z których wynika, iż: *„dowód księgowy powinien zawierać co najmniej określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej”, a w przypadku gdy kwota należności ogółem nie przekracza 450 zł albo kwoty 100 euro (jeżeli kwota ta jest określona w euro), podatnik może wystawić fakturę uproszczoną. Faktura taka może nie zawierać niektórych elementów, m.in. imienia i nazwiska lub nazwy nabywcy oraz jego adresu. Faktura uproszczona musi jednak*

zawierać numer identyfikacji podatkowej nabywcy (NIP nabywcy). Oznacza to, że paragon może stanowić fakturę uproszczoną pod warunkiem, że paragon ten zawiera NIP nabywcy”.

Skarbnik wyjaśnił, że: „podczas dekretowania nie zauważono, że na dokumencie brakuje nazwy nabywcy i nr NIP. Zakupy były dokonane na potrzeby sekretariatu przez osobę zajmującą się zaopatrzeniem, dlatego uznano je za dokumenty księgowo i dokonano zwrotu wydatkowanych środków.”,

27) Urząd Gminy w Słupcy dokonał wydatku na podstawie faktury nr 2/3/2023 z dnia 03.03.2023 r., na kwotę 2.214,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za usługi rachunkowe prowadzenie ksiąg ochotniczych straży pożarnych zgodnie z zawartą umową za miesiąc 02/2023, pomimo, iż faktura:

- a) nie została sprawdzona pod względem merytorycznym,
- b) nie zawierała opisu dokonanego przez pracownika merytorycznego czego dotyczy,
- c) nie została sprawdzona pod względem formalnym i rachunkowym,
- d) nie została zatwierdzona do wypłaty przez kierownika jednostki lub osobę upoważnioną.

Powyższe było niezgodne § 13 pkt 2 Instrukcji Obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy w Słupcy stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia Wójta Gminy Słupca nr 3/2017 z dnia 02.01.2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości stanowiącym, że: „prawidłowo sporządzone dokumenty księgowo oraz poprawnie opisane faktury od inwestorów, dostawców i kontrahentów, sprawdzone pod względem merytorycznym, zgodności wydatku z prawem zamówień publicznych i sprawdzone pod względem formalnorachunkowym, stanowią podstawę do wypłaty środków finansowych. Opisane dokumenty są zatwierdzane do wypłaty przez skarbnika Gminy oraz Wójta Gminy”.

Skarbnik złożył następujące wyjaśnienie: „Ponieważ umowa na prowadzenie ksiąg rachunkowych była zawarta w grudniu roku 2022 i nie była to pierwsza faktura dokumentująca usługę uznano dokument za prawidłowy. Przez natłok prac związanych na początku roku z okresami sprawozdawczymi, nie zamierzenie przeoczono brak opisu i podpisu pracownika merytorycznego oraz podpisu kierownika jednostki.”,

28) wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych księgowano na koncie 240 - „Pozostałe rozrachunki” zamiast na koncie 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”.

Powyższe było niezgodne z opisem do konta 240 - „Pozostałe rozrachunki” zawartym w „Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, w którym określono, że: „konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń, a także krótko- i długoterminowych należności funduszy celowych.”,

29) dochody ze sprzedaży ½ udziału w prawie własności niezabudowanej nieruchomości na kwotę 1.159.000,00 zł ujęto w księgach na koncie Ma 720 - „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” zamiast na koncie Ma 760 - „Pozostałe przychody operacyjne”.
Powyższe było niezgodne z opisem do konta 720 - „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” zawartym w „Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, w którym określono, że: „konto 720 służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych

związanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w szczególności dochodów, do których zalicza się podatki, składki, opłaty, inne dochody budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek, należne na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych.”,

30) zapłatę za zakup działki nr 123/1 nabytej na podstawie aktu notarialnego Repertorium a numer 10452/2023 z dnia 28.12.2023 r. zaksięgowano na koncie 201 - „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” zamiast na koncie 240 - „Pozostałe rozrachunki”.

Powyższe było niezgodne z opisem do konta 201 - „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” zawartym w „Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, w którym określono, że: *„konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych.”,*

31) stwierdzono przypadki ewidencji operacji gospodarczych w księgach rachunkowych z naruszeniem przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 26 ust. 2 rozporządzenia, zgodnie z którymi do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a okresem sprawozdawczym jest miesiąc, a mianowicie:

a) na koncie 011 - „Środki trwałe” nie ujęto:

- zakupu działki nr 123/1 o pow. 0,0110 ha położonej w miejscowości Kamień nabytej w dniu 28.12.2023 r. na podstawie aktu notarialnego Repertorium A numer 10452/2023,
- udziału w wysokości $\frac{1}{2}$ niezabudowanej nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Szczepanów gm. Hłowa w skład której wchodzi działki nr 33, 39, 36/3, 21/8, 23/1, 27/1, 102/1, 53/1, 61/3, 88/3, 165/16, 51/1, 250/2, 520, 521 o wartości 726.315,00 zł, które Gmina Słupca nabyła w drodze spadku na podstawie postanowienia sygn. akt I Ns 362/19 Sądu Rejonowego w Słupcy I Wydział Cywilny z dnia 28.08.2020 r. (data wpływu do Urzędu 01.03.2021 r.) Skarbnik wyjaśnił, że: *„nie ujęto w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Słupca udział w wysokości $\frac{1}{2}$ w nieruchomości stanowiącej 15 działek położonych w miejscowości Szczepanów, gm. Hłowa, ponieważ do referatu finansowo-księgowego nie wpłynęły dokumenty nabycia w/w nieruchomości”.*

Inwentaryzacja gruntów przeprowadzona w roku 2021 i 2022 nie wykazała nieujęcia na koncie 011 - „Środki trwałe” udziału wynoszącego $\frac{1}{2}$ w gruncie działki nr 33, 39, 36/3, 21/8, 23/1, 27/1, 102/1, 53/1, 61/3, 88/3, 165/16, 51/1, 250/2, 520, 521. Powyższe świadczy o nierzetelnie przeprowadzonej inwentaryzacji gruntów,

b) na koncie 013 - „Pozostałe środki trwałe” nie ujęto środków trwałych zakupionych w 2023 roku na podstawie następujących faktur:

- faktury VAT nr 9/2023 z dnia 16.02.2023 r., na kwotę 3.407,10 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za gablotę wolnostojącą 1 szt. 1.697,40 zł, tablicę konstrukcja drewniana z daszkiem 1 szt. kwota 1.611,30 zł brutto oraz dostawę 98,40 zł brutto,
- faktury VAT nr FS-4Y/00003097/2023 z dnia 19.09.2023 r., na kwotę 1.968,99 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za smartfon Samsung 1 szt., na

kwotę 1.849,00 zł, za folię antiCRASH 1 szt. na kwotę 90,00 zł, montaż folii 29,99 zł,

- faktury VAT nr 134/2023 z dnia 02.11.2023 r., na kwotę 1.992,60 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za gablotę wolnostojącą 1 szt., kwota 1.894,20 zł, dostawę kwota 98,40 zł,
- faktury nr FV nr 1/2023 z dnia 15.12.2023 r., na kwotę 49.000,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za meble według specyfikacji,
- faktury nr FA/64/07/2023 z dnia 20.12.2023 r., na kwotę 8.155,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za motopompę 1 szt.,
- faktury VAT nr FA/114/06/2023 z dnia 23.06.2023 r., na kwotę 6.240,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za karuzelę trójramienną z siedziskami 1 szt. kwota 4.500,00 zł, grę „OiX” 1 szt. kwota 1.740,00 zł,
- faktury VAT nr 1278/MAG/2023 z dnia 12.09.2023 r., na kwotę 7.000,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za zmywarkę uniwersalną,
- faktury nr ZK/0002/12/MG/2023 z dnia 04.12.2023 r. na kwotę 3.000,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług za namiot 1 szt. kwota 2.800,00 zł, transport kwota 200,00 zł.

Skarbnik wyjaśnił, że: „*ww. faktury dokumentują zakupy artykułów w ramach wydatków bieżących urzędu gminy oraz funduszu sołeckiego wyodrębnionego z budżetu gminy i przez przeoczenie nie zostały ujęte na koncie 013*”.

Nieprawidłowości w tym zakresie zostały również stwierdzone w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2019 (wniosek pokontrolny nr 1, pkt 3). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 14 kwietnia 2021 r. (znak sprawy: FB-38.4.3032.21) Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 1 pkt 30, podała że: „*W księgach rachunkowych ujmowane jest każde zdarzenie które nastąpiło w okresie (miesięcznym okresie sprawozdawczym)*”.

- c) środek trwały powstały w wyniku zakończonej inwestycji pn.: „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Marcewek” wprowadzono do ksiąg rachunkowych Poleceniem księgowania PK nr 364 z dnia 31.12.2023 r. Protokół ostatecznego odbioru robót sporządzono 26.09.2023 r. a w dniu 27.09.2023 r. sporządzono dokument OT Przyjęcie środka trwałego - Droga gminna Marcewek.

Wyjaśnienie złożył Skarbnik o następującej treści: „*Wyjaśniam, że środek trwały został przyjęty na koniec roku po powzięciu informacji od osób merytorycznie odpowiedzialnych o zakończeniu prowadzonej inwestycji*”.

- d) pod datą 31.12.2023 r. dowodem PK/00366 ujęto w księgach Urzędu „aport działki 88/3 Cienin Kościelny KZN” w zamian za udziały o wartości 132.800,00 zł (2.656 udziałów po 50 zł każdy) zapisem na stronie Wn konta 800 oraz na stronie Ma konta 011 i na stronie Wn konta 030 oraz na stronie Ma konta 800, podczas gdy akt notarialny Repertorium A 8460/2023 został podpisany w dniu 31.08.2023 r.

Skarbnik wyjaśnił, że: „*nabycie udziałów zostało ujęte w księgach rachunkowych pod datą 31.12.2023 r. w wyniku przeoczenia.(...)*”.

- 32) konto syntetyczne 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w rozdziale 70007, § 0750 na dzień 31.12.2023 r. wykazuje saldo Wn w wysokości 57.082,75 zł (per saldo) natomiast salda rozrachunkowe (analityczne) na dzień 31.12.2023 r. „CZYNSZE – osoby fizyczne” saldo Wn 63.043,19 zł, Ma 5.960,44 zł.

Powyższe było niezgodne z opisem do konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” zawartym w „Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych

zakładów budżetowych” będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, w którym określono, że: „konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma - stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat w tych dochodach”.

Inspektor wyjaśniła: „(...) iż saldo Wn konta 221 wykazane jest jako persaldo. Konto 221 w księgach urzędu przedstawia zapisy uzgodnione z ewidencją analityczną. W sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie 8 Należności ogółem oraz w kolumnie 10 Nadpłaty wykazano dane z Sald rozrachunkowych z poszczególnych opłat na dzień 31.12.2023 r. według ewidencji analitycznej. Persaldo sald konta 221 jest zgodne ze stanowiskiem analitycznym, korekty kwartalne są dokonywane na podstawie informacji z poszczególnych stanowisk, poprzez korektę sald zgodnie z Rb-27S.”

Nieprawidłowości w tym zakresie zostały również stwierdzone w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2019 (wniosek pokontrolny nr 1, pkt 2), lit c). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 14 kwietnia 2021 r. (znak sprawy: FB-38.4.3032.21) Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 1 pkt 2 lit c, podała że: „Ewidencję z tytułu dochodów budżetowych prowadzi się na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w sposób umożliwiający ustalenie stanu należności z tytułu dochodów budżetowych oraz stanu zobowiązań z tytułu nadpłat w tych dochodach.”,

- 33) umorzenia należności cywilnoprawnych z tytułu najmu lokalu użytkowego oraz najmu lokali mieszkalnych ujęto w księgach rachunkowych Urzędu na stronie Wn konta 720 - „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” i na stronie Ma konta 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w odpowiednim rozdziale i klasyfikacji zamiast na stronie Wn konta 761 - „Pozostałe koszty operacyjne” kwotę umorzonej należności głównej oraz na stronie Wn konta 751 - „Koszty finansowe” kwotę umorzonych odsetek,
- 34) na koncie 226 - „Należności długoterminowe” nie ujęto rozłożonych na raty zaległości z tytułu najmu lokalu mieszkalnego przypadających do spłaty w roku 2025 i latach następujących na podstawie następujących umów:
 - a) nr RFK.7146.1.10.2023.KA zawartej w dniu 06.10.2023 roku. Kwota zaległości 14.739,33 zł, w tym należność główna 8.773,79 zł, odsetki 5.965,54 zł - rozłożona na 99 rat płatnych miesięcznie od 29.10.2023 r. do 29.12.2031 r.,
 - b) nr RFK.7146.1.6.2023.KA zawartej w dniu 20 lipca 2023 r. w sprawie rozłożenia na raty zaległości w wysokości 11.548,38 zł, w tym należność główna 6.844,03 zł, odsetki 4.704,35 zł. Zaległość rozłożono na 58 rat płatnych miesięcznie w okresie od 29 lipca 2023 roku do 29 kwietnia 2028 r.,
 - c) nr RFK.7146.1.5.2023.KA zawartej w dniu 6 lipca 2023 r. w sprawie rozłożenia na raty zaległości w wysokości 9.020,55 zł, w tym należność główna 6.817,82 zł, odsetki 2.202,73 zł. Zaległość rozłożono na 23 raty płatne miesięcznie w okresie od 29 lipca 2023 roku do 29 maja 2025 roku w wysokości: 22 raty po 400,00 zł miesięcznie, 23 rata płatna w wysokości 220,55 zł,
- 35) z ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy w Słupcy wyksięgowano środki trwałe – budynki, które zostały ujęte w księgach rachunkowych jednostek oświatowych, pomimo iż jednostkom tym nie oddano w trwałą zarząd nieruchomości będących w ich władaniu. Powyższe było niezgodne z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w którym określono, iż księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Skarbnik Gminy złożył wyjaśnienie, że: „w chwili obecnej żadne dokumenty będące w posiadaniu Urzędu Gminy w Słupcy, nie pozwalają na określenie daty, w której nastąpiło jakiegokolwiek przekazanie budynków oświatowych na ewidencję środków trwałych jednostek budżetowych- placówek oświatowych. Najprawdopodobniej w budynki te placówki zostały wyposażone w momencie ich powstania, co datuje się na okresy kilkudziesięciu lat wstecz.”,

36) w badanej próbie dokumentów księgowych stwierdzono przypadki naruszenia zasad klasyfikacji dochodów i wydatków określonych w ustawie o finansach publicznych oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U z 2022 r. poz. 513, ze zm.), a mianowicie ujęto:

a) dochody z tytułu pokrycia kosztów dotacji przekazanej dla Niepublicznego Przedszkola „Mali Odkrywcy” w Piotrowicach od gmin, których mieszkańcami są uczniowie uczęszczający do niepublicznego przedszkola na terenie Gminy Słupca w wysokości 335.108,82 zł zostały sklasyfikowane w dziale 801 - „Oświata i wychowanie”, rozdział 80104 - „Przedszkola”, § 0830 - „Wpływy z usług”, zamiast w § 2310 - „Dotacja celowa otrzymana z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”,

b) wydatki wynikające z realizacji Porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Miejskiej Słupca zadania własnego Gminy Słupca w zakresie prowadzenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w formie dotacji w łącznej kwocie 84.000,00 zł zostały sklasyfikowane w dziale 900 - „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, rozdziale 90002 - „Gospodarka odpadami komunalnymi”, § 4300 - „Zakup usług pozostałych” zamiast w § 2310 - „Dotacja celowa przekazana gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego”.

Wyjaśnienie złożył Skarbnik o następującej treści: „(...) wpłaty na podstawie porozumienia ujmowano w paragrafie 4300 - „Zakup usług pozostałych” ze względu na charakter świadczonej usługi odbioru i segregacji odpadów komunalnych od mieszkańców z terenu gminy Słupca”,

c) wydatki wynikające z realizacji umowy nr BZP.3153.8.2023.WSS zawartej z Powiatem Słupeckim w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Powiatu Słupckiego na organizację publicznego transportu zbiorowego autobusowego o charakterze użyteczności publicznej w zakresie powiatowych przewozów pasażerskich w kwocie 58.203,56 zł zostały sklasyfikowane w dziale 750 - „Administracja publiczna”, rozdział 75020 - „Starostwa Powiatowe” zamiast w dziale 600 - „Transport i łączność” rozdział 60004 - „Lokalny transport zbiorowy”.

Wyjaśnienie złożył Skarbnik o następującej treści: „wydatki z tytułu dotacji sklasyfikowanej w dziale 750 Administracja publiczna, rozdział 75020 Starostwa Powiatowe, gdyż organizatorem i odbiorcą dotacji było Starostwo Powiatowe dlatego taka ówczesnie wystąpiła klasyfikacja. W bieżącym roku wydatek ten sklasyfikowany jest w dziale 600 - Transport i łączność rozdział 60004 Lokalny transport zbiorowy.”,

d) zakup tablic na potrzeby sołectwa Wola Koszucka-Parcele i sołectwa Kosztuty-Parcele na podstawie faktury VAT nr 9/2023 z dnia 16.02.2023 r., na kwotę 3.407,10

zł wraz z podatkiem od towarów i usług ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w rozdziale 75095 - „Pozostała działalność”,

- e) zakup gadżetów jako materiałów promocyjnych Urzędu Gminy w Słupcy, na podstawie faktury VAT nr 12/03/2023 z dnia 02.03.2023 r., na kwotę 515,37 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za skarbonki PIG z nadrukiem 50 szt. ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w rozdziale 75075 - „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”,
- f) zakup tortu związany z Ogólnopolskim Dniem Sołtysa - faktura nr 28/2023 z dnia 17.03.2023 r., na kwotę 250,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za tort duży 1 szt., ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w rozdziale 75095 - „Pozostała działalność”,
- g) zakup strojów na okoliczność Dożynek Powiatowych na podstawie faktury VAT nr 68/2023 z dnia 24.04.2023 r., na kwotę 2.051,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za spódnica ludowa na gumie 7 szt., bluzka folk dzianina 7 szt., korale folk 7 szt., chusta folk 7 szt., ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w rozdział 92195 - „Pozostała działalność”,
- h) zakup tablic informacyjnych na potrzeby oznakowania inwestycji RFIL i Polski Ład (kanalizacja Rozalin, i SUW Kąty i Józefa) na podstawie faktury VAT 145/RB/2023 z dnia 05.05.2023 r., na kwotę 2.460,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za tablica reklamowa 2 szt. kwota 934,80 szt., tablica reklamowa 2 szt. kwota 1.525,20 zł, ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w rozdział 01043 - „Infrastruktura wodociągowa wsi” i rozdziale 01044 - „Infrastruktura sanitacyjna wsi”,
- i) zakup artykułów na zabezpieczenie placu boiska w Młodojewie na okoliczność Dożynek Powiatowych na podstawie faktury VAT nr 108/05/2023 z dnia 17.05.2023 r., na kwotę 2.953,12 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za kabel, opaska kablowa, końcówka kablowa, złączka, ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w rozdziale 92195 - „Pozostała działalność”,
- j) zakup ubrania koszarowego 2 szt., prądownica 1 szt. jako ramach nagrody w zawodach sportowo-pożarniczych na podstawie faktury VAT nr FVS/0628/2023/KNO z dnia 12.07.2023 r., na kwotę 1.100,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w rozdziale 75412 Ochotnicze straże pożarne” § 4190 - „Nagrody konkursowe”,
- k) zakup kiełbasy na potrzeby Dożynek Powiatowych w Młodojewie na podstawie faktury VAT 8497/2023/FV z dnia 04.09.2023 r., na kwotę 732,29 zł wraz z podatkiem od towarów i usług ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast

i miast na prawach powiatu)", § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w rozdziale 92195 - „Pozostała działalność”,

- l) zakup kwiatów na potrzeby dekoracji Dożynek Powiatowych w Młodojewie 2023 r. na podstawie faktury 1/F/2023/09 z dnia 03.09.2023 r., na kwotę 1.990,90 zł ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w rozdziale 92195 - „Pozostała działalność”,
- m) zakup oleju napędowego na potrzeby Dożynek Powiatowych w Młodojewie na podstawie faktury 2217/09/23 z dnia 30.09.2023 r., na kwotę 2.051,20 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za olej napędowy 320 l, ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast rozdziale 92195 - „Pozostała działalność”,
- n) zakup kamienia na boisko gminne w miejscowości Młodojewo podczas przygotowania Dożynek Powiatowych na podstawie faktury VAT 390/MAG/2023 z dnia 30.09.2023 r., na kwotę 9.102,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast rozdziale 92195 - „Pozostała działalność”,
- o) zakup wiązanek na obchody 11 listopada 2023 na podstawie faktury VAT FS 297/2023 z dnia 15.11.2023 r., na kwotę 560,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, za wiązanki żywe 8 szt., ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w rozdziale 75095 - „Pozostała działalność”,
- p) zakup bonów na nagrody w zawodach sportowo-pożarniczych na podstawie Noty księgowej nr Nota/2023/05/0031 z dnia 31.05.2023 r., na kwotę 4.400,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, ujęto w § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w § 4190 - „Nagrody konkursowe”,
- q) opłata roczna za dzierżawę słupów energetycznych dla lamp oświetlających drogi gminne na podstawie faktury VAT nr 6100279493 z dnia 21.03.2023 r., na kwotę wraz z podatkiem od towarów i usług 338,63 zł, ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w dziale 900 – „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, rozdziale 90015 – „Oświetlenie ulic, placów i dróg”,
- r) wydatek za zabezpieczenie medyczne – karetka transportowa na potrzeby VII Edycji Biegi Ulicznego Cienińska 6 na podstawie faktury VAT nr SPU20230600013 z dnia 12.06.2023 r., na kwotę 1.136,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w dziale 926 „Kultura fizyczna”, rozdziale 92605 „Zadania z zakresu kultury fizycznej”,
- s) wydatek za wynajem toalety VIP na potrzeby Dożynek Powiatowych w Młodojewie, na podstawie faktury nr POZFVSK202307919 z dnia 05.09.2023, na kwotę 3.186,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia”

zamiast w dziale 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, rozdziale 92195 - „Pozostała działalność”, § 4300 – „Zakup usług pozostałych”,

- t) wydatek za usługę medyczną, zabezpieczenie medyczne Dożynek Powiatowych w Młodojewie, na podstawie faktura nr 187/2023 z dnia 04.09.2023, na kwotę 2.200,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast w dziale 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, rozdziale 92195 „Pozostała działalność”, § 4280 – „Zakup usług zdrowotnych”,
- u) wydatek za opracowanie dokumentu p. Strategia Rozwoju Gminy – etap I, na podstawie faktury nr 535/SP/12/2023 z dnia 19.12.2023, na kwotę 27.400,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług ujęto w rozdziale 75023 - „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)” § 4300 - „Zakup usług” zamiast § 4390 „Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii”,
- v) wydatek za wydanie opinii psychiatryczno-psychologicznej dokonany na podstawie faktury FS/A/14/10/2023 z dnia 12.10.2023 r., na kwotę 190,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, ujęto w § 4300 „Zakup usług pozostałych”, zamiast w § 4390 - „Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii”,
- w) wydatek za zakup materiałów papierniczych, kredki, bloki dokonany na podstawie faktury VAT 655/SL1/2023 z dnia 28.11.2023 r., na kwotę 800,00 zł wraz z podatkiem od towarów i usług, ujęto w § 4300 - „Zakup usług pozostałych” zamiast § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia”
Skarbnik Gminy złożył następujące wyjaśnienia: *„Ad. 1. Zakup potraktowano jako materiał dla sołectwa – jednostka pomocnicza. Jest to materiał urzędu i po zmianie sołtysa tablica wraca do urzędu, a następnie przekazywana jest do nowego sołtysa.
Ad. 2. Omyłkowo ujęto fakturę w rozdziale 75023 § 4210 zamiast w rozdziale 75075 § 4210.
Ad. 3. Uroczystość była organizowana na Sali Urzędu Gminy.
Ad. 4. Stroje zakupione przez Urząd Gminy dla osób reprezentujących Gminę Słupca na dożynkach.
Ad. 5. Omyłkowo ujęto fakturę w rozdziale 75023 § 4210 zamiast w rozdziale 01043 i 01044 § 4210.
Ad. 6. Materiały z faktury są wykorzystywane przez pracowników gospodarczych Urzędu Gminy, na różne okoliczności.
Ad. 7. Omyłkowo ujęto fakturę w rozdziale 75023 § 4210 zamiast w rozdziale 75412 § 4190.
Ad. 8. Towar był wykorzystany przez pracowników gospodarczych Urzędu Gminy przy pracach przygotowawczych.
Ad. 9. Omyłkowo ujęto fakturę w rozdziale 75023 § 4210 zamiast w rozdziale 92195 § 4210.
Ad. 10. Olej napędowy był zakupiony do samochodu użytkowanego w Urzędzie Gminy.
Ad. 11. Omyłkowo ujęto fakturę w rozdziale 75023 § 4210 zamiast w rozdziale 92195 § 4210.
Ad. 12. Wiązanki składane były pod pomnikiem przez Wójta Gminy.
Ad. 13. Omyłkowo ujęto fakturę w rozdziale 75023 § 4210 zamiast w § 4190.
Ad. 14. Omyłkowo ujęto fakturę w rozdziale 75023 § 4210 zamiast w rozdziale 90015.
Ad. 15. Omyłkowo ujęto fakturę w rozdziale 75023 § 4210 zamiast w rozdziale 92605.*

Ad. 16. Omyłkowo ujęto fakturę w rozdziale 75023 § 4210 zamiast w rozdziale 92195

Ad. 17. Omyłkowo ujęto fakturę w rozdziale 75023 § 4210 zamiast w rozdziale 92195.

Ad. 18. Gdyż wydatek dotyczy opracowania Strategii Rozwoju Gminy.

Ad. 19. Zakupione urządzenia sklasyfikowano w rozdziale 92109, gdyż umiejscowione są one na placu przy wiejskiej sali spotkań a nie przy obiekcie sportowym.”

2. Kontrola inwentaryzacji kont pasywów i aktywów wykazała nieprawidłowości w zakresie jej przeprowadzenia naruszające art. 26 i art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2021 r. poz. 217, ze zm.) oraz nieprawidłowości w zakresie stosowanej ewidencji księgowej w księgach Organu i Urzędu Gminy w Słupcy, co skutkowało nieprawidłowo sporządzonymi sprawozdaniami budżetowymi oraz finansowymi, a mianowicie:

- 1) arkusze spisu z natury generowano z sytemu informatycznego, w którym prowadzono ewidencję środków trwałych. Arkusze były wypełnione i zawierały dane: numer inwentarzowy, nazwę, ilość i wartość,
- 2) ustalono, że na przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej został powołany pracownik, który jest zatrudniony na stanowisku inspektora ds. księgowości podatkowej. Z zakresu obowiązków na stanowisku pracy wynika, że pracownik obsługuje program STW – środki trwałe i rozlicza inwentaryzację.

Zgodnie z uchwałą nr 5/2016 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów: „członkami komisji inwentaryzacyjnej oraz zespołów spisowych nie powinny być osoby:

a) odpowiedzialne za zapasy objęte spisem z natury,

b) prowadzące ewidencję księgową zapasów objętych spisem z natury,

c) niebędące w stanie – z innych względów – zapewnić rzetelności i bezstronności spisu, np. osoby mające dostęp do stanów ewidencyjnych zapasów magazynowych”.

Przyjęty sposób przeprowadzania „spisu z natury”, gdzie pracownik prowadzący ewidencję środków trwałych generuje z systemu informatycznego gotowe arkusze w podziale i układzie grup rodzajowych według stanu na 31 grudnia danego roku może negatywnie wpływać na wiarygodność spisu.

Wydruk arkuszy spisu z natury zawierających: numer inwentarzowy, nazwę, ilość i wartość uniemożliwia spełnienie następujących warunków prawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji a mianowicie wyceny spisanych środków trwałych, których powinni dokonać w późniejszym terminie pracownicy działu księgowości.

Zespoły spisowe powołane do przeprowadzenia inwentaryzacji zobowiązane są do wypełnienia wszystkich kolumn arkuszy spisowych z wyjątkiem ceny i wartości, które podaje w czasie wyceny właściwy pracownik wydziału budżetu i finansów jednostki.

Ponadto podawanie w wydrukach arkuszy spisowych stanu ewidencyjnego środków trwałych lub pozostałych środków trwałych podważa rzetelność spisu. Komisja spisowa może sugerować się ilością wskazaną w formularzu spisowym, nie dążąc do faktycznego zweryfikowania, czy nie ma do czynienia z nadwyżką składników.

Spis z natury polega na przeliczeniu, zważeniu lub zmierzeniu ilości danego składnika aktywów, wycenie tych ilości, porównaniu wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnieniu i rozliczeniu ewentualnych różnic. Spisowi z natury podlegają m.in. środki pieniężne w kasie, zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych (materiały, towary, produkty gotowe, produkcja w toku oraz półprodukty), środki trwałe (z wyjątkiem środków trwałych będących w posiadaniu obcych jednostek, środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości),

- 3) spisem z natury zostały objęte grunty, środki, do których dostęp jest znacznie utrudniony, tj. sieci wodociągowe i kanalizacyjne, ulice, drogi i chodniki, urządzenia i programy komputerowe (co opisano w protokole pn. inwentaryzacja, gdzie podano: numery arkuszy spisowych, przedmiot spisu i wartość na jaką spisano).

Wskazane środki trwale zostały wyszczególnione na arkuszach spisu z natury. Ponadto zawarte w arkuszu inwentaryzacyjnym sformułowanie odnoszące się do sposobu przeprowadzenia inwentaryzacji „poprzez weryfikacje” jest nieprecyzyjne i nie dawało podstaw do uznania, że inwentaryzację gruntów przeprowadzono zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości.

Wyżej wymienione składniki majątkowe stanowią obiekty, do których dostęp jest utrudniony w szczególności ze względu na kwestie techniczne związane z dokonaniem pomiaru i w związku z tym, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, właściwą metodą ich inwentaryzacji jest porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami,

- 4) inwentaryzację gruntów przeprowadzono na „Arkuszach spisu z natury” zamiast metodą weryfikacji poprzez porównanie z dokumentami źródłowymi. W dokumentacji brak jest odniesienia do dokumentacji, nie wskazano dokumentów oraz nie stwierdzono różnic w ewidencjach, a jak wynika z ustaleń kontroli i analizy przedłożonych dokumentów wystąpiła różnica w powierzchni działek o 0,3243 ha oraz między liczbą działek ujętych w ewidencji mienia a liczbą użytków prowadzonych w programie STW+.

Z systemu ewidencji pomocniczej wygenerowano „Arkusze spisu z natury”, które nie są właściwe do przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze weryfikacji.

Na arkuszu spisu z natury nr 1/STW/1 spisano 889 pozycji gruntów na łączną kwotę 64.530.750,39 zł i o powierzchni 253,553 ha, w którym wskazano sposób przeprowadzenia „weryfikacja”, bez określenia z jakimi dokumentami zweryfikowano saldo konta.

Wszystkie dane zawarte w arkuszu zostały naniesione automatycznie tj. wygenerowane z systemu, w którym prowadzi się księgi pomocnicze.

Ustalono, że na 31.12.2023 roku Gmina Słupca posiadała 784 działki o wartości 64.530.750,39 zł i łącznej powierzchni 253,8773 ha.

Z arkusza spisu z natury oraz wydruku nieruchomości gruntowych z ksiąg pomocniczych prowadzonych w systemie STW+ wynika, że w ewidencji znajduje się 889 pozycji użytków na łączną kwotę 64.530.750,39 zł i powierzchni 253,553 ha.

Różnica pomiędzy spisem z natury a ewidencją mienia gminnego wyniosła: co do powierzchni - 0,3243 ha i co do liczby działek - 105.

Inspektor do spraw księgowości podatkowej wyjaśnił, że: „na spisie z natury zawarta ilość (889) dotyczy ilości pozycji klasoużytków - do systemu STW+ przejmowane są pozycje działek z podziałem na klasoużytki, a co za tym idzie, ilość 889 dotyczy ilości użytków będących w posiadaniu Gminy Słupca zgodnie z ewidencją prowadzoną w systemie MKO+, a nie ilości działek. Ilość działek (784) nie jest tożsama z ilością klasoużytków (889), stąd różnica pomiędzy ilością działek na stanowisku mienia a ilością pozycji w arkuszu spisu z natury.

Różnica w powierzchni działek nie została wyjaśniona ze względu na niedostrzeżenie jej przez zespół inwentaryzacyjny przy przeprowadzaniu inwentaryzacji ze względu na zgodność wartości gruntów wg stanu na 31.12.2023 r. Prawdopodobną przyczyną rozbieżności jest aktualizacja powierzchni jednej z działki będącej w posiadaniu gminy bez przejęcia tejże zmiany z systemu MKO+ do systemu STW+”.

Dodatkowo Skarbnik wyjaśnił, że: „*inwentaryzacji gruntów dokonano w drodze porównania stanu w księgach rachunkowych z ewidencją w programie STW+, MKO oraz z dokumentami. Mylnie wpisano rodzaj przeprowadzonej inwentaryzacji jako spis z natury zamiast porównanie z danymi z dokumentami.*”

W pkt. 4 „Metody i terminy inwentaryzowania składników majątkowych” w „Ogólnych zasadach prowadzenia ksiąg rachunkowych” będących załącznikiem nr 1 do zarządzenia Wójta Gminy Słupca nr 3/2017 z dnia 2 stycznia 2017 r. postanowiono: „*Inwentaryzacja nieruchomości polega na porównaniu danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości*”.

Świadczy to o nierzetelnym przeprowadzeniu inwentaryzacji oraz zastosowaniu niewłaściwej metody do inwentaryzacji tego składnika.

Powyższe naruszyło art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Nieprawidłowości w tym zakresie zostały również stwierdzone w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2019 (wniosek pokontrolny nr 2, pkt 2). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 14 kwietnia 2021 r. (znak sprawy: FB-38.4.3032.21) Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 1 pkt 2 lit c, podała że: „*Inwentaryzacja przeprowadzana okresowo zgodnie z polityką rachunkowości, przeprowadzana będzie z zastosowaniem właściwych metod oraz będzie rzetelnie dokumentowana.*”

- 5) w księgach rachunkowych jednostki nieprawidłowo prowadzono ewidencję szczegółową do konta 011 - „Środki trwałe” dla grupy 0 – Grunty. Ewidencję szczegółową do konta 011 Grunty prowadzono w ten sposób, że dla działki składającej się z różnych klas gruntów zakładano dla każdej klasy osobną ewidencję środka trwałego i nadawano osobne numery inwentarzowe.

Ewidencja analityczna dla grupy 0 – Grunty w systemie STW+ była prowadzona nie według działek, lecz użytkami, bez wskazania nazwy środka trwałego.

Ustalono, że w zakresie środków trwałych dla grupy 0 – Grunty ewidencja opiera się na pobieraniu (aktualizacji) danych z systemu MKO+ prowadzonym na potrzeby gospodarki nieruchomościami.

Powyższe było niezgodne z:

- a) art. 17 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 3 pkt 15 lit. a ustawy o rachunkowości,
- b) zasadami tworzenia i prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 011 - „Środki trwałe” określonymi w „Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia.

W ewidencji analitycznej środków trwałych każdy składnik majątku należy ujmować w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części I „Objaśnienia wstępne” Klasyfikacji środków trwałych (KŚT) będącej załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. poz. 1864) w sposób pozwalający na ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, z uwzględnieniem art. 28 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Inspektor do spraw księgowości podatkowej wyjaśnił, że: „*ewidencja pomocnicza w programie STW+ w zakresie gruntów stanowi odzwierciedlenie ewidencji mienia prowadzonej w systemie MKO+. Zmiany w zakresie gruntów nanoszone są w systemie STW+ na podstawie automatycznego przejścia gruntów z systemu MKO+ raz na pół roku lub w przypadku gdy wystąpi potrzeba. Poprzez przejście gruntów z systemu MKO+ system STW+ samodzielnie dodaje do ewidencji nowo nabywane działki, a w przypadku zbywania działek należy ręcznie zmienić ich status w systemie STW+ na „zbyty”. W przypadku transakcji zamiany działek, nowa działka automatycznie jest dodawana*

w systemie STW+ poprzez funkcję automatycznego przejęcia gruntów z systemu MKO+, natomiast działka, która zostaje przekazana w zamian za nową działkę otrzymuje status środka trwałego jako „zbyty”. Nie było przypadku aktualizacji działki w systemie STW+ w związku z jej podziałem, jednak w takim przypadku schemat postępowania przyjęty jest tak jak w przypadku transakcji zamiany - stary numer działki i jej klasoużytki otrzymują status „zbyty” a w jej miejsce wchodzi nowe kolejne działki pobrane przez funkcję automatycznego przejmowania gruntów z systemu MKO+.

Ewidencja pomocnicza w programie STW+ w przypadku pozostałych środków trwałych prowadzona jest systematycznie, po otrzymaniu faktury lub innego dokumentu źródłowego. Na podstawie dokumentu nabycia dany środek trwały wprowadzany jest w system STW+ przy jednoczesnym sporządzeniu dokumentu OT. W przypadku otrzymania dokumentów świadczących o zmianie wartości środka wartość środka trwałego, jego wartość jest aktualizowana za pomocą operacji „zwiększenie wartości środka trwałego”. W przypadku likwidacji środka trwałego wystawiany jest dokument LT świadczący o likwidacji środka i na jego podstawie nanoszony jest w ewidencji środków trwałych status środka trwałego „L-zlikwidowany” a PT w przypadku przekazaniu danego środka trwałego innemu podmiotowi, i na jego podstawie nanoszony jest w ewidencji środków trwałych status środka trwałego „P-przekazany”.

Dokumenty dotyczące pozostałych środków trwałych tj. OT, PT, LT wystawiane są na podstawie dokumentów źródłowych (faktura, rachunek, protokół z rokowań lub likwidacji, umowa użyczenia) na stanowisku ds. księgowości podatkowej (zgodnie z zakresem obowiązków pracownika), po czym każdorazowo przekazywane są do działu księgowości budżetowej”,

- 6) na podstawie ewidencji szczegółowej prowadzonej do konta 011 - „Środki trwałe” nie można ustalić wartości gruntów stanowiących własność Gminy Słupca przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.

Powyższe narusza zasady funkcjonowania konta 011 - „Środki trwałe” określone w „Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, zgodnie z którymi ewidencja szczegółowa do konta 011 powinna umożliwiać ustalenie wartości gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom,

- 7) w księgach Urzędu oraz w księgach pomocniczych (STW+) w 2022 roku dokonano nieprawidłowych zapisów księgowych polegających na bezpodstawnym zwiększeniu wartości księgowej nieruchomości (działek) Gminy Słupca.

Poleceniem księgowania 342 z 31.12.2022 r., w którym pod nazwą operacji „ujawnienie wartości gruntów” ujęto w ewidencji na stronie Wn konta 011 i na stronie Ma konta 800 kwotę 56.272.050,11 zł. Ustalono, że wartość operacji „ujawnienie wartości gruntów” w kwocie 56.272.050,11 zł wynika z różnicy pomiędzy bilansem zamknięcia konta 011 dla grupy 0 w księdze głównej (ewidencja syntetyczna i analityczna kwota Wn 8.275.660,80 zł) a bilansem zamknięcia w księgach pomocniczych prowadzonych w programie STW+ dla grupy 0 (kwota 64.547.710,91 zł). Przy czym wartość faktycznie dokonanego zwiększenia wynosiła 55.886.305,84 zł, a wartość 385.744,27 zł (obroty 389.712,27 zł minus obroty 3.968,00 zł) dotyczyła dostosowania zmian w nieruchomościach gruntowych w ewidencji syntetycznej do ewidencji analitycznej bez wskazania konkretnych operacji, które zaszły w trakcie 2022 roku.

W wyniku operacji przeprowadzonych w księgach pomocniczych w 2022 roku zmianie uległ też bilans otwarcia 2022 roku (64.157.998,64 zł), podczas gdy w księdze głównej

wynosił on 8.271.692,80 zł. Na podstawie wydruku „Tabela amortyzacyjna za rok 2021” ustalono, że w księgach pomocniczych dla grupy 0 bilans zamknięcia wynosił 8.271.692,80 zł.

Inspektorzy ustalili, że w wyniku tej operacji dokonano nieuprawnionej aktualizacji wartości nieruchomości gruntowych (zastąpiono wartość historyczną wartością z wyceny). Dla przykładu:

- a) karta środka trwałego „Grunt w m. Korwin” będąca na stanie na dzień 31.12.2021 r. (data wejścia do użytku 01.01.2016 r.) miejsce użytkowania Korwin, ilość 0,2398 ha, cena nabycia 24.000,00 zł (cena jednostkowa 100.083,40 zł), w charakterystyce nieruchomość o nr geodezyjnym 11/18 o pow. 0,2398 ha,
- b) karta środka trwałego „Użytek [302306-2.0012.11/18.0] (data wejścia do użytku 31.12.2021 r.), miejsce użytkowania Korwin, ilość 0,2398 ha, cena nabycia 64.793,96 zł, zakup nowy (cena jednostkowa 270.200,00 zł), w charakterystyce Korwin 13KDW Drogi, działka stanowi drogę wewnętrzną, Karty dotyczą tego samego środka trwałego a wartość wzrosła o kwotę 40.793,96 zł.
- c) karta środka trwałego „Działka obręb Cienin Zaborny” będąca na stanie na dzień 31.12.2021 r. (data wejścia do użytku 31.12.2020 r.) miejsce użytkowania Cienin Zaborny, ilość sztuk 1, cena nabycia 43.943,40 zł (cena jednostkowa 43.943,40 zł), w charakterystyce działka nr 385/4 o pow. 0,1157 ha obręb Cienin Zaborny,
- d) karta środka trwałego „Użytek [302306-2.0005.385/4.0] (data wejścia do użytku 31.12.2021), miejsce użytkowania niezdefiniowane miejsce działki w MKO+, ilość 0,1157 ha, cena nabycia 57.618,60 zł, zakup nowy (cena jednostkowa 498.000,00 zł), w charakterystyce niezdefiniowane miejsce działki w MKO+, grunty orne IIIa, Karty dotyczą tego samego środka trwałego a wartość zwiększyła się o kwotę 13.675,20 zł.

W „Informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Słupca za okres od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku” zapisano między innymi: *„W okresie sprawozdawczym majątek mienia komunalnego jednostki Urząd Gminy wzrósł o kwotę 2.172.020,16 zł co spowodowane było przyjęciem nowych inwestycji, oraz uaktualnieniem wartości analitycznej ewidencji gruntów o kwotę 55.886.305, zł.”*

Dokonywanie w powyższy sposób aktualizacji wartości księgowej działek narusza § 7 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz art. 31 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Przepisy te stanowią jednoznacznie, iż wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach (tj. w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych), a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.

Grunt będący środkiem trwałym pozyskany w drodze zakupu wprowadza się do ksiąg rachunkowych według ceny nabycia określonej w art. 28 ust. 2 i 8 ustawy o rachunkowości. W odniesieniu do środków trwałych nie ma zastosowania wycena w wartości rynkowej. Według wartości rynkowej mogą zostać wycenione jedynie grunty zaliczone do inwestycji. W trakcie użytkowania środka trwałego zwiększenie jego wartości początkowej może nastąpić w wyniku poddania go ulepszeniu (por. art. 31 ust. 1 ww. ustawy) lub na skutek aktualizacji wyceny ustalonej na podstawie odrębnych przepisów (art. 31 ust. 3 ww. ustawy). Ostatnia aktualizacja wyceny początkowej środków trwałych miała miejsce 1 stycznia 1995 r. i dokonano jej na podstawie

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. nr 7, poz. 34, ze zm.).

Skarbnik Gminy oraz inspektor wyjaśnili, że: *„aktualizacja wartości gruntów była przeprowadzona na podstawie analizy rynku nieruchomości dla gruntów z terenu Gminy Słupca (w załączeniu mail wraz z oficjalnym pismem wójta potwierdzającym przedmiotowe zlecenie). W księgach wartość gruntów została zaktualizowana wg, informacji przekazanej z referatu nieruchomości.”*,

8) w ewidencji pomocniczej środków trwałych STW+ dla gruntów, w których Gmina Słupca posiada udział wprowadzono wartość całego gruntu (100%) zamiast wartość udziału i powierzchnię w wysokości odpowiadającej udziałowi Gminy Słupca w gruncie. Powyższe dotyczyło:

a) w ewidencji mienia działka nr 55/1 o pow. 0,1638 ha w m. Żelazków, udział Gminy 50,01%, wartość całości 81.572,40 zł, wartość udziału Gminy 40.809,96 zł.

Z karty środka trwałego dla „Użytku [302306-2.0034.55/1.0]” wynika, że działka ma powierzchnię 0,0819 ha i wartość 81.572,40 zł (cena jednostkowa 996.000,00 zł),

b) w ewidencji mienia działka nr 55/2 o pow. 0,2368 ha w m. Żelazków, udział Gminy 37,64%, wartość całości 117.926,40 zł, wartość udziału Gminy 44.378,97 zł.

Z karty środka trwałego dla „Użytku [302306-2.0034.55/2.0]” wynika, że działka ma powierzchnię 0,0891 ha i wartość 117.926,40 zł (cena jednostkowa 1.323.528,62 zł),

c) w ewidencji mienia działka nr 454/20 o pow. 0,0,2177 ha w m. Cienin Zaborny Parcele, udział Gminy 70,63%, wartość całości 47.698,07 zł, wartość udziału Gminy 33.692,66 zł.

Z Karty środka trwałego dla „Użytku [302306-2.0005.454/20.0]” wynika, że działka ma powierzchnię 0,1538 ha i wartość 47.698,07 zł (cena jednostkowa 310.130,49 zł),

9) ewidencję środków trwałych w ramach jednej grupy prowadzono w różnych jednostkach miary.

Powyższe ustalono w spisie z natury nr 3/STW/1 (grupa II):

a) arkusz nr 1 w poz. 16-19, 21-38, 40-43, arkusz nr 4 poz. 172, i 194 określono jednostkę miary - metry bieżące, w których określono cenę jednostkową za metr bieżący,

b) arkusz nr 3 w poz. 31 i 34 określono jednostkę miary hektary, w których określono cenę za hektar.

c) w pozostałych przypadkach określono jednostkę miary sztuki.

Inspektor do spraw księgowości podatkowej wyjaśnił, że: *„ewidencja dotycząca dróg w księgach pomocniczych (system STW+) dotyczącej środków trwałych zawartych w Spisie z natury nr 3/STW/1 (grupa II) - Arkusz nr 1 w poz. 16-19, 21-38, 40-43, Arkusz nr 4 poz. 172, i 194 prowadzona jest w jednostce metra bieżącego, gdyż taka informacja znajdowała się w dokumencie źródłowym dotyczącym tychże dróg. W takim przypadku cena jednostkowa metra bieżącego drogi stanowi iloraz wartości całej inwestycji i ilości metrów drogi przyjętych z inwestycji. W przypadku braku takiej informacji na dokumencie źródłowym, jednostką miary dla drogi staje się sztuka a wartość drogi przypisana jest do jednostki miary sztuka. Arkusz nr 3 w poz. 31 i 34 zawiera środek trwały w jednostce miary hektar, gdyż dotyczą one powierzchni gruntów zajętych pod poszerzenie drogi publicznej, a dokument źródłowy wyrażony był w jednostce miary powierzchni, stąd też wprowadzono te środki trwałe w jednostce powierzchni i wartości faktycznego nabycia (300,00zł oraz 2.500,00zł). System samodzielnie ustalił cenę 1 ha*

powierzchni na podstawie przyjętej powierzchni oraz wartości początkowej powierzchni pod poszerzenie drogi (np.:0,0007ha o wartości 300,00zł – cena za ha 428.571,43zł)”,

- 10) w ewidencji środków trwałych podwójnie ujęto:
- a) działkę o nr geod. 45/2 pow. 0,0426 ha i wartości 2.500,00 zł z datą nabycia 07.04.2016 r., ujęto:
 - w ewidencji środków trwałych w grupie 2 pod nazwą Droga Pęcocin oraz
 - w grupie 0 jako grunt pod nazwą Użytek [302306_2_.0025.45/2.0] o pow. 0,0426 ha i wartości 5.870,28 zł z datą wejścia do użytku 31.12.2021 r.
 - b) działkę o nr geod. 307/5 pow. 0,0007 ha i wartości 300,00 zł z datą nabycia 17.03.2016 r., ujęto:
 - w ewidencji środków trwałych w grupie 2 pod nazwą Droga gminna Koszuty-Parcele oraz
 - w grupie 0 pod nazwą Użytek [302306_2_.0014.307/5.0] o pow. 0,0007 ha i wartości 33,39 zł z datą wejścia do użytku 31.12.2021 r.

Powyższych nieprawidłowości nie wykazała przeprowadzona inwentaryzacja.

Inspektor do spraw księgowości budżetowej wyjaśnił, że: *„Ad.1 Po weryfikacji ustalono, że działka o nr geod. 45/2 pow. 0,0426ha i wartości 2.500,00 zł z datą nabycia 07.04.2016 r., ujęta w ewidencji środków trwałych w grupie II pod nazwą „Droga gminna Pęcocin” oraz grunt w grupie 0 pod nazwą „Użytek[302306_2_.0025.45/2.0]” o pow. 0,0426 ha i wartości 5.870,28 zł z datą wejścia do użytku 31.12.2021 r. stanowi ten sam środek trwały.*

Środek trwały „Droga gminna Pęcocin” został błędnie wprowadzony do ewidencji w roku 2016 w II grupie środków trwałych bez wskazania w nazwie środka trwałego, iż stanowi on działkę gruntu, w związku z czym wyłącznie ze szczegółów karty środka trwałego możliwe jest ustalenie, że środek trwały stanowi działkę gruntu o nr 45/2 o powierzchni 0,0426ha. W związku z tym, podczas aktualizacji ilości działek przeprowadzonej na dzień 31.12.2021 nie spodziewano się, że pod nazwą „Droga gminna Pęcocin” i w grupie II znajduje się działka gruntu, przez co wprowadzono na stan środek trwały o nazwie „Użytek[302306_2_.0025.45/2.0]” poprzez funkcję automatycznego przejścia danych z systemu MKO+ z wartością wpisana w tym systemie.

Inwentaryzacja przeprowadzona na dzień 31.12.2023 r. nie wykazała niezgodności ze względu na niedostrzeżenie podobieństwa pomiędzy środkiem trwałym o nazwie „Droga gminna Pęcocin” przypisanym do II grupy środków trwałych a środkiem trwałym o nazwie Użytek[302306_2_.0025.45/2.0] przypisanym do grupy 0 środków trwałych.

Ad.2 Po weryfikacji ustalono, że działka o nr geod. 307/5 pow. 0,0007ha i wartości 300,00 zł z datą nabycia 17.03.2016 r., ujęta w ewidencji środków trwałych w grupie II pod nazwą „Droga gminna Koszuty-Parcele” oraz grunt w grupie 0 pod nazwą „Użytek[302306_2_.0014.307/5.0]” o pow. 0,0007 ha i wartości 33,39 zł z datą wejścia do użytku 31.12.2021 r. stanowi ten sam środek trwały.

Środek trwały „Droga gminna Koszuty-Parcele” został błędnie wprowadzony do ewidencji w roku 2016 w II grupie środków trwałych bez wskazania w nazwie środka trwałego, iż stanowi on działkę gruntu, w związku z czym wyłącznie ze szczegółów karty środka trwałego możliwe jest ustalenie, że środek trwały stanowi działkę gruntu o nr 307/5 o powierzchni 0,0007ha. W związku z tym, podczas aktualizacji ilości działek przeprowadzonej na dzień 31.12.2021 nie spodziewano się, że pod nazwą „Droga gminna Koszuty-Parcele” i w grupie II znajduje się działka gruntu, przez co wprowadzono na stan środek trwały o nazwie „Użytek[302306_2_.0014.307/5.0]”

poprzez funkcję automatycznego przejścia danych z systemu MKO+ z wartością wpisana w tym systemie.

Inwentaryzacja przeprowadzona na dzień 31.12.2023 r. nie wykazała niezgodności ze względu na niedostrzeżenie podobieństwa pomiędzy środkiem trwałym o nazwie „Droga gminna Pęcociń” przypisanym do II grupy środków trwałych a środkiem trwałym o nazwie Użytek[302306_2_.0025.45/2.0] przypisanym do grupy 0 środków trwałych.”

- 11) arkusze spisu z natury od nr 1/STW/1 do nr 9/STW/1 na łączną kwotę 34.649.083,84 zł obejmujące środki trwałe w grupach 1 do 9 są niezgodne z ewidencją prowadzoną dla tych grup na koncie 011 - „Środki trwałe” o kwotę 21.712,96 zł.

Powyższa niezgodność nie została stwierdzona podczas inwentaryzacji, co świadczy o nierzetelnym jej przeprowadzeniu.

Inspektor ds. księgowości podatkowej wyjaśnił, że: „w/w różnica wynika z przeoczenia podczas przeprowadzania inwentaryzacji dwóch środków trwałych o numerach inwentarzowych 11/2/29/2008 na wartość 3.712,96zł oraz 3/IVIII/2023 na wartość 18.000,00zł. Bezpośrednią przyczyną nieobjęcia środków trwałych inwentaryzacją było przygotowanie arkuszy spisowych wg grup zawartych w numerze inwentarzowym danego środka trwałego (tj. „I” , „II” , „III” , „IV” , „V” , „VI” , „VII” , „VIII”) – pominięte środki trwałe w numerze inwentarzowym nie posiadały tych oznaczeń (w jednym z numerów zawarto „2” zamiast „II”, w drugim numerze zawarto „IVIII” zamiast „VIII” przez co środki nie zostały pobrane na arkusz spisowy.”

- 12) arkusze spisu z natury od nr 3/W/1 do nr 12/W/1 na łączną kwotę 895.281,87 zł obejmujące pozostałe środki trwałe są niezgodne z ewidencją prowadzoną dla tych środków na koncie 013 - „Pozostałe środki trwałe” o kwotę 743,40 zł.

Powyższa niezgodność nie została stwierdzona podczas inwentaryzacji, co świadczy o nierzetelnym jej przeprowadzeniu..

W sprawie różnicy następujące wyjaśnienie złożył inspektor ds. księgowości podatkowej: „Różnica pomiędzy wartością arkuszy spisowych dotyczących wyposażenia na wartość 895.281,87zł a stanem ewidencji księgowej na wartość 896.025,27zł (Różnica 743,40 zł) W/w różnica wynika z przeoczenia podczas przeprowadzania inwentaryzacji jednego z trzech występujących w ewidencji składników wyposażenia o numerach:

-573/W „Niszczarka OPUS CS 2208 CD” o wartości 743,40zł

-574/W „Niszczarka OPUS CS 2208 CD” o wartości 743,40zł

-575/W „Niszczarka OPUS CS 2208 CD” o wartości 743,40zł.

Inwentaryzacją w arkuszu 11/W/1 w pozycji 270-271 zostały objęte składniki o numerach 573/W oraz 574/W, natomiast środek o nr 575/W został pominięty.”

- 13) nie przeprowadzono inwentaryzacji kont 071 - „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych” i 072 - „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”.

Konto 071 – „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” wykazuje saldo Ma w wysokości 17.793.590,12 zł; w trakcie roku wystąpiły obroty Ma w wysokości 1.755.764,36 zł. Ustalono, że na koncie 071 ujmowano tylko umorzenie środków trwałych pomimo, że jednostka była w posiadaniu wartości niematerialnych i prawnych, które podlegały umorzeniu stopniowemu.

Konto 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” na 31.12.2023 r. wykazywał saldo Ma w wysokości 952.469,35 zł. Jak ustalono konto 013 – „Pozostałe środki trwałe” wykazuje saldo 896.025,27 zł, co

odpowiada saldu Ma konta 072-000-00000-0000-00. Konto 020-000 - „Wartości niematerialne i prawne” wykazuje saldo 47.186,91 zł (wartości umarżane jednorazowo), natomiast konto 072-000-00000-01 wykazuje saldo 56.444,08 zł. Różnica w wysokości 9.257,17 zł.

W ewidencji Gminy są jeszcze wartości niematerialne i prawne, umarżane stopniowo – saldo konta 020-001 46.977,73 zł. Zgodnie z przedłożoną Tabelą amortyzacyjną za rok 2023 na dzień 31.12.2023 r. wartości niematerialne i prawne umarżane stopniowo wykazywały stan na 31.12.2023 r. w kwocie 46.977,73 zł brutto oraz umorzenie 32.090,96 zł.

Z przedstawionych ewidencji wynika, że pozostaje na koncie 072 kwota 9.257,17 zł, która dotyczy umorzenia wartości niematerialnych i prawnych (winno być na koncie 071) natomiast kwota 22.833,79 zł dotycząca umorzenia wartości niematerialnych i prawnych nie została nigdzie zaksięgowana.

Skarbnik wyjaśnił, że: „kwota wynikająca z ewidencji pomocniczej w wysokości 32.090,96 zł. jest ujęta częściowo na koncie księgowym 072-000-00000-0000-01, lecz przez przeoczenie nie została ona zweryfikowana.”,

- 14) kontrola umorzeń środków trwałych wykazała, że nie naliczono umorzenia od przyjętych środków trwałych, nieprawidłowo określano stawki umorzeń oraz dokonywano umorzenia w 100% pomimo, że dla danego środka trwałego przewidziana była inna stawka umorzenia.

Powyższe stwierdzono dla następujących środków trwałych:

- a) na podstawie karty środka trwałego (nr inwentarzowy 3/III/2023) ustalono, że środek trwały pn.: „Droga gminna Marcewek”, przyjęty do ewidencji księgowej z datą 31.12.2023 r., z tą samą datą został umorzony w 100%.
Było to niezgodnie z art. 32 ustawy o rachunkowości i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864).
Wyjaśnienia udzielił Inspektor ds. księgowości podatkowej o następującej treści: „Środek trwały pn.: Droga gminna Marcewek” na dzień 31.12.2023 r. został umorzony w 100% w związku z wyborem błędnego parametru stanu naliczenia umorzenia podczas wprowadzania środka do ewidencji – zamiast parametru „umorzenie wg stawki (wartość netto >0)” zastosowano omyłkowo parametr „umorzenie zakończone (wartość netto=0) i nie wychwycono tego błędu podczas naliczania amortyzacji rocznej”.
- b) nr inwentarzowy 5/II/2023 (KŚT 210) - Sieć wodociągowa i kanalizacyjna Piotrowice, przyjęcie z inwestycji 31.10.2023 r., wartość początkowa 59.700,00 zł, stawka 4,50%, umorzenie na 31.12.2023 r. - 0,00 zł,
- c) nr inwentarzowy 3/VIII/2021 (KŚT 310) - Kocioł gazowy C.O. Pokoje f. soł., zakup (nowy) w dniu 06.12.2021 r., wartość początkowa 20.602,50 zł, stawka 100%, umorzenie na 31.12.2021 r. – 0,00 zł, na 31.12.2022 r. - 0,00 zł i na 31.12.2023 r. - 0,00 zł,
- d) nr inwentarzowy 14/II/2022 (KŚT 220) - Oświetlenie uliczne f. soł. Niezgoda, przyjęcie zakup (nowy) 20.12.2022 r., wartość początkowa 7.949,99 zł, stawka 100,00%, umorzenie na 31.12.2022 r. – 0,00 zł, na 31.12.2023 r. – 0,00 zł,
- e) nr inwentarzowy 25/II/2022 (KŚT 291) - Maszt flagowy, przyjęcie zakup (nowy) w dniu 31.12.2022 r., wartość początkowa 12.117,80 zł, stawka 100%, umorzenie na 31.12.2022 r. - 12.117,80 zł, na 31.12.2023 r. - 12.117,80 zł,

- f) nr inwentarzowy 7/II/2022 (KŚT 220) - Oświetlenie uliczne f. soł. Drążna, przyjęcie zakup (nowy) 29.06.2022 r., wartość początkowa 12.920,00 zł, stawka 100,00%, umorzenie na 31.12.2022 r. – 0,00 zł, na 31.12.2023 r. – 0,00 zł,
- g) nr inwentarzowy 15/II/2022 (KŚT 220) - Oświetlenie uliczne f. soł. Kochowo, przyjęcie zakup (nowy) 20.12.2022 r., wartość początkowa 15.899,99 zł, stawka 100,00%, umorzenie na 31.12.2022 r. – 0,00 zł, na 31.12.2023 r. – 0,00 zł,
- h) nr inwentarzowy 12/II/2022 (KŚT 220) - Oświetlenie uliczne f. soł. Marcewo, przyjęcie zakup (nowy) 14.10.2022 r., wartość początkowa 5.920,00 zł, stawka 100,00%, umorzenie na 31.12.2022 r. – 0,00 zł, na 31.12.2023 r. – 0,00 zł,
- i) nr inwentarzowy 11/II/2022 (KŚT 220) - Oświetlenie uliczne f. soł. Kowalewo Góry, przyjęcie zakup (nowy) 04.10.2022 r., wartość początkowa 4.590,00 zł, stawka 100,00%, umorzenie na 31.12.2022 r. – 0,00 zł, na 31.12.2023 r. – 0,00 zł,

Wyjaśnienia złożył inspektor ds. księgowości podatkowej: „W odpowiedzi na pytanie „dlaczego nie naliczono umorzenia od przyjętych środków trwałych, nieprawidłowo określano stawki umorzeń, dokonywano umorzenia w 100% pomimo, że dla danego środka trwałego przewidziana była inna stawka umorzenia”

Wyjaśniam, że w przypadku środków trwałych:

- nr inwentarzowy 14/II/2022 (KŚT 220) Oświetlenie uliczne f. soł. Niezgoda, przyjęcie zakup (nowy) 20.12.2022 r., wartość początkowa 7.949,99 zł, stawka 100,00%, umorzenie na 31.12.2022 r. – 0,00 zł, na 31.12.2023 r. – 0,00 zł,
- nr inwentarzowy 7/II/2022 (KŚT 220) Oświetlenie uliczne f. soł. Drążna, przyjęcie zakup (nowy) 29.06.2022 r., wartość początkowa 12.920,00 zł, stawka 100,00%, umorzenie na 31.12.2022 r. – 0,00 zł, na 31.12.2023 r. – 0,00 zł,
- nr inwentarzowy 15/II/2022 (KŚT 220) Oświetlenie uliczne f. soł. Kochowo, przyjęcie zakup (nowy) 20.12.2022 r., wartość początkowa 15.899,99 zł, stawka 100,00%, umorzenie na 31.12.2022 r. – 0,00 zł, na 31.12.2023 r. – 0,00 zł
- nr inwentarzowy 12/II/2022 (KŚT 220) Oświetlenie uliczne f. soł. Marcewo, przyjęcie zakup (nowy) 14.10.2022 r., wartość początkowa 5.920,00 zł, stawka 100,00%, umorzenie na 31.12.2022 r. – 0,00 zł, na 31.12.2023 r. – 0,00 zł,
- nr inwentarzowy 11/II/2022 (KŚT 220) Oświetlenie uliczne f. soł. Kowalewo Góry, przyjęcie zakup (nowy) 04.10.2022 r., wartość początkowa 4.590,00 zł, stawka 100,00%, umorzenie na 31.12.2022 r. – 0,00 zł, na 31.12.2023 r. – 0,00 zł,
- nr inwentarzowy 5/II/2023 (KŚT 210) Sieć wodociągowa i kanalizacyjna Piotrowice, przyjęcie z inwestycji 31.10.2023 r. wartość początkowa 59.700,00 zł, stawka 4,50%, umorzenie na 31.12.2023 r. - 0,00 zł,

Naliczenia amortyzacji naliczono automatycznie poprzez funkcję sytemu STW+, lecz nie dokonano weryfikacji, czy wszystkie z w/w środków trwałych zostały zamortyzowane.

W przypadku środka trwałego:

- nr inwentarzowy 3/VIII/2021 (KŚT 310) Kocioł gazowy C.O. Pokoje f. soł., zakup (nowy) w dniu 06.12.2021 r., wartość początkowa 20.602,50 zł, stawka 100%, umorzenie na 31.12.2021 r. – 0,00 zł, na 31.12.2022 r. - 0,00 zł i na 31.12.2023 r. - 0,00 zł,

Błędnie zaznaczono stawkę amortyzacji przy wprowadzaniu środka do ewidencji środków trwałych, przez co błędnie została ona naliczona w całości w roku 2023.

W przypadku środka trwałego:

- nr inwentarzowy 25/II/2022 (KŚT 291) Maszt flagowy, przyjęcie zakup (nowy) w dniu 31.12.2022 r., wartość początkowa 12.117,80 zł, stawka 100%, umorzenie na 31.12.2022 r. 12.117,80 zł, na 31.12.2023 r. 12.117,80 zł,

Dokonano amortyzacji środka jednorazowo w miesiącu zakupu w związku z ceną nabycia w kwocie 5773,80. Dodatkowo na w/w środku dokonano operacji zwiększenia

wartości o kwotę 6344,00, przez co zamortyzowano jednorazowo dokupione wyposażenie masztu, które zwiększyło wartość środka.(...).”

- 15) nie dokonano spisu z natury materiałów (paliwa), co było niezgodne z § 1 pkt 3c zarządzenia Wójta Gminy Słupca nr 83/2023 z dnia 14 listopada 2023 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Słupcy, zgodnie z którym spisem z natury należy objąć materiały (paliwo).

Kontrola inwentaryzacji materiałów wykazała, że stan paliwa na 31.12.2023 r. nie został spisany na „Arkuszach spisu z natury”, a zapisów na koncie 310 - „Materiały” dokonano na podstawie zestawienia stanu paliwa sporządzonego przez pracownika prowadzącego karty drogowe, który nie był członkiem Zespołu Inwentaryzacyjnego.

Materiały spisano i ujęto w zestawieniu sporządzonym w dniu 15.01.2024 r., gdzie wykazano stan paliwa w samochodach ochotniczych straży pożarnych na kwotę 12.084,17 zł, podczas, gdy z wykazanych kwot wynika wartość 11.784,17 zł – różnica wyniosła 300,00 zł.

Poleceniem księgowania 367 z dnia 31.12.2023 r. ujęto błędną kwotę w księgach Urzędu zapisem na stronie Wn konta 310 oraz na stronie Ma konta 401-754-75412-4210 - kwota 12.084,17 zł – inwentaryzacja stanu paliwa na dzień 31.12.2023 r. OSP.

Na dzień 31.12.2023 r. konto 310 - „Materiały” wykazywało saldo Wn w wysokości 12.544,30 zł.

W saldzie znajduje się bezpodstawnie ujęta kwota 300,00 zł, wynikająca z błędnego podliczenia wartości paliwa w pojazdach ochotniczych straży pożarnych.

Inspektor ds. księgowości podatkowej wyjaśnił, że: *„(...) stany paliwa zostały zinwentaryzowane na dzień 31.12.2023 r. na podstawie arkuszy sporządzonych przez pracownika prowadzącego karty drogowe (P. [...]).”*

- 16) inwentaryzacja w drodze weryfikacji konta 225 - „Rozrachunki z budżetami” nie została poprawnie przeprowadzona. W protokole z weryfikacji zapisano, że konto posiada saldo Wn w kwocie 989.566,96 zł oraz Ma w kwocie 268.160,81 zł. Nie udokumentowano co zawierają salda i w jaki sposób winny zostać ujęte w ewidencji na 31.12.2023 r.

Ustalono, że na tym koncie Urzędu dokonuje się rozliczeń z budżetem Gminy z tytułu podatku od towarów i usług należnego i naliczonego, a salda dotyczą rozrachunków z tytułu podatku od towarów i usług pomiędzy Urzędem Gminy w Słupcy a Gminą. Salda wynikają z ewidencji dzienników prowadzonych dla Jednostki 1 i Jednostki 7 (dochody i wydatki). Deklaracja częstkowa VAT 7 za 12/2023 Urzędu Gminy w Słupcy wskazuje, że w rozliczeniach wystąpił podatek od towarów i usług naliczony w wysokości 721.406,15 zł.

W księgach Urzędu w rozrachunkach z budżetem z tytułu podatku od towarów i usług konto na koniec roku może wykazywać tylko saldo Wn – należność z tytułu podatku od towarów i usług od budżetu. W swoich księgach Urząd wygasza tę należność zapisem na stronie Wn konta 800 oraz na stronie Ma konta 225, gdyż należność ta będzie przedmiotem ewidencji w księdze rachunkowej budżetu, a jej dalsze rozliczenie (ewentualny zwrot z urzędu skarbowego) będzie prowadzone tylko w księgach budżetu (wpływ będzie dochodem budżetu).

Nie przedłożono uregulowań dotyczących centralizacji rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług, zasad postępowania i rozliczania z jednostkami organizacyjnymi.

W przepisach wewnętrznych w opisie do konta nie wskazano zasad ewidencji i rozliczeń w tym zakresie i zasad postępowania w przypadku wystąpienia sald na tym koncie na koniec roku (dotyczy tylko rozliczeń z podatku od towarów i usług pomiędzy Urzędem Gminy a Gminą).

Ponadto ustalono, że salda konta 225 zawierają również rozliczenia z roku 2022 (B.O Wn 73.492,68 zł i B.O. Ma 113.156,99 zł), co świadczy o tym, że również w 2022 roku inwentaryzacja konta została przeprowadzona nierzetelnie.

W konsekwencji w bilansie jednostki Urząd Gminy sporządzonym na dzień 31.12.2023 r., po stronie „Aktywów” i „Pasywów” wykazano salda należności i zobowiązań ujętych na koncie 225 - „Rozrachunki budżetu” w kwocie odpowiednio:

- a) w „Pasywach” w pozycji w pozycji D.II.2 - Zobowiązania wobec budżetów wykazano kwotę 268.160,81 zł,
- b) w „Aktywach” w pozycji B.II.2 - Należności od budżetów kwotę 989.566,96 zł, co podważa rzetelność ksiąg rachunkowych oraz danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym.

Nierzetelnie prowadzona ewidencja księgową na koncie 225 - „Rozrachunki z budżetami” spowodowała, że w sprawozdaniach finansowych jednostki wykazano dane niezgodne ze stanem rzeczywistym, co stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 1 i 2 ustawy.

Świadczy to o nierzetelnie prowadzonej ewidencji oraz nierzetelnie przeprowadzonej inwentaryzacji konta, która nie zweryfikowała zapisów księgowych i nierealnego salda konta, co skutkowało m.in. zawyżeniem danych ewidencyjnych i wpłynęło na prezentację wyniku i stanu finansowego Gminy Słupca.

Ponadto nieprawidłowo przeprowadzona inwentaryzacja narusza art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, które mówią o tym, że:

- przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych,
- ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Skarbnik wyjaśnił, że: *„na koniec 2023 r. przyjęto, że pozostaje saldo kont 225 – VAT pomiędzy jednostką 1 i 7 w wysokości 721.406,15 zł, które widnieje w deklaracji za grudzień 2023 r. z Urzędu Gminy w Słupcy.*

Salda konta 225 w jednostce 1 i 7 przeksięgowane zostały na koniec i kwartału 2024 roku po zamknięciu ksiąg rachunkowych urzędu”,

- 17) inwentaryzacja konta 260 – „Zobowiązania finansowe” w drodze weryfikacji nie została właściwie przeprowadzona oraz należycie i szczegółowo udokumentowana, bowiem w protokołach nie wskazano poszczególnych dokumentów źródłowych, dowodów księgowych, na podstawie których dokonano weryfikacji, nie wyjaśniono czego/kogo dokładnie salda dotyczą, wskazano jedynie ogólną nazwę wraz z saldem ogółem oraz załączano zestawienia obrotów i sald na koniec 2023 roku.

W Protokole nr 3 z weryfikacji konta budżetu 260 - „Zobowiązania finansowe” zapisano, że zespół spisowy dokonał weryfikacji rozrachunków, na które nie otrzymano potwierdzenia sald i saldo tych rozrachunków wynosi 2.158.000,00 zł,

- 18) nie przedłożono weryfikacji kont budżetu, które na 31.12.2023 r. wykazywały salda:

- a) konto 909 - „Rozliczenia międzyokresowe” - saldo Ma w wysokości 1.090.136,00 zł,
- b) konto 960 - „Skumulowane” - saldo Ma w wysokości 5.815.185,39 zł,
- c) konto 961 - „Wyniki” - saldo Wn w wysokości 2.838.573,28 zł.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego winna być przeprowadzona rzetelna inwentaryzacja wszystkich aktywów i pasywów, stosownie do art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości, przy czym aktywa i pasywa, które nie podlegają inwentaryzacji w drodze spisu z natury lub potwierdzenia sald winny być inwentaryzowane drogą

porównania z odpowiednimi dokumentami i weryfikowania ich wartości, zgodnie z przepisem art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach winny być wyjaśnione i rozliczone w księgach tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do przepisów art. 27 ust 2 ustawy o rachunkowości.

19) w zakresie kont:

- a) 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- b) 229 - „Pozostałe rozrachunki publiczno prawne”,
- c) 290 - „Odpisy aktualizujące należności”,
- d) 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
- e) 240 - „Pozostałe rozrachunki”,

kontrola wykazała, że inwentaryzacja należności i zobowiązań wynikających z kont nie została właściwie przeprowadzona oraz należycie i szczegółowo udokumentowana, bowiem w protokołach nie wskazano dowodów księgowych, na podstawie których dokonano weryfikacji, nie wyjaśniono wszystkich sald kont analitycznych czego/kogo dokładnie salda dotyczą, wpisując jedynie saldo wynikające z ksiąg i załączając wydruk z tych ksiąg.

Przeprowadzenie inwentaryzacji w drodze weryfikacji polega na tym, że porównuje się dane ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikuje wartości tych składników.

Sposób udokumentowania przeprowadzonej inwentaryzacji poszczególnych aktywów powinien być określony w wewnętrznych regulacjach (przepisach) dotyczących inwentaryzacji.

Podczas przeprowadzania weryfikacji jest konieczne m.in. ponowne sprawdzenie wszystkich zapisów księgowych, które wpłynęły na stany (salda) kont z odpowiednimi dokumentami źródłowymi, tj. aktami notarialnymi, fakturami zakupu i sprzedaży, rachunkami, protokołami zdawczo-odbiorczymi, decyzjami administracyjnymi, deklaracjami ZUS, deklaracjami podatkowymi itp.,

20) nie przedłożono protokołów weryfikacji kont księgi Urzędu, które na 31.12.2023 r. wykazywały salda:

a) konta bilansowe:

- 800 - „Fundusz jednostki” saldo Ma w wysokości 103.725.806,10 zł,
- 840 - „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów” saldo Ma w wysokości 51.052,75 zł,
- 851 - „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych” saldo Ma w wysokości 225.242,03 zł,
- 860 - „Wynik finansowy” saldo Wn w wysokości 17.822.985,30 zł,

b) konta pozabilansowe:

- 980 - „Plan finansowy wydatków budżetowych” saldo Ma w wysokości 10.277,50 zł,
- 999 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” saldo Ma 289.856,59 zł.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego winna być przeprowadzona rzetelna inwentaryzacja, stosownie do art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

3. W zakresie sprawozdawczości budżetowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144, ze zm.), a mianowicie:

- 1) w jednostkowych sprawozdaniach Urzędu Gminy w Słupcy:
 - a) Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych,
 - b) RB-28S z wykonania planu wydatków budżetowych,
 - c) Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za 2023 rok,
 - d) ST o stanie środków na rachunkach bankowych,
 - w polu „Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej” wpisano: „*Wójt Gminy Słupca*”.
- Powyższe było niezgodne z wymogami wyszczególnionymi we wzorach sprawozdań stanowiących załączniki do rozporządzenia w związku z § 4 pkt 3 lit. a rozporządzenia,

- 2) dane wykazane w sprawozdaniu Gminy Słupca Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2023 rok w § 2360 nie są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za 2023 rok.

Ustalono, że dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej przyjęto w budżecie Gminy Słupca jako dochody w klasyfikacji:

- a) w rozdziale 85502, w § 0970 - kwota 236,25 zł,
 - b) w rozdziale 85503, w § 0690 - kwota 6,30 zł
- zamiast w § 2360 - „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”.

Naruszało to:

- § 6 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych będącej załącznikiem nr 37 do rozporządzenia, z której wynika, że dane wykazywane w sprawozdaniu Rb-27ZZ w kolumnie "potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego" kwoty dochodów powinny być wykazywane w takiej samej wysokości w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie "Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)" w paragrafie "Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami",
- przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.).

Główna księgową wyjaśniła, że: „*dochody w sprawozdaniu Rb 27 ZZ zbiorczym, w kwocie 242,55 zł zostały wykazane w paragrafach jednostki budżetowej 0970 i 0690 przez przeoczenie. Ww. dochody będą prawidłowo księgowane od bieżącego okresu sprawozdawczego.*”.

- 3) w sprawozdaniu Urzędu Gminy w Słupcy Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31.12.2023 r. wykazano dane niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, a mianowicie w kolumnie 9 „Saldo końcowe - należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto” wykazano zaległości w zawyżonej kwocie:

- a) w rozdziale 75616, § 0320 o 60,57 zł,
- b) w rozdziale 75616, § 0340 o 2.265,00 zł,
- c) w rozdziale 90002, § 0490 o 623,00 zł.

Powyższe naruszało § 9 ust. 1 rozporządzenia oraz § 3 ust. 1 pkt 6 i 7 Instrukcji stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia,

- 4) w sprawozdaniach budżetowych Urzędu Gminy w Słupcy Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 roku nie wykazano rzeczywistych skutków finansowych wynikających z obniżenia górnych stawek podatków i skutków udzielonych ulg i zwolnień podatku od nieruchomości w zakresie przedmiotów opodatkowania zwolnionych na mocy uchwały Rady Gminy Słupca nr XV/82/2015 z dnia 26 listopada 2015 r.

Ustalono, że w wyniku braku weryfikacji błędnie sporządzonych deklaracji na podatek od nieruchomości jednostek ochotniczych straży pożarnej i bezpodstawnego ujęcia 5.424,77 m² budynków związanych z działalnością gospodarczą podatnika H (...) Spółka z o.o. zawyżono:

- a) skutki obniżenia górnych stawek podatków o kwotę 124.697,27 zł (w sprawozdaniu wykazano kwotę 972.982,97 zł, a z ustaleń kontroli wynika, że należało wykazać kwotę 848.285,70 zł),
b) skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) o kwotę 88.878,04 zł (w sprawozdaniu wykazano kwotę 165.765,54 zł, a z ustaleń kontroli wynika, że należało wykazać kwotę 76.887,50 zł).

Powyższe stanowi naruszenie § 9 ust. 1 rozporządzenia oraz § 3 ust. 1 pkt 8 i 9 oraz § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 37 rozporządzenia.

Wyjaśnienie w sprawie obliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatków i skutków udzielonych ulg i zwolnień złożyła inspektor ds. wymiaru podatków: *„Powierzchnia gruntów zwolnionych w roku 2023 ujęta na koncie podatnika (...) wynika z błędnego przejęcia przez system danych z roku poprzedniego tj. roku 2022. Pracownik podczas weryfikacji kwoty zobowiązania wynikającego ze złożonej deklaracji przez Spółkę, nie zauważył rozbieżności gdyż kwota naliczonego podatku przez system była tożsama z wykazaną w deklaracji. System błędnie pobrał parametr, którego data końcowa obowiązywania oznaczona była na 31.12.2022 r. W związku z tym, że błąd w zakresie pobierania parametrów podatkowych spowodowany był niedopatrzeniem pracownika, której zaś przyczyną był brak intuicyjności i wysoki stopień skomplikowania funkcjonalności użytkowej programu, a zaistniała sytuacja ujawnia błąd czy też problem z użytkowaniem dostarczonego oprogramowania, tutejszy urząd po zebraniu uwag ze strony pracowników będących użytkownikami systemu pragnie skierować do dostawcy licencji sugestie dotyczące możliwości przyszłych moderacji”.*

„Jednostki OSP na dzień 10.09.2024 r. złożyły korekty deklaracji za lata 2023 i 2024, deklaracje za wcześniejsze lata zostaną złożone w najbliższym czasie, jednostki OSP są w trakcie ich sporządzania. Nieprawidłowo także wykazano skutki z tytułu uchwał dla budowli zwolnionych ustawowo – powodem nieprawidłowego wykazania tych skutków było przyporządkowanie przez system stawki od której naliczony został skutek mimo, że od budowli zwolnionych ustawowo nie powinno liczyć się skutków z tytułu uchwał.

W związku ze złożonymi korektami deklaracji OSP oraz nieprawidłowym naliczeniu przez system skutków dla budowli zwolnionych ustawowo, nastąpiła rozbieżność w sprawozdaniu Rb-PDP. W sprawozdaniu w pozycji Skutki z tytułu uchwał wykazano kwotę 165.765,54 zł natomiast kwota jaka powinna zostać wykazana to 76.887,50 zł.”

- 5) w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2023 rok Gminy Słupca wykazano zobowiązania niższe o kwotę 157,10 zł niż wynikało to ze sprawozdań jednostkowych Rb-28S.

Skarbnik wyjaśnił, że: „zobowiązania o kwotę 157,10 zł zwiększono w rozdziale 75023, paragraf 4210, dokonując korekty sprawozdania jednostkowego Urzędu Gminy 1.02.2024 r., przez przeoczenie nie dokonano korekty sprawozdania zbiorczego Rb 28S za 2023 r.”,

6) w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych za 2023 rok Urzędu Gminy w Słupcy w kol. 6 zaangażowanie wykazano kwotę 25.288.115,03 zł, która była niezgodna o kwotę 3.533,60 zł z ewidencją konta 998 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych”, na którym wykazywano obroty w wysokości 25.284.581,43 zł. Stanowiło to naruszenie § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia,

7) w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych Urzędu Gminy w Słupcy za 2023 rok i w konsekwencji w sprawozdaniu Gminy Słupca za 2023 rok w kolumnie 8 zobowiązania ogółem nie wykazano zobowiązania wynikającego z konta 201 wobec Ergo Hestia Towarzystwo Ubezpieczeń z tytułu POLISY 436000324233 na ubezpieczenie majątku - rata II płatna do 31.03.2024 r. na kwotę 62.974,41 zł w klasyfikacji budżetowej dział 750, rozdział 75023, § 4430.

Skarbnik Gminy wyjaśniła: „(...) że nie ujęto w sprawozdaniu Rb-28 s w kolumnie 8. Zobowiązania ogółem w klasyfikacji 750/75023/4430 POLISY 436000324233 na ubezpieczenie majątku - rata II płatna do 31.03.2024 r. na kwotę 62.974,41 zł, ponieważ zasugerowano się faktem ujęcia jej na koncie 640-000-00000-0000”.

Stanowiło to naruszenie:

a) § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia,

b) § 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych będącej załącznikiem nr 37 do rozporządzenia, z której wynika, że: „jednostki samorządu terytorialnego sporządzają zbiorcze sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych, w pełnym zakresie informacji wynikających ze sprawozdań jednostkowych z wykonania planu wydatków budżetowych, w tym z wydatków budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami”.

4. Kontrola sprawozdań w zakresie operacji finansowych ujawniła naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396, ze zm., od 6.04.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 652), a mianowicie w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych:

1) w poz. N3. „Gotówka i depozyty” wykazano kwotę 4.436.506,35 zł zamiast kwoty 4.331.989,00 zł,

2) w poz. N.5 „Pozostałe należności” wykazano kwotę 152.807,46 zł zamiast kwoty 2.097.347,78 zł. Ustalono, że w poz. N.5. pozostałe należności nie uwzględniono sald kont:

a) konto 201 (saldo Wn) 175,06 zł,

b) konto 225 (saldo Wn) 989.566,96 zł,

c) konto 224 (saldo Wn) 954.798,30 zł (księgi Organu).

W konsekwencji powyższego w taki sam sposób zaprezentowano dane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-N za 2023 rok.

Skarbnik wyjaśnił, że: „saldo Ma konta 224 w wysokości 15.939,02 zł zostało omyłkowo dodane do środków na rachunku bankowym zamiast je pomniejszyć. W ewidencji księgowej stan środków na koncie 133-035 wynosi 150.320,84, w sprawozdaniu Rb-N wykazana została wartość wynikająca ze stanu środków w walucie obcej 33.736,27 euro x kurs euro 4,3480 =

146.685,30 zł. Nie uwzględniono salda konta 224-000 w wysokości 1.845,30 zł. gdyż wartość gotówki depozytów wykazywany był ze stanów rachunków bankowych na koniec okresu sprawozdawczego. Od bieżącego okresu sprawozdawczego stan gotówki i depozytów wykazywany będzie na podstawie kont księgowych jednostki i organu.” oraz wyjaśnił, że: „w sprawozdaniu Rb-N wykazywane były należności dotyczące dochodów Gminy wynikające ze sprawozdania Rb-27S. Od bieżącego okresu sprawozdawczego w sprawozdaniu Rb-N wykazywane będą wszystkie należności z jednostki i z organu”.

5. W Bilansie z wykonania budżetu Gminy Słupca sporządzonym na dzień 31.12.2023 r. w dniu 25.01.2024 r. wykazano zobowiązania finansowe (raty) wynikające z zawartej umowy pożyczki po stronie pasywa w następujący sposób:

Pasywa

I.1.	Zobowiązania finansowe	kwota: 2.158.000,00 zł,
I.1.1.	Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	kwota: 0,00 zł,
I.1.2.	Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	kwota: 2.158.000,00 zł.

W wyniku porównania z wartościami określonymi w zawartych umowach oraz wydrukami z ewidencji księgowej stwierdzono różnice między kwotą wykazaną w sprawozdaniu finansowym za 2023 r. a wartością zobowiązań wynikającą z zawartych umów w zakresie wykazanych „Zobowiązań krótkoterminowych”.

Ze sporządzonego harmonogramu spłat oraz z danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-UZ za 2023 rok wynika, iż w 2024 roku do spłaty przypadnie kwota 760.000,00 zł. Wartość ta winna być wykazana w Bilansie z wykonania budżetu w pasywach w poz. I.1.1. „Krótkoterminowe” natomiast w pozycji I.1.2. „Długoterminowe” winna być wykazana kwota 1.398.000,00 zł.

6. Kontrola sprawozdań finansowych sporządzonych przez Urząd Gminy w Słupcy w oparciu o księgi rachunkowe wykazała nieprawidłowości:

1) w Bilansie Urzędu Gminy w Słupcy:

- a) w Aktywach w poz. A.1.1.1 „Grunty stanowiące własność jst przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom” wykazano 0,00, pomimo, że jednostka posiadała nieruchomości, które oddała w wieczyste użytkowanie.

Zgodnie z Wykazem sporządzonym przez inspektorów było to 9 działek o pow. 2,7329 ha. Na podstawie Zestawienia mienia komunalnego i spisów z natury ustalono, że wartość wynosiła 1.413.608,49 zł.

- b) w Aktywach w poz. B.II.4. „Pozostałe należności” wykazano saldo Wn konta 221 w wysokości 2.071.025,48 zł wynikające z księgi głównej Urzędu, podczas gdy saldo Wn tego konta wynikające z ksiąg pomocniczych i wykazane w sprawozdaniu Rb-27S wynosiło 1.840.313,24 zł,

- c) w Pasywach w poz. D.II.5. „Pozostałe zobowiązania” wykazano saldo Ma konta 221 w wysokości 2.040,10 zł wynikające z księgi głównej Urzędu, podczas gdy saldo Ma wynikające z ksiąg pomocniczych i wykazane w sprawozdaniu Rb-27S wynosiło 116.382,26 zł,

- d) w Pasywach w poz. D.II.5. „Pozostałe zobowiązania” wykazano zobowiązania wynikające z rachunku sum depozytowych dotyczące złożonych zabezpieczeń należytego wykonania umowy w kwocie 78.011,97 zł, zamiast w Pasywach w poz. D.II.6. „Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umowy)”.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Skarbnik wyjaśnił, że: ”zobowiązania wynikające z rachunku sum depozytowych dotyczące złożonych zabezpieczeń należytego wykonania umowy w kwocie 78.011,97 zł omyłkowo wykazano w Bilansie w Pasywach w poz. D.II.5 Pozostałe zobowiązania

zamiast w Pasywach w poz. D.II.6. Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umowy).”,

2) w „Zestawieniu zmian w funduszu jednostki Urząd Gminy na dzień 31.12.2023 roku” w pozycjach I.1. „Zwiększenia funduszu” oraz w pozycjach I.2. „Zmniejszenia funduszu” wykazane dane są niezgodne z sumą zmniejszeń i zwiększeń (obroty Ma i Wn) konta 800 - „Fundusz jednostki”.

Ponadto sprawozdanie zostało sporządzone nieprawidłowo pod względem rachunkowym. Stan na początek roku powiększony o zwiększenia funduszu i pomniejszony o zmniejszenia nie odpowiada stanowi funduszu na koniec okresu.

Ustalono, że w podobny sposób sporządzano te sprawozdania co najmniej od 2020 r.

Porównanie sprawozdania z ewidencją księgową, szczegółowo opisane w protokole z kontroli, wykazało, że sprawozdanie nie jest z nią zgodne, a nierzetelna ewidencja na koncie 800 nie odzwierciedla stanu faktycznego (brak ujęcia wszystkich przychodów Urzędu, nie ujęcie wszystkich wydatków majątkowych, aktualizacja wartości gruntów przeprowadzona w 2022 roku).

Dla przykładu dane ze sprawozdania jednostkowego Urzędu Rb-27S za 2023 rok w zakresie dochodów wykonanych porównano z kwotą zrealizowanych dochodów budżetowych wykazaną w „Zestawieniu zmian w funduszu jednostki sporządzonym przez Urząd Gminy na dzień 31.12.2023 r.”:

a) w sprawozdaniu w kol. 7 wykazano 49.697.358,13 zł, a w „Zestawieniu zmian w funduszu jednostki (...)”, w poz. I.2.2. „Zrealizowane dochody” wykazano 13.078.911,96 zł,

b) stwierdzono, że kwota zrealizowanych dochodów z „Zestawienia zmian w funduszu jednostki (...)” jest niższa o kwotę 36.618.446,17 zł od wykazanej w sprawozdaniu Rb 27S Urzędu Gminy i niższa o kwotę 15.994.245,00 zł od obrotów na koncie 800 w zakresie dochodów budżetowych.

Stwierdzono:

- nieprawidłowe zapisy na kontach rachunków bankowych, kontach zespołu „2”, funduszu jednostki,
- nieuwjmowanie w ewidencji równowartości wykonanych przychodów jednostki oraz wydatków na sfinansowanie własnych inwestycji na koncie 800 w korespondencji z kontem 810 (na stronie Wn konta 810 oraz na stronie Ma konta 800),
- nierzetelne przeprowadzenie inwentaryzacji kont bilansowych,

co świadczy o nierzetelnym sporządzeniu sprawozdania finansowego - Bilansu jednostki, Zestawienia zmian w funduszu jednostki oraz Zestawienia rachunku zysków i strat na 31.12.2023 r.

Powyższe narusza przepisy § 23 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

7. W wyniku kontroli wykonywania obowiązków organu podatkowego w zakresie prawidłowości wymiaru, poboru i egzekucji oraz poprawności ewidencji podatków w badanej w trakcie kontroli próbie stwierdzono nieprawidłowości naruszające m.in. przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm., a od dnia 6.11.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm.) oraz ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r.

o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452, ze zm., a od dnia 10.01.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz.70, ze zm.), a mianowicie:

- 1) organ podatkowy nie dokonał rzetelnych czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa w związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990, ze zm., a od dnia 31.08.2023 Dz. U. z 2023 poz. 1752, ze zm.), w wyniku czego wystąpiła rozbieżność pomiędzy ewidencją podatkową nieruchomości prowadzoną przez organ podatkowy a ewidencją gruntów i budynków.
Stosownie do powyższych przepisów organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.
Naruszenie dotyczyło deklaracji złożonych przez jednostki ochotniczych straży pożarnych w Cieninie Kościelnym, Woli Koszuckiej Parcele i Wierzbnie,
- 2) na kontach szczegółowych podatników dokonywano przypisu z inną datą niż data doręczenia podatnikowi decyzji wymiarowej lub data wpływu deklaracji.
Stanowiło to naruszenie § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. nr 208, poz. 1375), w związku z art. art. 21 § 1-2 i art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa,
- 3) w dziewięciu przypadkach podatników łącznego zobowiązania podatkowego od osób fizycznych (konta podatkowe nr 01-00004716, 10-00004407, 01-00002431, 01-00000364, 10-00000364, 01-00000393, 10-00000396, 01-00000650, 10-00000650, 10-00004436, 01-00004334, 10-00004004, 01-00004560, 10-000004217, 11-000002793, 01-00004040, 10-00003743) organ podatkowy nie posiada złożonych przez podatników informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego.
Kontrolujący ustalili, że powierzchnie gruntów i budynków przyjętych do opodatkowania w decyzji w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego za 2023 rok są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków.
Wyjaśnienie złożyła inspektor ds. wymiaru podatków o następującej treści: *„Informuję, iż częściowy brak informacji wynika z faktu, że do roku 2013 informacje rolne, od nieruchomości oraz leśne były błędnie przekazywane do archiwum zakładowego, skąd po okresie 10 lat były niszczone. Od roku 2014 informacje przy okazji jakichkolwiek zmian są uzupełniane i aktualizowane, jednak proces ten jest dość czasochłonny. Wymiar łącznego zobowiązania podatkowego został sporządzony na podstawie informacji błędnie oddanych do archiwum, na podstawie zawiadomień o zmianach w danych ewidencyjnych oraz aktów notarialnych. Informacje podatkowe od nowo nabytych budynków i gruntów są sukcesywnie gromadzone i pozostają na stanowisku do momentu jakichkolwiek zmian.”*,
- 4) ustalono, że w przypadku podatników, którzy nie złożyli w terminie deklaracji na podatek od środków transportowych bądź na podatek od nieruchomości, organ podatkowy nie podjął bez zbędnej zwłoki stosownych działań przewidzianych przepisami ustawy Ordynacja podatkowa.
Powyższe dotyczyło:
 - a) podatnika (konto szczegółowe nr 58.00000170), który deklarację na podatek od nieruchomości wraz z wymaganymi załącznikami za lata 2021-2023 złożył w dniu

07.02.2023 r. Zobowiązanie podatkowe za 2021 rok wynosiło 57.429,00 zł, za rok 2022 - 59.517,00 zł i za rok 2023 - 66.892,00 zł, łącznie 186.838,00 zł

Wyjaśnienie w sprawie opóźnienie wszczęcia postępowania w sprawie ustalenia wymiaru podatku za lata 2021-2022 złożyła inspektor ds. wymiaru podatków: *Podczas ujawnienia braku deklaracji za lata 2021 i 2022 pracownik telefonicznie powiadomił podatnika o konieczności złożenia deklaracji w konsekwencji czego deklaracje zostały przedłożone tutejszemu organowi podatkowemu w dniu 07.02.2023 r.*”

- b) podatników (konto szczegółowe nr 04-00000047, 04-00000070, 04-00000048), którym organ podatkowy decyzjami z dnia 12.06.2023 r. określił wysokość zobowiązania podatkowego od środków transportowych za 2023 rok odpowiednio w wysokości 17.970,00 zł, 5.865,00 zł i 34.024,00 zł.
- c) 5 z 16 jednostek ochotniczej straży pożarnej z terenu Gminy Słupca, które nie złożyły deklaracji na podatek rolny i podatek od nieruchomości na rok 2023.

Stanowiło to naruszenie:

- art. 272 pkt 1 lit. a ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym organ podatkowy dokonuje czynności sprawdzających mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji,
- art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa stanowiącego, że organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wezwać do jej złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku.

Ponadto nieskładanie deklaracji na podatek rolny i od nieruchomości w roku 2023 przez ochotnicze straże pożarne miało wpływ na wyliczenie skutków obniżenia górnych stawek podatków i skutków udzielonych ulg i zwolnień podatku od nieruchomości wykazanych w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych,

- 5) organ podatkowy nie podejmował lub podejmował z opóźnieniem czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych wobec zaległości z tytułu podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i środków transportowych od osób fizycznych i prawnych oraz opłaty z tytułu gospodarowania odpadami.

Na podstawie kontrolowanej próby ustalono, że w większości przypadków wystawiano tylko upomnienia, nie wystawiono tytułów wykonawczych. W skutek takiego działania u podatnika konto podatkowe 01-00004716 doszło do przedawnienia zaległości podatkowych za lata 2016-2017 w kwocie 438,00 zł.

Wyjaśnienia udzieliła inspektor ds. księgowości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i windykacji należności o następującej treści: *(...) część wskazywanych upomnień i tytułów wykonawczych nie została terminowo wystawiona, co spowodowane było zmianami kadrowymi na stanowisku zajmującym się wyżej wymienioną windykacją. Ponadto informuję, iż na dzień 15 lipca 2024 roku wystawione zostały wszystkie zaległe upomnienia dotyczące zaległości w podatku od środków transportowych.*

W dalszej kolejności w przypadku braku wpłat zaległości po skierowanych upomnieniach, zostaną wystawione terminowo tytuły wykonawcze, a windykacja odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami”.

„W trakcie prowadzonej kontroli ujawniono błędnie lub wygenerowane informacje w systemie windykacji opłat i podatków. Dostawcą wyżej wymienionego systemu jest firma Radix.

Błędne informacje dotyczyły anulowania większości tytułów wykonawczych od roku 2018. Na chwilę obecną prowadzone są czynności mające na celu ustalenie, czy anulowanie nastąpiło wskutek błędu systemu, czy też błędu użytkownika. Z informacji dostawcy licencji systemu wynika, iż czynność ta lub błąd systemowy może zostać usunięty, przed

dokonaniem tej czynności należy jednak ustalić z organem egzekucyjnym, które dokładnie tytuły wykonawcze stanowią nadal podstawę prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

Uzyskanie wskazywanych informacji ze strony urzędów skarbowych niezbędne jest celem wyeliminowania sytuacji, w której przywrócono by tytuły wykonawcze, które zostały anulowane prawidłowo wskutek zaistniałego błędu użytkownika lub na przykład wystawienia dwóch tytułów wykonawczych na jedną zaległość.

Na chwilę obecną zostało już skierowane pismo do organów egzekucyjnych, Urząd w chwili obecnej monitoruje o jak najszybszą odpowiedź.

Po uzyskaniu odpowiedzi ze strony organów egzekucyjnych cofnięte zostaną błędnie dokonane czynności anulowania tytułów wykonawczych, względnie usunięty zostanie błąd systemowy, który powodował wyświetlanie informacji o anulacji a zaktualizowany wykaz wystawionych tytułów wykonawczych przesłanych do organów egzekucyjnych zostanie przedłożony kontroli”.

Podjęcie w stosunku do dłużników czynności przewidzianych w postępowaniu egzekucyjnym ze znaczną zwłoką naruszyło:

- a) art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, ze zm., od dnia 20.11.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 2505, ze zm.),
- b) § 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. nr 208, poz. 1375),

6) w zakresie naliczania odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatku od środków transportowych stwierdzono, że w przypadku podatników, dla których prowadzono:

- a) konto 04-00000034 - nie naliczono i nie pobrano odsetek z tytułu nieterminowej wpłaty w kwocie 299,00 zł,
 - b) konto 04-00000070 - naliczono i pobrano odsetki w wysokości zaniżonej o 501,00 zł.
- Ustalono, że na skutek niewłaściwej obsługi systemu komputerowego Radix VIP+ i brak właściwych uregulowań w zakresie obsługi systemu komputerowego do programu naniesiono niewłaściwe parametry odsetkowe, co doprowadziło do błędnego naliczania i pobierania odsetek od nieterminowych wpłat podatku.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 53 § 1 i § 4 ustawy Ordynacja podatkowa.

Wyjaśnienie złożył inspektor ds. księgowości podatkowej o następującej treści: „, w dniu 18.07.2024 r. ustalone zostały prawdopodobne przyczyny powstania rozbieżności pomiędzy kwotą naliczenia z systemu Windykacji Opłat i Podatków, a kwotą faktycznych odsetek – jeden z użytkowników systemu podczas wprowadzania nowej stopy odsetek podatkowych nieświadomie usunął poprzednie parametry odsetkowe zostawiając tylko jeden, który był systematycznie aktualizowany, a nie dodawany nowy, kolejny. Tym samym w systemie do dnia 18.07.2024 r. wprowadzony był ostatni, aktualny (obowiązujący od 05.10.2023 r.) parametr naliczania odsetek.

W związku z brakiem parametrów poprzedzających ten okres, system dokonywał naliczenia odsetek w oparciu o jeden parametr i jeden okres obowiązywania.

W związku z tym, że błąd w zakresie wprowadzenia obowiązującej stopy odsetek podatkowych spowodowany był niedopatrzeniem pracownika, której zaś przyczyną był brak intuicyjności i wysoki stopień skomplikowania funkcjonalności użytkowej programu, a zaistniała sytuacja ujawnia już nie pierwszy błąd czy też problem z użytkowaniem dostarczonego oprogramowania tutejszy Urząd po zebraniu wszystkich uwag ze strony pracowników będących użytkownikami systemu, pragnie skierować do dostawcy licencji sugestie dotyczące możliwości przyszłych moderacji.

Nadmienia się także, że w dniu 18.07.2024 r. wszelkie parametry odsetkowe począwszy od 17.01.2017 r. dotyczące podatków zostały uzupełnione, a naliczanie odsetek odbywa się obecnie w sposób poprawny.”,

- 7) Wójt Gminy Słupca nie przedłożył Radzie Gminy Słupca projektu uchwały w sprawie określenia trybu i szczegółowych warunków zwolnienia od podatku gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej.

Przepisy art. 12 ust. 9 w związku z ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333, ze zm.) obligują organ stanowiący gminy do określenia w drodze uchwały trybu i szczegółowych warunków zwolnienia od podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej z tym, że zwolnienie może dotyczyć nie więcej niż 20% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego, lecz nie więcej niż 10 ha – na okres nie dłuższy niż 3 lata, w stosunku do tych samych gruntów.

W złożonym na tę okoliczność wyjaśnieniu inspektor ds. wymiaru podatków poinformowała, że: *„Rada Gminy w Słupcy nie podjęła uchwały w sprawie trybu i szczegółowych warunków zwolnienia od podatku gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej. Na chwilę obecną został już przygotowany projekt uchwały dotyczący wskazanych zwolnień (...).”*

- 8) w 4 kontrolowanych sprawach dotyczących rozłożenia na raty podatku od nieruchomości i odroczenia terminu płatności podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych organ podatkowy podjął decyzję na podstawie samego wniosku podatników, do których nie dołączono żadnych dokumentów na potwierdzenie ich sytuacji finansowej. Decyzje wydano bez wezwania podatników do uzupełnienia braków merytorycznych, dowodów potwierdzających ważny interes podatnika.

Stanowiło to naruszenie:

- a) art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa obligującego organ podatkowy do podejmowania w toku postępowania wszelkich niezbędnych działań w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym,
- b) art. 210 § 1 pkt 6 w związku z § 4 ustawy Ordynacja podatkowa nakazującymi organowi podatkowemu zawrzeć w uzasadnieniu faktycznym decyzji w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności,
- c) art. 126 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa stanowiącemu, że sprawy podatkowe są załatwiane na piśmie.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 26 sierpnia 2010 r. dotyczącym stosowania art. 67a stwierdził: *„Nie można zapominać, że w decyzjach administracyjnych mających za podstawę prawną przepis, w którym w hipotezie normy prawnej występują zwroty nieostre, a w dyspozycji upoważnienie do zastosowania uznania administracyjnego szczególnego znaczenia nabiera uzasadnienie rozstrzygnięcia. Zarówno bowiem ocena zwrotów nieostrych, jak i samo uznanie wynikać muszą z wszechstronnego i dogłębnego rozważenia wszystkich okoliczności faktycznych. Uzasadnienie decyzji jest w tych sprawach jednym z zasadniczych mierników kontroli legalności sprawowanej przez sądy administracyjne.”* (sygn. akt II FSK 689/09, LEX nr 745807).

8. Dochody uzyskane w 2023 r. przez Gminę Słupca związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (rozdział 90002) wyniosły łącznie 2.833.197,87 zł (na kwotę planowaną 2 828 453,22 zł), z tego opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi

(§ 0490) 2.801.972,96 zł. Wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu (rozdział 90002) wyniosły łącznie 2.647.407,49 zł (na kwotę planowaną 2 818 453,96 zł).

Powyższe oznacza, że wydatki związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi były niższe od uzyskanych dochodów o kwotę 154.565,47 zł.

Rada Gminy Słupca na dzień przeprowadzania kontroli nie wprowadziła do budżetu niewykorzystanych środków pieniężnych znajdujących się na rachunku bankowym, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków, związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach z tytułu nadwyżki środków pochodzących z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Uchwałą nr VII/49/24 Rady Gminy Słupca z dnia 26 września 2024 r. zmieniającą uchwałę budżetową Gminy Słupca na 2024 rok wprowadzono kwotę 154.565,47 zł do budżetu na 2024 r.

Z wyjaśnienia złożonego przez Skarbnika Gminy wynika, że *„nadwyżka dochodów nad wydatkami w opłacie komunalnej za rok 2023 nie została przyjęta do budżetu na rok 2024 w momencie planowania, gdyż nie była planowana. Po zakończeniu roku i sporządzeniu sprawozdań z wykonania budżetu ustalona została nadwyżka, która planowana jest do przyjęcia do planu na sesji w miesiącu wrześniu”*.

9. W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy Słupca przyznała dodatki specjalne z naruszeniem art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530, ze zm.) następującym pracownikom:

1) Zastępcy Wójta Gminy Słupca w okresie od 2019 do 2023 roku pismami z dnia:

- a) 02.01.2019 r. w wysokości 40 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., w związku z okresowym zwiększeniem obowiązków dotyczącym:
 - przygotowaniem wspólnie z brokerem polis odpowiedzialności cywilnej Gminy i jednostek podległych, coroczną korektę danych do tej polisy,
 - przygotowaniem danych do polisy członków OSP oraz danych do sporządzania polis dla wydarzeń o charakterze sportowym i kulturalnym (zawody, festyny, wycieczki),
- b) 02.01.2020 r. w wysokości 40 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., w związku z okresowym zwiększeniem obowiązków dotyczącym:
 - regulacji stanu prawnego nieruchomości położonej w miejscowości Marcewek, związanej z działalnością Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym w szczególności prowadzeniem negocjacji z właścicielem nieruchomości zabudowanej remizą OSP dotyczących zamiany nieruchomości,
 - uzgodnienia przebiegu drogi alternatywnej w miejscowości Kochowo (na odcinku Powidz-Słupca) w tym negocjacje w właścicielami gruntów przyległych do drogi,
- c) 04.01.2021 r. w wysokości 40 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r., w związku z okresowym zwiększeniem obowiązków dotyczącym:
 - uregulowania formy użytkowania nieruchomości stanowiącej własność gminy Słupca, położonej w miejscowości Marcewek (świątelnica wiejska) przez stowarzyszenia,
 - udziału w pracach zespołu ds. dostępności na etapie przygotowania audytu w celu sporządzenia raportu o dostępności oraz podejmowania działań zmierzających do jej zapewnienia w myśl ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,

- koordynowania pracami zespołu ds. wyłonienia instytucji zarządzającej i prowadzącej Pracownicze Plany Kapitałowe w Urzędzie Gminy w Słupcy (pełnienie funkcji przewodniczącego zespołu),
 - bieżącej aktualizacji stanu majątkowego polis majątkowych (w tym ubezpieczeń samochodowych) dotyczących majątku gminy i jednostek podległych w tym przygotowanie wspólnie z brokerem polis odpowiedzialności cywilnej Gminy i jednostek podległych, corocznej korekty danych do tej polisy,
 - przygotowaniem danych do polisy członków OSP oraz danych do sporządzania polis dla wydarzeń o charakterze sportowym i kulturalnym (zawody, festyny, wycieczki),
- d) 03.01.2022 r. w wysokości 32% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., w związku z okresowym zwiększeniem obowiązków dotyczącym:
- udziału w pracach zespołu ds. dostępności w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - bieżącej aktualizacji stanu majątkowego polis majątkowych (w tym ubezpieczeń samochodowych) dotyczących majątku gminy i jednostek podległych w tym przygotowanie wspólnie z brokerem polis odpowiedzialności cywilnej Gminy i jednostek podległych, coroczną korektę danych do tej polisy,
 - przygotowaniem danych do polisy członków OSP oraz danych do sporządzania polis dla wydarzeń o charakterze sportowym i kulturalnym (zawody, festyny, wycieczki),
- e) 02.01.2023 r. w wysokości 32% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., w związku z okresowym zwiększeniem obowiązków dotyczącym:
- udziału w pracach zespołu ds. dostępności w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - bieżącej aktualizacji stanu majątkowego polis majątkowych (w tym ubezpieczeń samochodowych) dotyczących majątku gminy i jednostek podległych w tym przygotowanie wspólnie z brokerem polis odpowiedzialności cywilnej Gminy i jednostek podległych, coroczną korektę danych do tej polisy,
 - przygotowaniem danych do polisy członków OSP oraz danych do sporządzania polis dla wydarzeń o charakterze sportowym i kulturalnym (zawody, festyny, wycieczki),
- 2) Sekretarzowi Gminy w okresie od 2022 do 2024 roku pismami z dnia:
- a) 03.01.2022 r. w wysokości 6% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., w związku z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczącym:
- przygotowania materiałów do opracowania i opracowania Raportu o stanie gminy Słupca za 2022 rok w celu przedstawienia Radzie Gminy Słupca w terminie do końca maja 2022 roku,
 - pełnienia funkcji koordynatora ds. dostępności w Urzędzie Gminy w Słupcy w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- b) 02.01.2023 r. w wysokości 6% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., w związku z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczącym:

- przygotowania materiałów do opracowania i opracowania Raportu o stanie gminy Słupca za 2022 rok w celu przedstawienia Radzie Gminy Słupca w terminie do końca maja 2023 roku,
 - pełnienia funkcji koordynatora ds. dostępności w Urzędzie Gminy w Słupcy w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- c) 02.01.2024 r. w wysokości 6% % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r., w związku z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczącym:
- przygotowania materiałów do opracowania i opracowania Raportu o stanie gminy Słupca za 2022 rok w celu przedstawienia Radzie Gminy Słupca w terminie do końca maja 2023 roku,
 - pełnienia funkcji koordynatora ds. dostępności w Urzędzie Gminy w Słupcy w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 3) Kierownikowi Referatu Gospodarki, Ochrony Środowiska i Rolnictwa w okresie od 2021 do 2024 roku pismami z dnia:
- a) 29.01.2021 r. w wysokości 7 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. w związku z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczącym:
- podejmowania działań w zakresie interwencji w wypadku stwierdzenia negatywnego wpływu na środowisko lub działań, będących następstwem kontroli,
 - opiniowania pozwolenia na wytworzenie odpadów lub decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeżeli miejsce prowadzenia odzysku, unieszkodliwiania lub zbierania odpadów przez wytwórcę jest inne niż miejsce wytwarzania odpadów,
 - nakazywania posiadaczowi odpadów usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do składowania lub magazynowania ze wskazaniem sposobu wykonania decyzji,
 - opiniowania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin,
 - uzgadniania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, na bezzbiornikowe magazynowanie lub składowanie odpadów w górotworze, w tym podziemnych wyrobiskach górniczych,
 - opiniowania decyzji zatwierdzającej projekt prac geologicznych,
 - kontroli w zakresie wydawania zezwoleń na świadczenie usług w zakresie odbierania i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy,
 - sprawowania kontroli i przestrzegania przepisów o ochronie środowiska na terenie gminy,
- b) 19.01.2022 r. w wysokości 8 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., w związku z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczącym:
- podejmowania działań w zakresie interwencji w wypadku stwierdzenia negatywnego wpływu na środowisko lub działań, będących następstwem kontroli,
 - opiniowania pozwolenia na wytworzenie odpadów lub decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeżeli miejsce prowadzenia odzysku, unieszkodliwiania lub zbierania odpadów przez wytwórcę jest inne niż miejsce wytwarzania odpadów,

- nakazywania posiadaczowi odpadów usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do składowania lub magazynowania ze wskazaniem sposobu wykonania decyzji,
 - opiniowania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin,
 - uzgadniania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, na bezzbiornikowe magazynowanie lub składowanie odpadów w górotworze, w tym podziemnych wyrobiskach górniczych,
 - opiniowania decyzji zatwierdzającej projekt prac geologicznych,
 - kontroli zakresie wydawania zezwoleń na świadczenie usług w zakresie odbierania i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy,
 - sprawowania kontroli i przestrzegania przepisów o ochronie środowiska na terenie gminy,
- c) 20.01.2023 r. w wysokości 20% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 30 kwietnia 2023 r., w związku z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczącym:
- podejmowania działań w zakresie interwencji w wypadku stwierdzenia negatywnego wpływu na środowisko lub działań, będących następstwem kontroli,
 - opiniowania pozwolenia na wytwarzanie odpadów lub decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeżeli miejsce prowadzenia odzysku, unieszkodliwiania lub zbierania odpadów przez wytwórcę jest inne niż miejsce wytwarzania odpadów,
 - nakazywania posiadaczowi odpadów usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do składowania lub magazynowania ze wskazaniem sposobu wykonania decyzji,
 - opiniowania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin,
 - uzgadniania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, na bezzbiornikowe magazynowanie lub składowanie odpadów w górotworze, w tym podziemnych wyrobiskach górniczych,
 - opiniowania decyzji zatwierdzającej projekt prac geologicznych,
 - kontroli zakresie wydawania zezwoleń na świadczenie usług w zakresie odbierania i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy,
 - sprawowania kontroli i przestrzegania przepisów o ochronie środowiska na terenie gminy
 - wniosków o zakup paliwa stałego na okres do 30.04.2023 r. w szczególności tworzenia bazy otrzymanych wniosków i weryfikacja ich w bazie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków,
- d) 02.05.2023 r. w wysokości 14 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 maja 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., w związku z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczącym:
- opiniowania pozwolenia na wytwarzanie odpadów lub decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeżeli miejsce prowadzenia odzysku, unieszkodliwiania lub zbierania odpadów przez wytwórcę jest inne niż miejsce wytwarzania odpadów,
 - opiniowania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin,
 - uzgadniania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, na bezzbiornikowe magazynowanie lub składowanie odpadów w górotworze, w tym podziemnych wyrobiskach górniczych,
 - opiniowania decyzji zatwierdzającej projekt prac geologicznych,

- e) 2.01.2024 r. w wysokości 12 % łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 marca 2024 r. w związku z okresowym zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczącym:
- opiniowania pozwolenia na wytwarzanie odpadów lub decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeżeli miejsce prowadzenia odzysku, unieszkodliwiania lub zbierania odpadów przez wytwórcę jest inne niż miejsce wytwarzania odpadów,
 - opiniowania i uzgadniania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż i wydobywane kopaliny,
 - opiniowania decyzji zatwierdzającej projekt prac geologicznych,
 - opiniowania decyzji w sprawie rekultywacji gruntów poeksploatacyjnych,
 - bieżącego uzupełniania informacji o środowisku w bazie Ekoportal.

Na podstawie art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530) pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań mógł zostać przyznany dodatek specjalny.

Powszechnie akceptowana jest wykładnia tego przepisu, zgodnie z którą przymiot okresowości odnosi się zarówno do zwiększenia obowiązków służbowych pracownika samorządowego, jak i do powierzenia mu dodatkowych zadań. Wynika to z wykładni językowej, ale także celowościowej. W przypadku odmiennej interpretacji powstałaby sytuacja, w której dodatek specjalny (zgodnie ze znaczeniem ze Słownika Języka Polskiego PWN - szczególny, wyjątkowy) przysługiwałby za powierzenie pracownikowi samorządowemu dodatkowych zadań na stałe. Taka sytuacja prowadziłaby do niedopuszczalnej modyfikacji treści stosunku pracy łączącego tego pracownika z urzędem jednostki samorządu terytorialnego.

Przepisy prawa nie definiują pojęcia okresowości, pozostawiając to praktyce i doktrynie.

Dr hab. Krzysztof Walczak wyraził następujący pogląd: „(...) zgadzam się z poglądem wyrażonym w uchwale Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z 14.11.2018 r., 130/2018, zgodnie z którym dodatek specjalny nie powinien być stałym elementem wynagrodzenia, związanym ze stałym zwiększeniem obowiązków lub zadań pracownika, a powinien pojawiać się wówczas, gdy zwiększenie obowiązków lub powierzenie dodatkowych zadań ma charakter okresowy. Przyznawanie dodatków specjalnych w sposób ciągły, tj. na czas od stycznia do grudnia (co kwartał bądź co pół roku), i stosowanie tego samego mechanizmu w następnych latach zaprzecza istocie dodatku specjalnego uregulowanego w art. 36 ust. 5 u.p.s. W ten sposób dodatki specjalne stają się bowiem stałym składnikiem wynagrodzenia. Jak widać, uchwała ta dotyczyła innego dodatku specjalnego, uważam jednak, że konkluzja ta jest w pełni zasadna”. K. Walczak [w:] *Pracownicy samorządowi. Wynagradzanie pracowników samorządowych. Komentarz*, red. K. W. Baran, Warszawa 2023, art. 36.

Należy zgodzić się, że przyznawanie dodatku specjalnego na długie okresy oraz wielokrotne ponowne przyznawanie dodatku specjalnego w tym samym zakresie przeczy *ratio legis* normy wynikającej z art. 36 ust. 5 ustawy. Swoboda pracodawcy samorządowego nie może polegać na dowolności. Ten sposób postępowania zgodny jest z normą tylko formalnie, w istocie celem pracodawcy jest obejście ograniczeń nałożonych przez ustawodawcę.

Nieuprawnionym działaniem jest także wskazywanie nieadekwatnie długiego czasu, na który przyznawany jest dodatek specjalny w stosunku do zakresu czynności pracownika, które miałyby w tym czasie wykonywać, jako zwiększenie obowiązków, czy dodatkowe zadania.

Niezasadne jest także przyznawanie dodatku specjalnego z tytułu zwiększenia obowiązków lub powierzenia dodatkowych zadań podczas, gdy pracownik samorządowy wykonuje swoje obowiązki lub zadania wynikające ze stosunku pracy.

W latach 2019-2023 roku Wójt Gminy Słupca przyznał pięciokrotnie dodatek specjalny Zastępcy Wójta Gminy Słupca. Każdy z dodatków był przyznawany na rok. Nie było przerw między okresami, na które przyznano dodatek. W efekcie Zastępca Wójta nieprzerwanie przez 60 miesięcy otrzymywał dodatkowe świadczenie w wysokości od 32-40% swojego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego.

W 2019 r. oraz w latach 2021-2023 zwiększone obowiązki Zastępcy Wójta Gminy Słupca dotyczyły zarządzania polisami ubezpieczeniowymi Gminy Słupca oraz ochotniczych straży pożarnych. Ochrona ubezpieczeniowa ze swojej istoty ma charakter ciągły. Czynności związane ze wznawianiem lub nawiązywaniem ubezpieczenia są przewidywalne i powtarzalne. Nie można mówić o okresowości działań w tym przypadku.

W odniesieniu do zwiększenia obowiązków Zastępcy Wójta Gminy Słupca w zakresie:

- regulacji stanu prawnego nieruchomości położonej w miejscowości Marcewek, związanej z działalnością Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym w szczególności prowadzenia negocjacji z właścicielem nieruchomości zabudowanej remizą OSP dotyczących zamiany nieruchomości – w 2020 r.,
 - uzgodnienia przebiegu drogi alternatywnej w miejscowości Kochowo (na odcinku Powidz-Słupca) w tym negocjacje w właścicielami gruntów przyległych do drogi – w 2020 r.,
 - uregulowania formy użytkowania nieruchomości stanowiącej własność gminy Słupca, położonej w miejscowości Marcewek (światlica wiejska) przez stowarzyszenia – w 2021 r.,
 - koordynowania pracami zespołu ds. wyłonienia instytucji zarządzającej i prowadzącej Pracownicze Plany Kapitałowe w Urzędzie Gminy w Słupcy (pełnienie funkcji przewodniczącego zespołu) – w 2021 r.,
 - udziału w pracach zespołu ds. dostępności w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami – w 2021 r. i 2022 r.,
- należy wskazać, że zgodnie z § 16 ust. 2 pkt 3 lit. b, pkt 4 i 5 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Słupcy do zakresu zadań Zastępcy Wójta Gminy Słupca należy planowanie i realizacja wszelkich inwestycji, zagospodarowanie przestrzenne oraz zarządzanie mieniem komunalnym zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami.

W latach 2022-2024 roku Wójt Gminy Słupca przyznał trzykrotnie dodatek specjalny Sekretarzowi Gminy Słupca. Każdy z dodatków był przyznawany na rok. Nie było przerw między okresami, na które przyznano dodatek. W efekcie Sekretarz Gminy nieprzerwanie przez 36 miesięcy otrzymywał dodatkowe świadczenie w wysokości 6% swojego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego.

Zwiększone obowiązki Sekretarz Gminy Słupca corocznie dotyczyły tego samego zakresu:

- przygotowania materiałów do opracowania i opracowania Raportu o stanie gminy Słupca w celu przedstawienia Radzie Gminy Słupca,
- pełnienia funkcji koordynatora ds. dostępności w Urzędzie Gminy w Słupcy w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W obydwu obszarach obowiązki dotyczyły stałych czynności. Przygotowanie raportu o stanie gminy jest powtarzalnym (corocznie) obowiązkiem wójta gminy. Zadanie to jest przewidywalne i powtarzalne. Pełnienie funkcji koordynatora ds. dostępności ma charakter ciągły i nie można mówić o okresowym zwiększeniu obowiązków.

Powtarzanie zakresu zwiększenia obowiązków przez kolejne lata wskazuje na stały charakter tych obowiązków.

W latach 2021-2024 roku Wójt Gminy Słupca przyznał pięciokrotnie dodatek specjalny Kierownikowi Referatu Gospodarki, Ochrony Środowiska i Rolnictwa. W latach 2021-2022 dodatek był przyznawany na rok, między 01.02.2023 r. a 31.03.2024 r. na kilkumiesięczne

okresy. Nie było przerw między okresami, na które przyznano dodatek. W efekcie Kierownik Referatu nieprzerwanie przez 38 miesięcy otrzymywał dodatkowe świadczenie w wysokości od 7-20% swojego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego.

Zwiększone obowiązki Kierownikowi Referatu dotyczyły zakresu ochrony środowiska. Jednocześnie na podstawie § 23 pkt 20 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Słupcy do zadań Referatu Gospodarki, Ochrony Środowiska i Rolnictwa należało prowadzenie spraw związanych z ochroną środowiska, w tym:

- działania zmierzające do ograniczenia negatywnego oddziaływania instalacji i urządzeń na środowisko (§ 23 pkt 20 lit. b Regulaminu),
- ochrony środowiska przed odpadami (§ 23 pkt 20 lit. c Regulaminu),
- utrzymania porządku i czystości (§ 23 pkt 20 lit. d Regulaminu),
- gospodarki odpadami komunalnymi (§ 23 pkt 20 lit. g Regulaminu).

10. Urząd Gminy w Słupcy jako płatnik pobierający podatki na rzecz budżetu państwa w 2023 roku nie potrącał wynagrodzenia w wysokości 0,6% kwoty podatku pobranego przez płatnika w wyniku czego dochody Urzędu Gminy zaniżono o kwotę 1.847,00 zł.

Powyższe było niezgodne z art. 42 ust 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm., od 4 lipca 2023 r. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) w związku § 1 pkt 1 i § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie wynagrodzenia płatnika i inkasenta z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa (Dz. U. poz. 1377), z których wynika, iż: *„jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny”, a „wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa w przypadku płatnika w okresie od dnia 1 lipca 2022 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. od dochodu podlegającego opodatkowaniu przy zastosowaniu skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm. 3), wynosi 0,6% kwoty tego podatku pobranego przez płatnika”*.

11. Urząd Gminy w Słupcy jako płatnik składek z tytułu wykonywania zadań związanych z ustaleniem prawa i wysokości świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz ich wypłatą w 2023 roku nie potrącał wynagrodzenia w wysokości 0,1% kwoty prawidłowo wypłaconych świadczeń w wyniku czego dochody Urzędu Gminy zaniżono o kwotę 147,87 zł.

Powyższe było niezgodne z art. 42 ust 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm., od 4 lipca 2023 r. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) oraz z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 1998 r. w sprawie wysokości i trybu wypłaty wynagrodzenia płatnikom składek z tytułu wykonywania zadań z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. nr 153, poz. 1005) z związku z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, ze zm. a od 29.06.2023 r. Dz.U. z 2023 r. poz. 1230, ze zm.), z których wynika, iż: *„jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny”, a „za wykonywanie zadań związanych z ustaleniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego płatnicy składek mają prawo do wynagrodzenia. Wynagrodzenia płatników składek określa się jako procent kwoty tych świadczeń. Wynagrodzenie przysługujące płatnikowi składek z tytułu wykonywania zadań związanych z ustaleniem prawa i wysokości świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz ich wypłatą wynosi 0,1% kwoty prawidłowo wypłaconych świadczeń”*.

12. Kontrola wydatków bieżących z tytułu wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wykazała, iż w deklaracjach miesięcznych wpłat na PFRON DEK-1-a dane dotyczące liczby zatrudnionych zawyżono o osoby przebywające na urloпах rodzicielskich i wychowawczych, które podlegały wyłączeniu w wyniku czego wpłaty na PFRON w 2023 roku zostały zawyżone o kwotę 5.396,00 zł.
- Powyższe było niezgodne z art. 21 ust. 5 pkt 1a i 2 w związku z ust. 1 i 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, ze zm., od 13.01.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 100, ze zm.), z których wynika, że przy obliczaniu wysokości comiesięcznej wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nie uwzględnia się zatrudnionych osób niebędących osobami niepełnosprawnymi przebywających na urlopie rodzicielskim i wychowawczym.
- Inspektor ds. organizacyjnych i kadr wyjaśniała, że: *„różnice pomiędzy zestawieniem zatrudnionych pracowników do PFRON w 2023 roku w przeliczeniu na etaty i osoby a danymi wykazywanymi w miesięcznych deklaracjach DEK-1a przekazywanych do PFRON wynikają z nieprawidłowego ustalenia stanu zatrudnienia. W miesiącach od lutego 2023 r. do grudnia 2023 r. do stanu zatrudnienia w Urzędzie Gminy w Słupcy wliczono osoby przebywające na urloпах rodzicielskich i wychowawczych, co jest niezgodne z zasadami wyliczania stanu zatrudnienia w oparciu o art. 21 ust. 1 i 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych”*.
13. Kontrola wydatków z tytułu wypłaty ryczałtu za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych wykazała, iż pracownikowi w miesiącu grudniu 2023 roku potrącono ryczałt za jeden dzień nieobecności w pracy zamiast za 2 dni. W wyniku powyższego wypłacono pracownikowi ryczałt zawyżony o kwotę 15,68 zł.
- Powyższe było niezgodne z § 4 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. nr 27, poz. 271, ze zm.).
14. Fakturę nr 259/2023 z dnia 28.12.2023 r. za akt notarialny (data wpływu do Urzędu: 02.01.2024 r.) z kancelarii notarialnej, na kwotę 1.096,26 zł wraz z podatkiem od towarów i usług i z terminem płatności: 04.01.2023 r., zapłacono dnia 08.01.2024 r. (cztery dni po terminie).
- Regulowanie zobowiązań po terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań naruszyło art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
- Skarbnik wyjaśnił, że: *„faktura została zapłacona po terminie przez przeoczenie, ze względu na to, że był to początek roku, piąty dzień stycznia był dniem wolnym od pracy za dzień 6 stycznia przypadający w sobotę. Faktura zapłacono w pierwszy dzień roboczy. Odsetki nie zostały naliczone przez Kancelarię i nie zostały zapłacone.”*
- Nieprawidłowości w tym zakresie zostały również stwierdzone w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2019 (wniosek pokontrolny nr 10. W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 14 kwietnia 2021 r. (znak sprawy: FB-38.4.3032.21) Wójt Gminy Słupca w odniesieniu do wniosku nr 10, podała, że: *„Zobowiązano służby finansowe do natychmiastowego wdrożenia przestrzegania terminowego regulowania zobowiązań”*.
15. Wójt Gminy Słupca zawarła w dniu 30.12.2022 r. na okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. umowę z biurem podatkowym na prowadzenie dla jednostek ochotniczej straży pożarnej w miejscowościach: Cienin Zaborny, Drażna, Gólkowo, Kowalewo

Opactwo, Wierzbovice, Wierzbno odrębnej ewidencji księgowej (syntetycznej i analitycznej) w postaci ksiąg rachunkowych oraz sporządzania dla każdej jednostki ochotniczej straży pożarnej rocznego sprawozdania finansowego; z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 1.800,00 zł plus należny podatek od towarów i usług.

Powyższe było niezgodne z art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2490, ze zm., od 30.01.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 194, ze zm.), w którym określono, że: „na wniosek zarządu OSP gmina bezpłatnie prowadzi ewidencję majątku, księgowość oraz rachunkowość ochotniczej straży pożarnej”.

Inspektor ds. archiwum, ochrony przeciwpożarowej i BHP wyjaśniła, że: „w związku z zapisem art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 7 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 194 ze zm.) Wójt powziął decyzję na spotkaniu z Zarządami OSP z terenu Gminy Słupca w czasie którego następujące jednostki: Cienin Zaborny, Drążna, Gólkowo, Kowalewo-Opactwo, Wierzbovice oraz Wierzbno zadeklarowały potrzebę korzystania z bezpłatnego prowadzenia majątku, księgowości oraz rachunkowości tych jednostek. Z uwagi na fakt że urząd nie dysponował zasobami kadrowymi, które mogłyby realizować to zadanie, powziął decyzję o zleceniu na zewnątrz. Usługa ta jest prowadzona w stosunku do zainteresowanych straży w formule bezpłatnej. Zatrudnienie pracownika, dedykowanego do realizacji tej usługi byłoby wyższe niż koszt realizacji usługi na zewnątrz tym bardziej, gdyby zainteresowane były wszystkie jednostki w liczbie 16. Ówczesna radca prawny zatwierdził takie rozwiązanie już w 2022 roku, gdy podpisana była pierwsza umowa z firmą zewnętrzną. W przypadku powzięcia informacji o nieprawidłowej realizacji zadania, które wynika z art. 35 ust. 4 ustawy, urząd deklaruje podjęcie rozwiązania i zastosowania się do sugestii zawartych w zaleceniach”.

16. Kontrola wydatków realizowanych, na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, ze zm.), w dziale 851, rozdziale 85154 § 4300, wykazała, że w 2023 r. poniesiono wydatki:

- 1) na rzecz Stowarzyszenia Profilaktyki, Edukacji, Promocji Zdrowia i Rehabilitacji,
- 2) w kwocie 10.600,00 zł, na podstawie faktury nr 10/2023 z dnia 21.08.2023 r.,
- 3) za pobyt dzieci na koloniach z programem socjoterapeutycznym,
- 4) zgodnie z umową z dnia 26.07.2023 r.

Organizacja letniego wypoczynku z programem socjoterapeutycznym nad morzem dla 10 dzieci i młodzieży z Gminy Słupca w okresie letnim tj. od 10.08.2023 – 19.08.2023 r. została zlecona Stowarzyszeniu Profilaktyki, Edukacji, Promocji Zdrowia i Rehabilitacji umową z dnia 26.07.2023 r.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, ze zm., od dnia 27.03.2023 r. Dz.U. z 2023 r., poz. 571) oraz art. 221 w związku z art. 254 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm., od 04.07.2023 r. Dz.U z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).

17. W zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm., od dnia 14.08.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.) kontrolą objęto postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Marcewek” (nr sprawy: RZP.271.6.7.2023), przeprowadzone w trybie podstawowym z możliwością negocjacji, na podstawie art. 275 pkt 2 ustawy, o wartości szacunkowej zamówienia 306.642,30 zł bez podatku od towarów i usług, co stanowi równowartość 68.852,68 euro. Wartość szacunkowa zamówienia ustalona została na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzonego w maju 2023 r.

Postępowanie wszczęto na podstawie ogłoszenia zamieszczonego w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 07.06.2023 r. pod numerem 2023/BZP 00250409/01.

W postępowaniu złożono pięć ofert. Jedna oferta została odrzucona na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy.

Postępowanie zakończono udzieleniem zamówienia na podstawie umowy zawartej w dniu 04.07.2023 r. z wybranym wykonawcą za wynagrodzeniem ryczałtowym na kwotę 341.344,15 zł z podatkiem od towarów i usług.

Zamawiający zapłacił z tytułu realizacji umowy wykonawcy kwotę 341.344,15 zł.

W uchwale nr LXVI/363/2022 Rady Gminy Słupca z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Gminy Słupca na rok 2023, w załączniku nr 5 „Wykaz zadań majątkowych na 2023 rok” została ujęta inwestycja „Droga Marcewek” w dziale 600 – Transport i łączność, rozdziale 60016 – Drogi publiczne gminne, § 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych w wysokości 250.000,00 zł.

Uchwałą nr LXXII/408/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r. Rada Gminy Słupca w załączniku nr 7 „Wykaz zadań majątkowych na 2023 rok” zwiększyła plan wydatków na inwestycję „Droga Marcewek” w dziale 600 – Transport i łączność, rozdziale 60016 – Drogi publiczne gminne, § 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych do kwoty 390.000,00 zł.

Kontrola postępowania i realizacji zamówienia nie wykazała nieprawidłowości.

18. Kontrola procedury udzielenia i wykorzystania dotacji dla niepublicznej jednostki systemu oświaty – Niepublicznego Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi „Mali Odkrywcy” w Piotrowicach, udzielonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082, ze zm., od dnia 24.07.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1400, ze zm.) wykazała, że:

1) informacja o podstawowej kwocie dotacji, o której mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy została podpisana przez Głównego księgowego Centrum Usług Wspólnych Gminy Słupca i ogłoszona w Biuletynie Informacji Publicznej Centrum Usług Wspólnych Gminy Słupca w dniu 09.02.2023 r.

Informację o podstawowej kwocie dotacji należało ogłosić w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Słupca.

Powyższe było niezgodne z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy, stanowiącym, że informację o podstawowej kwocie dotacji ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji.

2) pierwszej aktualizacji w 2023 roku kwoty dotacji dokonano w dniu 9 lutego 2023 r., niezgodnie z terminem ustawowym.

Ustawa budżetowa na rok 2023 została ogłoszona 8 lutego 2023 r., co oznacza, że miesiącem pierwszej aktualizacji w 2023 roku był kwiecień.

Powyższe było niezgodne z art. 43 ust. 2 pkt 1 ustawy, który stanowi, że aktualizacji kwoty dotacji dokonuje się w miesiącu roku budżetowego, następującym po miesiącu, w którym upłynęło 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy, zwanym miesiącem pierwszej aktualizacji,

3) zaktualizowaną podstawową kwotę dotacji ustaloną w lutym 2023 r. zastosowano do wyliczenia kwoty dotacji dla niepublicznego przedszkola od lutego.

Było to niezgodne z art. 43 ust. 3 pkt 1 ustawy, zgodnie z którym zaktualizowana kwota dotacji obowiązuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu pierwszej aktualizacji. W 2023 roku powinna obowiązywać od maja, a w przypadku aktualizacji dokonanej w październiku od listopada roku budżetowego,

- 4) pomimo dokonania aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, miesięczne części dotacji dla przedszkola były ustalane i wypłacane przez gminę, bez uwzględnienia kwot wypłaconych już na danego ucznia w okresie od początku roku do czasu zastosowania zaktualizowanej podstawowej kwoty dotacji.

Było to niezgodne z art. 43 ust. 4 ustawy, który stanowi, że w przypadku zmiany wysokości dotacji suma kolejnych przekazywanych części dotacji na ucznia, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji a sumą części dotacji przekazanych na ucznia od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

Ustalono, że przy uwzględnieniu właściwego terminu aktualizacji podstawowej kwoty dotacji i metodologii obliczania kwoty dotacji w poszczególnych miesiącach zgodnie z art. 43 ust. 4 ustawy dotacja dla Niepublicznego Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi „Mali Odkrywcy” powinna wynosić 722.622,78 zł, zatem została zaniżona o 781,49 zł,

- 5) organ prowadzący Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „Mali Odkrywcy” w dniu 06.03.2024 roku przekazał do Urzędu Gminy w Słupcy „Rozliczenie wykorzystania dotacji w 2023 roku”. Rozliczenie zostało przekazane 44 dni po terminie wynikającym z § 4 pkt 2 uchwały Rady Gminy Słupca nr XLV/309/18 z dnia 08.02.2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobierania i wykorzystywania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Słupca dla publicznych i niepublicznych: szkół i przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Słupca przez osoby fizyczne i osoby prane niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.

Skarbnik Gminy złożył wyjaśnienie o następującej treści: *„Przeprowadzono rozmowę telefoniczną ws złożenia rozliczenia dotacji, nie zostało wysłane wezwanie pisemne”.*

Rozliczenie dotacji zawierało zestawienie wydatków dotowanej jednostki zgodne z obowiązującą uchwałą. Do rozliczenia nie załączono szczegółowego zestawienia dokumentów, na podstawie których sporządzano rozliczenia, co uniemożliwia ustalenie czy poniesione wydatki są zgodne z katalogiem wydatków określonych w art. 35 ustawy.

Na rozliczeniu brak jest adnotacji potwierdzającej kwotę rozliczonej dotacji podpisanej przez właściwego pracownika.

Skarbnik Gminy złożył wyjaśnienie o następującej treści: *„Do referatu finansowo-księgowego wpłynęło rozliczenie wykorzystanej dotacji w formie określonej w uchwale Rady Gminy. W załączeniu nie było szczegółowego zestawienia dokumentów.*

W referacie finansowo-księgowym nie ma osoby merytorycznej, która mogłaby dokonać oceny poniesionych wydatków w celu ustalenia, czy dotacja została przeznaczona na realizację zadań, na które była udzielona. Nie ma specjalnie stworzonego stanowiska zajmującego się udzielaniem i rozliczaniem dotacji dla niepublicznych jednostek systemu oświaty. W zakresie finansowania prywatnych jednostek oświatowych działających na terenie Gminy Słupca, posilkujemy się pomocą dyrektora i pracowników Centrum Usług Wspólnych w Wierzbocicach, które to zostało powołane do obsługi jednostek oświatowych z personelem merytorycznym w zakresie funkcjonowania oświaty”.

- 6) Wójt Gminy Słupca nie skorzystał z uprawnienia do kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Gminy Słupca wynikającego z art. 36

ust. 1 ustawy oraz § 5 uchwały nr XLV/309/18 z dnia 08.02.2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobierania i wykorzystywania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Słupca dla publicznych i niepublicznych: szkół i przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Słupca przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.

Skarbnik Gminy złożył wyjaśnienie o następującej treści: „*Centrum Usług Wspólnych Słupca nie prowadziło kontroli mającej na celu ustalenie prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji za rok 2023 przez EDUKACJA – Mikołajczyk Sp. z o.o. organ prowadzący Niepubliczne Przedszkole „Mali Odkrywcy”. Urząd Gminy nie przeprowadził kontroli prawidłowości pobierania i wykorzystywania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Słupca dla publicznych i niepublicznych, szkół i przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Słupca przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, gdyż nie został powołany zespół do jej przeprowadzenia”.*

19. Ustalono, że wysokość zwrotu kosztów dotacji przekazanej dla Niepublicznego Przedszkola „Mali Odkrywcy” w Piotrowicach przez gminy, których mieszkańcami byli uczniowie uczęszczający do niepublicznego przedszkola na terenie Gminy Słupca, obliczano na podstawie nieaktualnej w danym miesiącu wysokości podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli określonej dla gminy dotującej i wskaźnika procentowego ustalonego na potrzeby dotowania niepublicznych przedszkoli, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082, ze zm., od dnia 24.07.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1400, ze zm.). W wyniku powyższych działań Gmina Słupca uzyskała w 2023 roku zwrot kosztów dotacji w wysokości zaniżonej łącznie o 8.687,64 zł.

Stanowiło to naruszenie art. 51 ust. 3 ustawy.

Wyjaśnienie złożył Skarbnik Gminy o następującej treści: „*Od miesiąca lutego Niepubliczne przedszkole otrzymywało dotację na podstawie nowej, wyższej Podstawowej kwoty dotacji zgodnie z informacją przekazywaną drogą mailową od głównego księgowego Centrum Usług Wspólnych w Wierzbocicach do Skarbnika Gminy Słupca. W zakresie obciążania innych gmin kosztami uczęszczania dzieci z ich terenu do przedszkola na terenie Gminy Słupca stosowano stawkę, którą otrzymaliśmy w informacji od głównego księgowego Centrum Usług Wspólnych w Wierzbocicach z 20 października 2022 r. Kolejną aktualizację stawki otrzymaliśmy w dniu 26 października 2023 roku. Dlatego wystąpiła rozbieżność w stosowanych stawkach”.*

20. Ustalono, że w Urzędzie Gminy w Słupcy żadnemu pracownikowi nie przypisano zadań w zakresie udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych jednostek systemu oświaty.

Skarbnik Gminy złożył wyjaśnienie o następującej treści: „*W Urzędzie Gminy realizowane i ewidencjonowane są przelewy dotacji dla niepublicznych jednostek systemu oświaty na stanowisku ds. księgowości budżetowej na podstawie informacji otrzymanych z CUW Wierzbocice o wartości przelewu. Wniosek o dotację wpływa do Wójta Gminy Słupca do projektu budżetu oraz do dyrektora CUW Wierzbocice. Informacja o rozliczeniu dotacji wpływa do Urzędu Gminy oraz do CUW Wierzbocice. Nie ma specjalnie stworzonego stanowiska zajmującego się udzielaniem i rozliczaniem dotacji dla niepublicznych jednostek systemu oświaty”.*

Ze Statutu Centrum Usług Wspólnych Gminy Słupca wynika, że jednostka ta nie ma w zakresie działania zadań dotyczących udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych jednostek oświaty. Jednostce nie powierzono w żadnej innej formie realizacji zadań z zakresu udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych jednostek oświaty.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, a od dnia 04.07.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.), kontrolę zarządczą w jednostkach sektorów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Powyższe działanie świadczy o braku właściwego zapewnienia kontroli zarządczej, które zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy należy do obowiązków Wójta Gminy Słupca.

21. Kontrola dotacji udzielanych z budżetu przez Gminę Słupca wykazała, że udzielone dotacje podmiotowe i dotacje celowe zostały uznane za rozliczone w księgach rachunkowych 2023 roku mimo, że w przedłożonych dokumentach nie została zamieszczona adnotacja świadcząca o zatwierdzeniu rozliczenia przez Wójta Gminy Słupca.

Powyższe dotyczyło:

- 1) dotacji udzielonych przez Gminę Słupca na podstawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082, ze zm., od dnia 24.07.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1400, ze zm.) dla Niepublicznego Przedszkola „Mali Odkrywcy” w Piotrowicach w kwocie 1.297.902,24 zł,
- 2) dotacji udzielonej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, od 27 marca 2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 571) dla Międzyszkolnego Klubu Sportowego w Słupcy na zadanie pn.: „Rozwijamy sportowe pasje” w kwocie 6.000,00 zł,
- 3) dotacji celowych udzielonych zakładowi budżetowemu „Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji” na realizację inwestycji wodociągowej na terenie Gminy Słupca oraz zakup urządzeń technicznych w łącznej wysokości 184.000,00 zł,
- 4) dotacji podmiotowej udzielonej Bibliotece Publicznej Gminy Słupca w Cieninie Zabornym na kwotę 304.987,47 zł,

Za czynności rozliczeniowe po stronie organu (dysponenta, który wypłacił dotację) obejmujące sprawdzenie i weryfikację dokumentów rozliczeniowych przedstawionych przez beneficjenta oraz dalsze czynności wewnętrzne w jednostce budżetowej obsługującej udzieloną dotację odpowiada kierownik jednostki budżetowej, z której planu finansowego dokonano wydatku z tytułu wypłaty dotacji. Wynika to z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm., a od dnia 04.07.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.). Po czynnościach sprawdzających winno zapaść rozstrzygnięcie (decyzja wewnętrzna) w postaci akceptacji (zatwierdzenia) przedstawionego rozliczenia dotacji.

W zastępstwie kierownika jednostki budżetowej, akceptacji rozliczenia może dokonywać pracownik tej jednostki na podstawie imiennego upoważnienia lub ogólnego zapisu o delegacji kompetencji kierownika, zamieszczonego w zapisie regulaminie organizacyjnego jednostki stosownie do art. 53 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

W Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy w Słupcy stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia nr 3/2017 Wójta Gminy Słupca w sprawie zasad (polityki) rachunkowości postanowiono, że: *„Referat merytoryczny ma obowiązek rozliczyć przekazane dotacje, zgodnie z umowami i obowiązującymi przepisami. Rozliczenie musi być przekazane do Referatu Finansowego”*.

Skarbnik Gminy złożył wyjaśnienie o następującej treści: *„Do referatu finansowo-księgowego wpłynęło rozliczenie wykorzystanej dotacji w formie określonej w uchwale Rady Gminy. W załączeniu nie było szczegółowego zestawienia dokumentów.*

W referacie finansowo-księgowym nie ma osoby merytorycznej, która mogłaby dokonać oceny poniesionych wydatków w celu ustalenia, czy dotacja została przeznaczona na realizację zadań, na które była udzielona. Nie ma specjalnie stworzonego stanowiska zajmującego się udzielaniem i rozliczaniem dotacji dla niepublicznych jednostek systemu oświaty. W zakresie

finansowania prywatnych jednostek oświatowych działających na terenie Gminy Słupca, posiłkujemy się pomocą dyrektora i pracowników Centrum Usług Wspólnych w Wierzbocicach, które to zostało powołane do obsługi jednostek oświatowych z personelem merytorycznym w zakresie funkcjonowania oświaty”.

Inspektor ds. obsługi organów gminy i samorządów wiejskich wyjaśniła, że nie sporządziła dokumentu potwierdzającego rozliczenie udzielonej dotacji dla Międzyszkolnego Klubu Sportowego w Słupcy: *„ponieważ nie zostałam poinformowana o wprowadzeniu zarządzenia nr 3/2017 Wójta Gminy Słupca z dnia 2 stycznia 2017 roku w sprawie zasad (polityki) rachunkowości i wynikającym z tego zarządzenia nałożonym na Inspektora obowiązku.”*

22. Gminna ewidencja nieruchomości Gminy Słupca nie zawiera wszystkich danych określonych w art. 23 ust. 1c pkt 4, 5, 6, 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm., od 24.02.2023 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 344, ze zm.), a mianowicie danych dotyczących:

- 1) przeznaczenia nieruchomości w planie miejscowym, a w przypadku braku planu - profil funkcjonalny strefy planistycznej obejmującej nieruchomość w planie ogólnym gminy,
- 2) wskazania daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste lub daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu nieruchomości,
- 3) informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości,
- 4) informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych.

Inspektor ds. gospodarki gruntami i nieruchomościami, gospodarka lokalowa wyjaśnił, że: *„w roku 2018 gmina przystąpiła do wprowadzenia systemu MKO+ służącemu gromadzeniu danych w elektronicznych kartotekach mienia komunalnego oraz wymianie danych z systemami zewnętrznymi. W ramach stworzenia bazy ewidencyjnej w systemie MKO+ koniecznym było wprowadzenie danych ewidencyjnych w pełni od podstaw (m.in. obręb, nr obrębu, nr działki, opis działki, powierzchnia w ha, numer KW/oznaczenie innych dokumentów, grupa rejestrowa, właściciel, jednostka ewidencyjna, wartości). W odniesieniu do wyjaśnienia dlaczego gminna ewidencja mienia Gminy Słupca nie zawiera danych dotyczących [...] informuję, że system ewidencyjny posiada braki techniczne niepozwalające wprowadzić części w/w danych, zgodnie z wymogami ustawy o gospodarce nieruchomościami. Jednocześnie oświadczam, że wprowadzony system objęty był dofinansowaniem celowym (pakiet systemowy oprogramowania RADIX), a trwałość projektu mijala z końcem 2023 roku”.*

23. Nie uregulowano podstawy prawnej władania przez jednostki organizacyjne Gmina Słupca nieruchomościami Gminy.

Gmina Słupca, wbrew wynikającemu z art. 56 w związku z art. 51 ust. 1-2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm., od 24.02.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm.) obowiązkowi oddania tworzonym przez siebie jednostkom organizacyjnym nieruchomości gminnych niezbędnych do działalności w trwały zarząd, nie uczyniła tego.

Z niektórymi swoimi jednostkami organizacyjnymi (m.in. Centrum Usług Wspólnych) Gmina Słupca podpisała umowy użyczenia nieruchomości, którymi władają te jednostki.

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, ze zm., od 5.01.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.) gmina posiada osobowość prawną. Stosownie do art. 47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, kierownicy jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wójta. Nie jest możliwe zawarcie przez osobę prawną (Gminę Słupca) reprezentowaną przez jej organ

wykonawczy (Wójt Gminy Słupca) umowy z samą sobą tyle, że reprezentowaną przez pełnomocnika (kierownika jednostki organizacyjnej działającego w imieniu Gminy Słupca). Przekazywanie jednostce organizacyjnej gminy nieruchomości może nastąpić jedynie w drodze jednostronnej czynności organu gminy, który ustanawia trwały zarząd, stosownie do art. 45 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w formie decyzji.

Istniejący stan faktyczny jest niezgodny z art. 43 ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm., od 24.02.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm.), w którym określono. iż: „*trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną*”.

Inspektor ds. gospodarki gruntami i nieruchomościami, gospodarki lokalowej oświadczył, że: „*(...) 3 grudnia 2018 roku Wójt Gminy Słupca wystąpił z pismem do jednostek i zakładów budżetowych z informacją, iż na podstawie art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wystąpić do Wójta Gminy Słupca z wnioskiem o ustanowienie trwałego zarządu. Od tego czasu, nadal, żadna z jednostek nie wystąpiła z wnioskiem o ustanowienie trwałego zarządu.*”

Jednocześnie nieruchomości (budynki), którymi władają jednostki oświatowe (szkoły i zespoły szkolno-przedszkolne), dla których Gmina Słupca jest organem prowadzącym, zostały wyksięgowane z ewidencji księgowej Urzędu Gminy w Słupcy, a ujęte w ewidencji księgowej poszczególnych jednostek oświatowych.

Taki stan oznacza, że, stosownie do art. 24 ust. 1 w związku z ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm., od 16.01.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.), księgi rachunkowe Gminy Słupca nie są prowadzone rzetelnie, ponieważ dokonane w nich zapisy nie odzwierciedlają stanu rzeczywistego.

Skarbnik Gminy złożył następujące wyjaśnienie: „*W chwili obecnej żadne dokumenty będące w posiadaniu Urzędu Gminy w Słupcy, nie pozwalają na określenie daty, w której nastąpiło jakiegokolwiek przekazanie budynków oświatowych na ewidencję środków trwałych jednostek budżetowych - placówek oświatowych. Najprawdopodobniej w budynki te placówki zostały wyposażone w momencie ich powstania, co datuje się na okresy kilkudziesięciu lat wstecz.*”

Nieprawidłowości w tym zakresie zostały również stwierdzone w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2019 (wniosek pokontrolny nr 8, pkt.1). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 14 kwietnia 2021 r. (znak sprawy: FB-38.4.3032.21) Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 1 pkt 2 lit c, podała że: „*Zostanie przeprowadzona akcja informacyjna wśród kierowników jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, mająca na celu przedstawienie zasad ustanowienia trwałego zarządu nieruchomości zajętych przez te jednostki. W przypadku złożenia przez Kierowników do Wójta Gminy stosowanych wniosków podjęte ostaną kroki mające za cel wydanie decyzji o ustanowieniu trwałego zarządu. Podjęcie tej decyzji musi poprzedzić w niektórych przypadkach wydzielenie geodezyjne nieruchomości, które będą przedmiotem trwałego zarządu i w tym celu niezbędne jest zabezpieczenie środków finansowych w budżecie (których w chwili obecnej budżet nie zawiera). Następnie ostaną zabezpieczone środki finansowe na sporządzenie operatów szacunkowych z wyceny nieruchomości w celu naliczenia opłat z tytułu trwałego zarządu*”.

24. Nabywcy ½ udziału w nieruchomości niezabudowanej oznaczonej w ewidencji gruntów jako działki nr 21/8, 23/1, 27/1, 33, 36/3, 39, 51/1, 53/1, 61/3, 88/3, 102/1, 165/16, 250/2, 520, 521 w wyniku rozstrzygniętego przetargu przeprowadzonego w dniu 6 czerwca 2023 r. nie

zawiadomiono na piśmie w terminie 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu o wyznaczonym terminie i miejscu zawarcia aktu notarialnego.

Powyższe było niegodne z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm., od 24.02.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1145, ze zm.), w którym określono, że: „organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Ponadto pismo zawiadamiające o wyznaczonym terminie i miejscu zawarcia aktu notarialnego nie zawierało stosownego pouczenia, stosownie do art. 41 ust. 2 ustawy: „Jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi. W zawiadomieniu zamieszcza się informację o tym uprawnieniu”.

25. Użytkownikom wieczystym z tytułu nieterminowej wpłaty opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów naliczono odsetki w nieprawidłowej wysokości:

- 1) użytkownikowi wieczystemu (konto nr 17-00000005) od zaległości za 2022 rok wpłaconej w dniu 24.02.2023 roku naliczono odsetki w wysokości 12,41 zł zamiast w wysokości 18,19 zł (zaniżono o kwotę 5,78 zł),
- 2) użytkownikowi wieczystemu (konto 17-00000014) od zaległości za 2022 rok wpłaconej w dniu 03.06.2024 roku naliczono odsetki w wysokości 445,17 zł zamiast w wysokości 651,08 zł (zaniżono o kwotę 205,91 zł).

Powyższe było niezgodne z art. 359 § 2 ustawy z dnia 23.04.1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1360, ze zm. a od 14.08.2023 r. Dz.U. z 2023 r., poz. 1610, ze zm.) w którym określono: „Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych”.

Stanowiło to naruszenie art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

Inspektor ds. gospodarki gruntami i nieruchomościami, gospodarki lokalowej wyjaśniła:

- „(...) że odsetki w wysokości 12,41 zł zostały błędnie naliczone w związku z nieprawidłowym wprowadzeniem do Systemu Windykacji i Opłat Podatkowych (VIP) wysokości stopy % odsetek ustawowych od świadczeń pieniężnych wynikających ze stosunków cywilnoprawnych.”
- „(...) że odsetki w wysokości 445,17 zł zostały błędnie naliczone w związku z nieprawidłowym wprowadzeniem do Systemu Windykacji i Opłat Podatkowych (VIP) wysokości stopy % odsetek ustawowych od świadczeń pieniężnych wynikających ze stosunków cywilnoprawnych.”

26. Nie dokonano aktualizacji opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości przez 14 lat, ostatniej aktualizacji dokonano w roku 2010.

Powyższe było niezgodne z art. 77 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm., od 24.02.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm.).

Inspektor ds. gospodarki gruntami i nieruchomościami, gospodarki lokalowej wyjaśnił, że: „W odniesieniu do wyjaśnienia dlaczego nie dokonywano aktualizacji opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów od roku 2010 informuję, że w okresie pierwszych 6 lat od daty aktualizacji w/w opłaty wartość nieruchomości nie odbiegała znacząco od pierwotnie wyliczonych stawek. W okresie od 2017 roku głównym założeniem w przypadku użytkowników wieczystych ze

strony urzędu było sukcesywne planowanie zbywania prawa do użytkowania wieczystego bądź przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności”.

27. Dzierżawcy gruntu działki nr 219/2 o pow. 0,7419 ha na podstawie umowy z dnia 26.01.2022 r. nie dokonano od dnia 1 stycznia 2023 roku waloryzacji czynszu o wskaźnik 13,3%, w wyniku czego czynsz za 2023 rok zaniżono o kwotę 29,39 zł.
- Powyższe było niezgodne z umową dzierżawy nr 1/2022 zawartą w dniu 26.01.2022 r., w której określono, że: *„czynsz dzierżawy podlega waloryzacji z dniem 1 stycznia każdego roku w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłoszonego przez Prezesa GUS w „Monitorze Polskim” za okres trzech kwartałów roku poprzedniego. Pierwsza waloryzacja nastąpi z dniem 1 stycznia 2023 roku.”* oraz informacją zamieszczoną w wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę z dnia 03.01.2022 r., w której określono iż *„1. Waloryzacja czynszu dzierżawnego z dniem 1 stycznia 2023 r. w oparciu o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych określonych przez GUS za okres pierwszych trzech kwartałów roku poprzedniego.”*
- Stanowiło to naruszenie art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634, ze zm., od 4.07.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).
28. Wystąpiły przypadki niepodjęcia skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległych należności cywilnoprawnych w wysokości na dzień 31.12.2023 r.:
- 1) kwota 3.488,67 zł stanowiąca należność z tytułu opłaty rocznej za dzierżawę gruntu za lata 2013-2014 (konto nr 20-0000016) (przedawnienie),
 - 2) kwota 2.697,52 zł stanowiąca należność z tytułu najmu lokalu mieszkalnego za 2020 rok (konto nr 12-00000031).
- Powyższe naruszało art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.
- Nieprawidłowości w tym zakresie zostały również stwierdzone w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok 2019 (wniosek pokontrolny nr 8, pkt 2). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 14 kwietnia 2021 r. (znak sprawy: FB-38.4.3032.21) Wójt Gminy w odniesieniu do wniosku nr 8 pkt 2), podała że: *„wobec osób zalegających z zapłatą czynszu podejmowane będą terminowo czynności windykacyjne”.*
29. Wójt Gminy Słupca zarządzeniem nr 42/2023 z dnia 12 czerwca 2023 roku umorzyła wierzytelności Gminy Słupca z tytułu czynszu za lokal mieszkalny w budynku komunalnym za okres od lutego do grudnia 2022 roku w wysokości 671,80 zł, w tym należność główna 630,19 zł, odsetki 41,61 zł dotyczące najemcy (konto 25-0000001) zmarłego w dniu 23.01.2022 roku. Czynsz ten naliczono od marca 2022 roku do grudnia 2022 roku w wysokości 630,00 zł, pomimo iż lokal został przekazany przez syna zmarłej gminie protokołem zdawczo odbiorczym z dnia 22.03.2022 r.
- Ujęcie tej należności w księgach Urzędu za 2022 r. naruszało zasadę rzetelności ksiąg rachunkowych wyrażoną w art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- Inspektor ds. płac, ubezpieczeń społecznych, windykacji złożyła następujące wyjaśnienie: *„Nie wiem, dlaczego nie wykonano odpisu z chwilą, kiedy syn zmarłej złożył dokumentację dotyczącą przekazania lokalu. Domniemywam, iż prawdopodobnie nie trafiła taka informacja na stanowisko ds. czynszów. i dlatego na koncie powstała zaległość, która została następnie umorzona.”*

30. Rada Gminy Słupca do dnia kontroli nie dokonała zmiany uchwały nr XLIV/231/2010 z dnia 30 czerwca 2010 roku w sprawie zasady i trybu udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa, przypadających Gminie Słupca lub jej jednostkom organizacyjnym w związku ze zmianą w dniu 28.04.2017 r. art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634, ze zm., od 4.07.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).
31. Nie sporządzono i nie przedłożono Radzie Gminy sprawozdania dotyczącego zakresu umorzonych należności oraz udzielonych ulg w spłacaniu należności cywilnoprawnych na dzień 30 czerwca i 31 grudnia 2023 roku.
Powyższe było niezgodnie z § 7 uchwały nr XLIV/231/2010 Rady Gminy Słupca z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie zasad i trybu udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa, przypadających Gminie Słupca lub jej jednostkom organizacyjnym.
Skarbnik Gminy wyjaśnił, że: *„nie sporządzono i nie przedłożono Radzie Gminy sprawozdania dotyczącego zakresu umorzonych należności oraz udzielonych ulg zgodnie z § 7 uchwały nr XLIV/231/2010 Rady Gminy Słupca z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie zasad i trybu udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa, przypadających Gminie Słupca lub jej jednostkom organizacyjnym za 2022 i 2023 rok. Rada Gminy na komisjach, a w szczególności na komisjach dotyczących sprawozdania z wykonania budżetu informowana jest w formie ustanej o umorzeniach i ulgach. W sprawozdaniu z wykonania budżetu jest również informacja o wartości i ilości umorzeń oraz ulg”*.
32. W umowach o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Słupca zawieranych z Gminnym Zakładem Wodociągów i Kanalizacji w Cieninie Zabornym - Parcele 95 wskazywano jako cel „realizację inwestycji wodociągowych na terenie Gminy Słupca oraz zakup urządzeń technicznych”.
Nie wskazano w umowach konkretnego celu w przypadku zakupów inwestycyjnych lub opisu rzeczowego w przypadku zadań inwestycyjnych do realizacji przez Zakład, co utrudnia ocenę, czy dotacje zostały wykorzystane właściwie i zgodnie z celem na jaki zostały przyznane, tym bardziej, że udzielone dotacje stanowiły dotacje inwestycyjne, a z przedłożonego rozliczenia nie wynika, czy zakupione sprzęty spełniały definicję środków trwałych o wartości powyżej 10.000,00 zł. W rozliczeniu wskazano tylko, że zakupiono urządzenia techniczne za kwotę 28.756,89 zł oraz wskazano wykonane sieci wodociągowe i kwotę jaką przeznaczono z dotacji.
Ponadto przedłożono jedno rozliczenie dotacji na kwotę 184.000,00 zł, podczas, gdy Gmina Słupca zawarta z Gminnym Zakładem Wodociągów i Kanalizacji 3 odrębne umowy:
- 1) umowę z dnia 18.01.2023 r. o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Słupca na realizację inwestycji wodociągowych na terenie Gminy Słupca, gdzie w § 1 określono, że udziela się dotacji celowej na realizację inwestycji wodociągowej na terenie Gminy Słupca oraz zakup urządzeń technicznych w wysokości 150.000,00 zł,
 - 2) umowę z dnia 27.10.2023 r. o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Słupca na realizację inwestycji wodociągowych na terenie Gminy Słupca, gdzie w § 1 określono, że udziela się dotacji celowej na realizację inwestycji wodociągowej na terenie Gminy Słupca oraz zakup urządzeń technicznych w wysokości 24.000,00 zł,
 - 3) umowę z dnia 30.11.2023 r. o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Słupca na realizację inwestycji wodociągowych na terenie Gminy Słupca, gdzie w § 1 określono, że udziela się dotacji celowej na realizację inwestycji wodociągowej na terenie Gminy Słupca oraz zakup urządzeń technicznych w wysokości 10.000,00 zł.

Powyższe narusza art. 250 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że zarząd jednostki samorządu terytorialnego, udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji, zawiera umowę, która określa w szczególności wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji.

33. Nie powierzono głównemu księgowemu obowiązków i odpowiedzialności z zakresu gospodarki finansowej na podstawie art. 54 ustawy o finansach publicznych.
Powierzenia dokonano w trakcie kontroli w dniu 25.07.2024 r.

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Wójt Gminy Słupca i Skarbnik Gminy poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

II.

Kontrola zagadnień dotyczących naliczania i ewentualnej egzekucji udzielonych bonifikat w przypadkach określonych w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm., od 24.02.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm.) wykazała, iż Rada Gminy Słupca podjęła:

- 1) uchwałę nr XLI/216/2010 Rady Gminy Słupca z dnia 29 marca 2010 roku XLI/222/2010 w sprawie zasad udzielania bonifikaty przy sprzedaży komunalnych lokali mieszkalnych (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2010 r. nr 134, poz. 2549),
- 2) uchwałę nr XLI/222/2010 Rady Gminy Słupca z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie zmiany uchwały, dotyczącej zasad udzielania bonifikaty przy sprzedaży komunalnych lokali mieszkalnych (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2010 r. nr 134, poz. 2552).

Gmina Słupca w latach 2020–2023 nie udzielała bonifikat od ceny sprzedanych nieruchomości, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy.

III.

Przedmiotem kontroli kompleksowej było również osiągnięcie wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, ze zm., od 23.05.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 984, ze zm.). Ustalono, że:

- 1) płace nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Słupca w 2023 roku przekroczyły kwoty określone przepisami ustawy oraz rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli (Dz. U. z 2022 r. poz. 2767), tym samym nie zachodziła konieczność wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających,
- 2) sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Słupca sporządzono w dniu 04.01.2024 r. - w terminie określonym w art. 30a ust. 4 ustawy,
- 3) sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Słupca nie zostało przekazane do wszystkich instytucji wymienionych w art. 30a ust. 5 ustawy.

W trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2020 roku stwierdzono, że wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta

Nauczyciela, w 2019 roku osiągnęli nauczyciele na wszystkich stopniach awansu zawodowego i nie wypłacono jednorazowych dodatków uzupełniających.

Skarbnik Gminy wyjaśnił, że: „*Centrum Usług Wspólnych Gminy Słupca dokonuje analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust.3 KN, oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego i przygotowuje sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę Słupca. Sprawozdanie CUW przekazuje do organu prowadzącego. W roku 2024 r. sprawozdanie za rok 2023 otrzymali: Wójt Gminy Słupca, Regionalna Izba Obrachunkowa i dyrektorzy szkół i zespołów szkolno-przedszkolnych. W wyniku niedopatrzenia sprawozdanie nie zostało przekazane do związków zawodowych zrzeszających nauczycieli. Przewodniczący Rady Gminy Słupca został poinformowany o wynikach sprawozdania, jednak nie ma w dokumentacji potwierdzenia przekazania sprawozdania.*

Nauczyciele zatrudnieni w szkołach i zespołach szkolno-przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Słupca jest zrzeszeni w Związku Nauczycielstwa Polskiego. Adres Zarządu oddziału: Cienin Kościelny 82, 62-400 Słupca”

Przedstawiając Panu Wójtowi ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Gminy Słupca, w tym poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych.

1. Zobowiązać Skarbnika i służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz do przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530), ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), a w szczególności:
 - 1) zweryfikować postanowienia obowiązującej dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości i dokonać ich zmian celem wyeliminowania nieprawidłowości wskazanych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym i zapewnienia jej zgodności z przepisami ustawy o rachunkowości i rozporządzenia. Zgodnie z art. 10 ust. 2 w związku z ust. 1 ustawy o rachunkowości, ustalenie w formie pisemnej dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości i jej aktualizacja należy do kierownika jednostki,
 - 2) przestrzegać zasad funkcjonowania kont wynikających z „Planu kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego” będącego załącznikiem nr 2 do rozporządzenia, a mianowicie na koncie 909 - „Rozliczenia międzyokresowe” ujmować operacje zgodnie z opisem zawartym w pkt 17 Zakładowego planu kont opisanego w zarządzeniu nr 3/2017 Wójta Gminy Słupca z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w Urzędzie Gminy w Słupcy,
 - 3) przestrzegać zasad funkcjonowania kont wynikających z „Planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” będącego załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, a mianowicie:

- a) na koncie 030 - "Długoterminowe aktywa finansowe" ujmować operacje zgodnie z opisem zawartym w pkt 9 ww. Planu kont,
 - b) na koncie 071 - „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” ujmować operacje zgodnie z opisem zawartym w pkt 10 ww. Planu kont,
 - c) na koncie 072 - „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” ujmować operacje zgodnie z opisem zawartym w pkt 11 ww. Planu kont,
 - d) na koncie 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ujmować należności (zaległości) wynikające z informacji przekazanej przez urząd skarbowy,
 - e) na koncie 290 - „Odpisy aktualizujące należności” ujmować operacje zgodnie z opisem zawartym w pkt 45 ww. Planu kont,
 - f) na koncie 080 - „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” ujmować operacje zgodnie z opisem zawartym w pkt 14 ww. Planu kont,
- 4) wypłaty z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej księguwać na podstawie dowodów źródłowych z uwzględnieniem konta rozrachunkowego 240 - „Pozostałe rozrachunki”,
 - 5) ewidencję analityczną do konta 991 - „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników” prowadzić zgodnie § 26 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208, poz. 1375),
 - 6) przy dokonywaniu wyceny środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach walutowych stosować art. 30 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości,
 - 7) koszty na rzecz banku (opłaty i prowizje) za czynności związane z wykonywaniem umowy na prowadzenie rachunków bankowych ujmować na koncie 751 - „Koszty finansowe” zamiast na koncie 402 - „Usługi obce”,
 - 8) nazwy kont stosowane w prowadzonej ewidencji księgowej doprowadzić do zgodności z obowiązującą w jednostce polityką rachunkowości (z zakładowym planem kont),
 - 9) księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów księgowych odzwierciedlających rzeczywisty przebieg operacji gospodarczych, stosownie do art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
 - 10) wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych,
 - 11) stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, tzn. tak aby dokonane w nich zapisy odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Zapewnić aby konta wykazywały rzeczywiste salda, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną,
 - 12) obroty kont syntetycznych uzgadniać z obrotami ksiąg pomocniczych prowadzonych do tych kont,
 - 13) wydatki z tytułu realizacji zadań inwestycyjnych realizowanych przez Gminę Słupca ujmować na koncie 810 - „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”, zgodnie z rozporządzeniem,
 - 14) w księgach Urzędu ujmować wszystkie dochody budżetu stanowiące przychody Urzędu, w szczególności dotacje, subwencje i udziały w podatkach, tak by zapisy w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty,

- 15) przestrzegać zasad funkcjonowania konta 223 - „Rozliczenie wydatków budżetowych” wynikających z „Planu kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia oraz z „Planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia i z przepisów wewnętrznych,
- 16) zwiększyć nadzór i kontrolę nad przekazywaniem środków pieniężnych na wydatki dla jednostek oświatowych. Środki przekazywać bezpośrednio z konta budżetu, a przy ewentualnych pomyłkach dążyć do zwrotu mylnie przekazanych środków na konto budżetu,
- 17) ewidencję analityczną do konta 011 - „Środki trwałe” prowadzić zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia, w ewidencji analitycznej środków trwałych każdy składnik majątku należy ujmować w oddzielnej pozycji, zgodnie z przepisami zawartymi w części „Objaśnienia wstępne” rozporządzenia w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (dalej: KŚT) w sposób pozwalający na ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, z uwzględnieniem art. 28 ust.1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości,
- 18) listy płac dotyczące wypłat zasiłków chorobowych, zasiłków opiekuńczych, rodzicielskich i macierzyńskich księgować na stronie Wn konta 229 - „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” oraz na stronie Ma konta 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
- 19) wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ujmować na koncie 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
- 20) dochody ze sprzedaży nieruchomości ujmować na koncie Ma 760 - „Pozostałe przychody operacyjne”,
- 21) wydatki na zakup nieruchomości ujmować na koncie rozrachunkowym 240 - „Pozostałe rozrachunki”,
- 22) ewidencję należności z tytułu dochodów budżetowych prowadzonych na koncie 221 - „Należności tytułu dochodów budżetowych” prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie stanu należności z tytułu dochodów budżetowych oraz stanu zobowiązań z tytułu nadpłat w tych dochodach,
- 23) umorzenie należności cywilnoprawnych ujmować na stronie Wn konta 761 - „Pozostałe koszty operacyjne” w zakresie umorzonej należności głównej oraz na stronie Wn konta 751 - „Koszty finansowe” w zakresie umorzonych odsetek,
- 24) na koncie 226 - „Należności długoterminowe” ujmować raty zaległości z tytułu najmu lokalu mieszkalnego przypadające do spłaty powyżej 12 miesięcy,
- 25) wydatki księgować na podstawie prawidłowo wystawionych dowodów księgowych zgodnie z art. 21 ust.1 pkt 2 ustawy o rachunkowości,
- 26) wydatków dokonywać na podstawie zatwierdzonych i prawidłowo opisanych faktur zgodnie z § 13 pkt 2 Instrukcji Obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy w Słupcy stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia Wójta Gminy Słupca nr 3/2017 z dnia 02.01.2017 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości,
- 27) do ksiąg rachunkowych wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie które nastąpiło w okresie sprawozdawczym mając na uwadze, iż okresem sprawozdawczym jest miesiąc, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 26 ust. 2 rozporządzenia,
- 28) amortyzacji środków trwałych dokonywać zgodnie z art. 32 ustawy o rachunkowości i rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864),
- 29) dochody i wydatki klasyfikować zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej

klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.).

2. W zakresie inwentaryzacji składników aktywów zapewnić przestrzeganie art. 26 i art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.):
 - 1) przeprowadzać inwentaryzację wszystkich składników aktywów,
 - 2) przeprowadzać inwentaryzację składników aktywów metodą właściwą dla tego rodzaju składników,
 - 3) starannie i rzetelnie dokumentować przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji,
 - 4) rozliczać przeprowadzoną inwentaryzację, a ujawnione nadwyżki lub niedobory ujmować w księgach rachunkowych roku, którego dotyczą, mając na uwadze w zakresie inwentaryzacji nieruchomości również § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), zgodnie z którym inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości.
3. Zapewnić, aby dane wynikające z ewidencji księgowej w zakresie nieruchomości były zgodne ze stanem rzeczywistym, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
4. Zaprzestać prowadzenia ewidencji pomocniczej gruntów w sposób polegający na pobieraniu danych z ewidencji gminnego zasobu nieruchomości. W ewidencji pomocniczej środków trwałych STW+ dla gruntów, w których Gmina Słupca posiada udział, wprowadzać wartość udziału i powierzchnię w wysokości odpowiadającej udziałowi Gminy, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.).
5. Ustalać wartość księgową gruntów, stosownie do art. 28 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2 oraz art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.).
6. Przeprowadzić inwentaryzację umorzeń środków trwałych mającą na celu ustalenie właściwych stawek i odpisów amortyzacyjnych dla środków trwałych wprowadzonych do ksiąg rachunkowych. Dokonać stosownych zapisów w księgach Urzędu Gminy, aby były zgodne ze stanem rzeczywistym, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.).
7. Zwiększyć nadzór i kontrolę przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych oraz zapewnić przestrzeganie i stosowanie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454), a w szczególności:
 - 1) sprawozdania sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia,
 - 2) sprawozdania jednostkowe Rb-27ZZ i Rb-27S i PDP sporządzać zgodnie z zasadami określonymi w § 6 ust. 4, § 3 ust. 1 pkt 6-9 i § 7 ust. 3 Instrukcji stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia,

- 3) sprawozdania zbiorcze sporządzać w szczególności na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych zgodnie z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia,
 - 4) zapewnić zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia.
8. Zwiększyć nadzór i kontrolę przy sporządzaniu sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz zapewnić przestrzeganie i stosowanie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652), a w szczególności w sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wykazywać należności zgodnie z przepisami rozdziału 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia.
9. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmować w „Bilansie jednostki budżetowej”, „Bilansie z wykonania budżetu gminy” zgodnie z ich treścią ekonomiczną, podając dane w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań stanowiących odpowiednio załączniki nr 5 i nr 7 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), stosownie do § 23 ust. 3 pkt 1, ust. 4 rozporządzenia w związku z art. 4 ust. 1. i 2 oraz art. 3 ust.1 pkt 18 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.).
10. „Zestawienie zmian w funduszu jednostki” sporządzać prawidłowo pod względem formalnym i rachunkowym oraz na podstawie danych wynikających z ewidencji konta 800 - „Fundusz jednostki”, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania stanowiącym załącznik nr 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), stosownie do § 23 ust. 8 rozporządzenia w związku z art. 4 ust. 1. i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.).
11. Zapewnić nadzór i kontrolę nad systemem wymiaru, poboru i ewidencji dochodów z tytułu podatków. Przestrzegać przepisów prawa, w tym ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm.), a w szczególności:
- 1) rzetelnie dokonywać czynności sprawdzających w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa,
 - 2) przypisu podatków dokonywać na szczegółowych kontach podatników pod datą doręczenia decyzji lub datą wpływu deklaracji, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu

- terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. nr 208, poz. 1375) w związku z art. 21 § 1-2 i art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa,
- 3) przechowywać w dokumentacji Urzędu Gminy w Słupca informacje składane przez podatników niezbędne do określenia wymiaru podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku leśnego,
 - 4) podejmować działania mające na celu wyegzekwowanie od podatników podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku od środków transportowych ciężącego na tych podmiotach obowiązku składania informacji i deklaracji, stosownie do art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa,
 - 5) terminowo i systematycznie podejmować czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych w stosunku do dłużników zgodnie z art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505, ze zm.), w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 316). W celu zabezpieczenia przed przedawnieniem wykorzystywać możliwości zabezpieczenia zaległości w trybie i sposób określony w ustawie Ordynacja podatkowa,
 - 6) odsetki od zaległości podatkowych naliczać zgodnie z art. 53 § 1 i § 4 ustawy Ordynacja podatkowa,
 - 7) opracować i przedłożyć Radzie Gminy Słupca projekt uchwały w sprawie trybu i szczegółowych warunków zwolnień od podatku rolnego gruntów gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej stosownie do art. 12 ust. 9 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176) z zachowaniem wymogów określonych art. 12 ust. 1 pkt 7 ustawy,
 - 8) decyzje wydawane na podstawie art. 67 a ustawy Ordynacja podatkowa w sprawach dotyczących rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności podatku podejmować, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika wnioskującego o udzielenie ulgi, na podstawie dokumentów potwierdzających okoliczności.
12. Przy przyznawaniu dodatków specjalnych przestrzegać art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530), który stanowi, że pracownikowi samorządowemu może zostać przyznany dodatek specjalny z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań.
13. Ustalać przypadające Gminie Słupca należności pieniężne, w tym wynagrodzenie przysługujące jako płatnikowi:
- 1) pobierającemu podatki na rzecz budżetu państwa, w wysokości wynikającej z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie wynagrodzenia płatnika i inkasenta z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa (Dz. U. poz. 1377),
 - 2) składek z tytułu wykonywania zadań związanych z ustaleniem prawa i wysokości świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz ich wypłatą, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 1998 r. w sprawie wysokości i trybu wypłaty wynagrodzenia płatnikom składek z tytułu wykonywania zadań z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. nr 153, poz. 1005) z związku z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 497, ze zm.).

14. Naliczać wpłaty na państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1a i 2, ust. 2a i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U z 2024 r. poz. 44).
15. Ustalać wysokość ryczału za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych z uwzględnieniem § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. nr 27, poz. 271, ze zm.).
16. Płacić należności w uzgodnionych terminach, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.).
17. Prowadzić bezpłatnie ewidencję majątku, księgowość oraz rachunkowość ochotniczej straży pożarnej, na wniosek zarządu ochotniczej straży pożarnej, zgodnie z art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 233, ze zm.).
18. Dokonując wydatków z budżetu Gminy Słupca na rzecz organizacji pozarządowych przestrzegać zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491). Wydatków na zadania dokonywać zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków, stosownie do art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
19. Przy ustalaniu i przekazywaniu dotacji dla przedszkoli niepublicznych stosować przepisy ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 754):
 - 1) informację o podstawowej kwocie dotacji, o której mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy ogłaszać zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy,
 - 2) pierwszej aktualizacji kwoty dotacji dokonywać w miesiącu roku budżetowego, następującym po miesiącu, w którym upłynęło 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy, stosownie do art. 43 ust. 2 pkt 1 ustawy,
 - 3) zaktualizowaną wysokość podstawowej kwoty dotacji stosować przy wyliczaniu dotacji w terminach określonych w art. 43 ust. 3 ustawy,
 - 4) po aktualizacji podstawowej kwoty dotacji części (miesięczne) dotacji ustalać i wypłacać zgodnie z zasadami określonymi w art. 43 ust. 4 ustawy,
 - 5) egzekwować od organu prowadzącego niepubliczne jednostki oświaty terminowe i kompletne sporządzanie sprawozdań zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Rady Gminy Słupca nr XLV/309/18 z dnia 08.02.2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobierania i wykorzystywania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Słupca dla publicznych i niepublicznych: szkół i przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Słupca przez osoby fizyczne i osoby prane niebędące jednostkami samorządu terytorialnego,
 - 6) korzystać z możliwości przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Gminy Słupca wynikającej z art. 36 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz § 5 uchwały nr XLV/309/18

z dnia 08.02.2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobierania i wykorzystywania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Słupca dla publicznych i niepublicznych: szkół i przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy Słupca przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.

- 7) wysokość zwrotu kosztów dotacji przez gminy, których mieszkańcami są jest uczniowie uczęszczający do niepublicznego przedszkola na terenie Gminy Słupca, obliczać zgodnie art. 51 ust. 3 ustawy.
20. Zapewnić funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w obszarze udzielania i rozliczania dotacji udzielanych przez Gminę Słupca w celu realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy stosownie do art. 68 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), mając na uwadze, że zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy, Wójt Gminy Słupca, jako kierownik jednostki samorządu terytorialnego jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej Gminy.
 21. Przy gospodarowaniu mieniem zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, ze zm.), oraz uregulowań wewnętrznych obowiązujących w jednostce w szczególności:
 - 1) w gminnej ewidencji nieruchomości zawrzeć wszystkie dane określone w art. 23 ust. 1c ustawy,
 - 2) podjąć działania mające na celu oddanie jednostkom organizacyjnym gminy nieruchomości w trwałą zarząd stosownie do art. 43 ustawy,
 - 3) nabywców nieruchomości zawiadamiać na piśmie w terminie 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu o wyznaczonym terminie i miejscu zawarcia aktu notarialnego oraz uwzględniać w nim informacje, o których mowa w art. 41 ustawy,
 - 4) dokonywać aktualizacji opłaty za użytkowanie wieczyste nieruchomości zgodnie z art. 77 ustawy,
 22. Doprowadzić do zgodności między stanem rzeczywistym dotyczącymi nieruchomości będących we władaniu jednostek oświatowych, dla których Gmina Słupca jest organem prowadzącym a zapisami księgowymi, stosownie do art. 24 ust. 1 w związku z ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.),
 23. Odsetki od nieterminowej wpłaty opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów naliczać w wysokości określonej zgodnie z art. 359 § 2 ustawy z dnia 23.04.1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r., poz. 1061, ze zm.).
 24. Ustalać przypadające Gminie Słupca należności pieniężne o charakterze cywilnoprawnym, w tym dokonywać waloryzacji czynszu dzierżawcom w terminach określonych w zawartych umowach dzierżawy oraz terminowo podejmować czynności zmierzające do wykonania zobowiązania wobec dłużników zalegających z zapłatą należności cywilnoprawnych, stosownie do art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2024, poz. 1530, ze zm.).
 25. W związku ze zmianami wprowadzonymi 28 kwietnia 2017 r. w art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.), przygotować

projekt uchwały Rady Gminy Słupca w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym przypadających Gminie Słupca lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13 ustawy i przedłożyć Radzie w celu uchwalenia.

26. Sporządzać i przedkładać Radzie Gminy Słupca sprawozdania dotyczące zakresu umorzonych należności oraz udzielonych ulg w spłacaniu należności cywilnoprawnych na dzień 30 czerwca i 31 grudnia każdego roku zgodnie z § 7 uchwały nr XLIV/231/2010 Rady Gminy Słupca z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie zasad i trybu udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa, przypadających Gminie Słupca lub jej jednostkom organizacyjnym.
27. Udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji, w umowach określać cel w przypadku zakupów lub opis zakresu rzeczowego zadania w przypadku inwestycji, na których realizację są przekazywane środki dotacji, stosownie do przepisów art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530, ze zm.).
28. Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Słupca przekazywać do instytucji wymienionych w art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, ze zm.).

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłaszania zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Otrzymuje do wiadomości
Rada Gminy Słupca